

2016-02-05

Tid Måndagen den 22 februari 2016 kl:18:30

Plats Tumba kommunalhus, lokal 2, plan 2

Ärenden

Justering

- 1 Medborgarförslag – Stora sopkärl istället för återvinningsstationer
- 2 Medborgarförslag – Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor
- 3 Årsredovisning för 2015
- 4 Internbudget för 2016
- 5 Enhetschefen/miljöenheten informerar
- 6 Anmälningssärenden
- 7 Delegationslista
- 8 Energi- och klimatrådgivning 2016
- 9 Ev. tillkommande ärenden

Gruppsammanträden

S, V och MP – kl. 18:00, konferensrum 2, plan 2, kommunalhuset, Tumba.

M, C, TUP, KD och L - kl. 18:00, konferensrum Munkhättan, Miljöenheten plan 3, kommunalhuset, Tumba.

Kaffe och smörgås från kl. 17:30, Helges restaurang, kommunalhuset, plan 2.

Anmäl ev. förhinder till Karina Wallenius, tel. 08-530 612 43, e-post karina.wallenius@botkyrka.se

2016-02-22

1**Yttrande över medborgarförslag – Stora sopkärl i stället för återvinningsstationer****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avvisar medborgarförslaget och skickar yttrandet till SRV för kännedom.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska yttra sig över medborgarförslaget att boenden i området kring Lugnets väg ska få SRV återvinning ABs (SRV) Sorterahemma-kärl till en reducerad kostnad istället för att en ny återvinningsstation anläggs. Miljöenheten har lämnat följande yttrande över förslaget.

Det är viktigt att skilja på det avfallslag som kommunen är skyldig att samla in enligt 15 kap. 8 § i miljöbalken och det som regleras av producentansvaret enligt miljöbalken 15 kap. 6 §. De avfallslag som medborgarförslaget avser är reglerade under producentansvaret.

Producentansvaret innebär att producenterna av vissa avfallslag t.ex. tidningar och förpackningar är skyldiga att ta hand om varorna även efter konsumenternas slutanvändning. Producenterna behöver enligt miljöbalken 15 kap. 7a § vara anslutna till ett insamlingssystem. För förpackningar och tidningar är det Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) som driver insamlingssystemet i form av återvinningsstationer.

SRV står för insamlingen av de avfall som kommunen är skyldig att samla in. För sådant avfall är det lagstadgat att avgifterna inte får vara större än kostnaderna för insamlingen och omhändertagandet. Sorterahemma-kärlet är en tjänst utöver detta och SRV är således fria att själva bestämma avgiften för tjänsten. Kommunen kan inte påverka avgifterna för de tjänster SRV erbjuder utöver den kommunala renhållningsskyldigheten.

Miljöenhetens förslag till beslut är att medborgarförslaget avstyrks med hänvisning till att kommunen inte har rådighet i frågan.

2016-01-18

Handläggare
David EkbergMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över medborgarförslag – Stora sopkärl i stället för återvinningsstationer

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker medborgarförslaget med hänvisning till miljöenhetens yttrande den 18 januari 2016.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska yttra sig över medborgarförslaget att boenden i området kring Lugnets väg ska få SRV återvinning ABs (SRV) Sorterahemma-kärl till en reducerad kostnad istället för att en ny återvinningsstation anläggs. Miljöenheten har lämnat följande yttrande över förslaget.

Det är viktigt att skilja på det avfallslag som kommunen är skyldig att samla in enligt 15 kap. 8 § i miljöbalken och det som regleras av producentansvaret enligt miljöbalken 15 kap. 6 §. De avfallslag som medborgarförslaget avser är reglerade under producentansvaret.

Producentansvaret innebär att producenterna av vissa avfallslag t.ex. tidningar och förpackningar är skyldiga att ta hand om varorna även efter konsumenternas slutanvändning. Producenterna behöver enligt miljöbalken 15 kap. 7a § vara anslutna till ett insamlingssystem. För förpackningar och tidningar är det Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) som driver insamlingssystemet i form av återvinningsstationer.

SRV står för insamlingen av de avfall som kommunen är skyldig att samla in. För sådant avfall är det lagstadgat att avgifterna inte får vara större än kostnaderna för insamlingen och omhändertagandet. Sorterahemma-kärlen är en tjänst utöver detta och SRV är således fria att själva bestämma avgiften för tjänsten. Kommunen kan inte påverka avgifterna för de tjänster SRV erbjuder utöver den kommunala renhållningsskyldigheten.

Miljöenhetens förslag till beslut är att medborgarförslaget avstyrks med hänvisning till att kommunen inte har rådighet i frågan.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag. Förslaget är att boenden i området kring Lugnets väg ska få SRV:s Sorterahemma-kärl istället för att en ny återvinningsstation anläggs. Förslagsställaren vill att kommunen förhandlar med SRV för att sänka priset på tjänsten. Motiveringen till förslaget är att nedskräpningen runt återvinningsstationerna anses som omfattande. I dagsläget besöker två olika typer av sopbilar området på grund av avfallskärlens olika utformning. Förslagsställaren menar att om alla hade samma avfallskärl skulle kostnaden för insamling minska.

Yttrande

Miljöenheten vill klargöra skillnaden i den lagstadgade ansvarsfördelningen mellan olika avfallsslag. Kommunen är ansvarig att samla in hushållsavfall enligt miljöbalken 15 kap. 8 §. Hushållsavfall är definierat som sådant avfall som uppkommer i hushåll med undantag från avfall reglerat under producentansvaret. Avfall som regleras under producentansvaret är t.ex. förpackningar och tidningar.

Producentansvaret innebär att producenter av vissa produkter/förpackningar även är skyldiga att ta hand om dem efter konsumenternas slutanvändning. Grundprincipen som producentansvaret bygger på är att den som belastar miljön negativt ska också betala för belastningen. Tanken är att detta ska leda till mer miljövänliga produkter/förpackningar och en ökad återvinningsgrad.

Producenterna behöver enligt miljöbalken 15 kap. 7a § vara ansluta till ett insamlingssystem. För att underlätta insamlingen har producenterna inom de olika branscherna slagits ihop och bildat gemensamma bolag som ansvarar för insamlingen av avfallet. Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) ansvarar för insamlingen av just förpackningar och tidningar. FTI:s huvudsakliga insamlingssystem utgörs av återvinningsstationer.

Kommunen kan inte besluta om hur FTI ska bedriva sin verksamhet annat än i tillsynsfrågor. Vid placering av återvinningsstationer har kommunen en skyldighet att anvisa lämpliga platser för att producentansvaret ska kunna fullgöras. Kommunen kan därför inte bestämma att FTI:s system ska ersättas med något annat system.

Vanligt hushållsavfall t.ex. matavfall är kommunens ansvar att samla in enligt 15 kap. 8 § i miljöbalken. Kommunen har lagt ut ansvaret för insamlingen på SRV återvinning. SRV är ett aktiebolag ägt av kommunerna Huddinge, Haninge, Botkyrka, Salem och Nynäshamn.

SRV bedriver även andra tjänster inom avfallsområdet utöver insamlingen av hushållsavfall. SRV erbjuder t.ex. i dagsläget möjligheten att lämna avfall reglerat under producentansvaret i de så kallade Sorterahemma-kärnen. Det är en tilläggstjänst för de som av bekvämlighet eller andra skäl inte vill lämna avfallet hos producenternas insamlingssystem.

För hushållsavfall får avgiften enligt miljöbalken 27 kap. 5§ inte vara större än kostnaderna för insamlingen och omhändertagandet. Avgifter för andra tjänster t.ex. Sorterahemma-kärnen är SRV som aktiebolag fria att själva bestämma priset på.

Miljöenheten ställer sig inte kritiskt till förslaget i sig, men det är i så fall en fråga för ett civilrättsligt avtal mellan SRV och FTI. Botkyrka kommun kan inte besluta i frågan.

David Ekberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Medborgarförslag – Soptunnor istället för återvinningsstationer - publicering

Rubrik	
Förnamn	
Efternamn	
Namn	Birgitta Hollsten
Gatuadress	
Postadress	
Postnummer	
Telefonnummer	
Mobilnummer	
E-postadress	
Förslag	<p>Stora soptunnor i stället för återvinningsstation(er). I stället för att anlägga en ny återvinningsstation vid Lugnet väg önskar jag att kommunen jobbar för att vi får de stora sopkärl som SRV har för sopsortering. Mitt förslag är att kommunen förhandlar med SRV om priset för detta. Nu är det ca 1000kr dyrare att ha två stora kärl för sopsortering jämfört med ett kärl för brännbart och ett kärl för matavfall. I vår samfällighet är det bara ett av 24 hushåll som valt de stora kärlen. Troligen av kostnads-skäl.</p>
Motivering	<p>Förslaget grundar sig på att nedskräpningen runt återvinningsstationerna är mycket stora. Där lämnas annat än det de är avsedda för. Det kan vara bildäck, tv, kyl-o frys mm. Värst är ändå matsopor säckvis som orsakar råttor, dålig lukt mm. När tömning av containrarna görs händer det att en del av innehållet hamnar utanför och blåser omkring i närområdet. Pga tänkt flytt av återvinningsstationen på Lugnets väg blir fler drabbade av allt negativt med återvinningsstationen. Jag tror inte att någon vill ha en återvinningsstation i sin närhet, därför är det mer "rättvist" om alla enfamiljhus får de stora sopkärlen. SRV borde anse det bra om endast en typ av "sopbil" behövs i området, det borde minska deras kostnader och den minskade kostnaden kan ligga som underlag för att få ner priset för de större kärlen till enfamiljshusen.</p>
Kön	
Kommundel	
Från mobilapp	
Ålder	

Innehållstyp: Medborgarförslag

Skapad 2015-09-02 21:27 av [Systemkonto](#)

Senast ändrad 2015-09-02 21:27 av [Systemkonto](#)

2016-02-22

2**Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden: Begäran om yttrande över medborgarförslag - Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker medborgarförslaget samt beslutar att tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen arbeta för att hitta en långsiktig lösning.

Sammanfattning

Förslagslämnaren vill att kommunen ska ställa ut städredskap på Stendalsbadet för att på så sätt underlätta för badgästerna att själva städa av bryggan. Miljöenheten yrkar, i samråd med Kultur- och fritidsförvaltningen, avslag på den del av medborgarförslaget som handlar om att sätta ut kvastar och hinkar. Miljöenheten föreslår att tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att arbeta för en långsiktig lösning för att skapa rena och trevliga badbryggor

Ärendet

Förslagställaren beskriver att bryggan samt flotten vid Stendalsbadet ofta är fullt av fågelbajs. För att på ett enkelt sätt lösa denna fråga föreslås att kommunen ska ställa ut städredskap på Stendalsbadet för att på så sätt underlätta för badgästerna att själva städa av bryggan från fågelbajs när det behövs.

Avföring från fåglar är ett vanligt problem vid kommunens badplatser. Personal från kultur- och Fritidsförvaltningen genomför dagliga tillsyner av anläggningarna från den 15 maj till den 15 september. Denna översyn innebär att man ser över bryggornas status, tömmer papperskorgar, säkerställer att livboj hänger kvar, städar badplatsen samt tar bort fågelbajs.

När det gäller städning av fågelbajs är det viktigt att upprätthålla en bra vattenkvalitet vid baden. Det har tidigare somrar rapporterats att vattenkvaliteten påverkats av fågelbajs och mätningar närmast sig gränsen för tillåtna värden. För att upprätthålla en god vattenkvalité krävs att man borstar upp och lägger avföringen i en säck eller en behållare. Detta är den metod som personalen använder sig av vid städning av bryggor och flotte.

2016-02-22

I dialog med kultur och fritidsförvaltningen har miljöenheten kommit fram till att även om förslaget andas är positiv, så är risken alltför stor att medborgare inte skulle genomföra städning enligt det sätt som krävs för att upprätthålla god vattenkvalité. Därmed avslås detta medborgarförslag.

2016-02-01

Dnr sbf/2015:381

Referens
Sofia Sjöstedt

Mottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden: Begäran om yttrande över medborgarförslag - Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor.

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker medborgarförslaget samt beslutar att tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen arbeta för att hitta en långsiktig lösning.

Sammanfattning

Förslagslämnaren vill att kommunen ska ställa ut städredskap på Stendalsbadet för att på så sätt underlätta för badgästerna att själva städa av bryggan. Miljöenheten yrkar, i samråd med Kultur- och fritidsförvaltningen, avslag på den del av medborgarförslaget som handlar om att sätta ut kvastar och hinkar. Miljöenheten föreslår att tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att arbeta för en långsiktig lösning för att skapa rena och trevliga badbryggor

Ärendet

Förslagställaren beskriver att bryggan samt flotten vid Stendalsbadet ofta är fullt av fågelbajs. För att på ett enkelt sätt lösa denna fråga föreslås att kommunen ska ställa ut städredskap på Stendalsbadet för att på så sätt underlätta för badgästerna att själva städa av bryggan från fågelbajs när det behövs.

Avföring från fåglar är ett vanligt problem vid kommunens badplatser. Personal från kultur- och Fritidsförvaltningen genomför dagliga tillsyner av anläggningarna från den 15 maj till den 15 september. Denna översyn innebär att man ser över bryggornas status, tömmer papperskorgar, säkerställer att livboj hänger kvar, städar badplatsen samt tar bort fågelbajs.

När det gäller städning av fågelbajs är det viktigt att upprätthålla en bra vattenkvalitet vid baden. Det har tidigare somrar rapporterats att vattenkvalitén påverkats av fågelbajs och mätningar närmast sig gränsen för tillåtna värden. För att upprätthålla en god vattenkvalité krävs att man borstar upp och läg-

2016-02-01

Dnr sbf/2015:381

ger avföringen i en säck eller en behållare. Detta är den metod som personalen använder sig av vid städning av bryggor och flotte.

I dialog med kultur och fritidsförvaltningen har miljöenheten kommit fram till att även om förslaget andas är positiv, så är risken alltför stor att medborgare inte skulle genomföra städning enligt det sätt som krävs för att upprätthålla god vattenkvalité. Därmed avslås detta medborgarförslag.

Ingrid Molander
Miljöchef

Magnus Andersson
Samhällsbyggnadschef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

Rubrik	Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor - publicering
Förnamn	
Efternamn	
Namn	Helena Demner
Förslag	<p>Bryggorna och flotten på Stendalsbadet, Tullinge, är ofta fulla med fågelbajs. Jag vet inte hur ofta badet städas av kommunen och om tvätt av bryggan ens ingår.</p> <p>Jag, och säkert flera med mig, skulle inte ha något emot att själva svabba av bryggan, vilket jag har sett folk göra vid ett flertal tillfällen. Kan inte kommunen ställa ut några kvastar och hinkar vid badet så att vi kan hjälpas åt att hålla det fräscht?</p>
Motivering	Ett enkelt sätt att hålla badet fräscht.

2016-02-22

3**Årsredovisning för 2015, miljö- och hälsoskyddsnämnden****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2015 samt:

Begär att driftmedel om 500 tkr överförs till 2016. Medlen avser två projekt, Vinnovaprojektet ”Växthus i miljonprogramsområden” och Vattenprogrammet för Botkyrka kommun.

Sammanfattning

I årsredovisningen redovisas det ekonomiska utfallet, med inriktning på att kommentera viktiga förändringar eller avvikelser i relation till ettårsplanens driftbudget. Vidare görs en uppföljning av de åtaganden som finns formulerade i ettårsplan.

Den ekonomiska uppföljningen visar att miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamheter har ett positivt budgetutfall på 522 tkr 2015. Av dessa begärs en ombudgetering av 500 tkr som innefattar:

200 tkr för Vinnovaprojektet ”**Växthus i miljonprogramsområden**”. Anledningen är att tidplanen i projektet är förskjuten. Beslut från Vinnova meddelades först i slutet av maj 2015 och beslut om medgivande från kommunstyrelsen om utökning av medfinansiering av ram, 200 tkr, för projektkoordination kom i oktober. Det innebär att extra arbetsinsatser behöver sättas in 2016 för att arbeta ikapp tidplanen. Därför anhålles att 200 tkr ska ombudgeteras till 2016 och användas till att förstärka personalresurser. Vinnova har underrättats om att projektet kommer att förskjutas.

300 tkr för **Vattenprogrammet**. Det håller enligt uppdrag från kommunfullmäktige på att tas fram. En upphandling av konsult har pågått under hösten för att ta fram underlag för vattenprogrammet. Upphandlingen har gått mycket långsamt pga. dåligt gensvar från konsult inom ramavtal för tekniska konsulter. Kontakt med konsult togs och förslag till uppdragsbeskrivning skickades den 22 september. Offert inkom en månad för sent, 13 november istället för 16 oktober som var det datum vi önskade att svar skulle inkomma. Innehållet i offerten motsvarade inte våra förväntningar.

2016-02-22

Kontakt togs då med upphandlingsenheten som granskade ramavtalet och kom fram till att vår förfrågan inte med självklarhet kunde sägas rymmas inom ramavtalet. Upphandlingen avbröts och en direktupphandling gjordes istället med stöd av upphandlingsenheten. Offertförfrågan skickades ut 2015-11-24 till 3 olika konsulter, där vi bad om offertsvar senast 2015-12-10. Detta innebar att arbetet kommer att utföras 2016 istället för 2015, vilket gör att vi begär ombudgetering av 300 tkr.

2016-02-03

Dnr sbf/2016:29

Referens

Ingrid Molander

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Årsredovisning för 2015, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2015 samt:

Begär att driftmedel om 500 tkr överförs till 2016. Medlen avser två projekt, Vinnovaprojektet ”Växthus i miljonprogramsområden” och Vattenprogrammet för Botkyrka kommun.

Sammanfattning

I årsredovisningen redovisas det ekonomiska utfallet, med inriktning på att kommentera viktiga förändringar eller avvikelser i relation till ettårsplanens driftbudget. Vidare görs en uppföljning av de åtaganden som finns formulerade i ettårsplan.

Den ekonomiska uppföljningen visar att miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamheter har ett positivt budgetutfall på 522 tkr 2015. Av dessa begärs en ombudgetering av 500 tkr som innefattar:

200 tkr för Vinnovaprojektet ”**Växthus i miljonprogramsområden**”. Anledningen är att tidplanen i projektet är förskjuten. Beslut från Vinnova meddelades först i slutet av maj 2015 och beslut om medgivande från kommunstyrelsen om utökning av medfinansiering av ram, 200 tkr, för projektkoordination kom i oktober. Det innebär att extra arbetsinsatser behöver sättas in 2016 för att arbeta ikapp tidplanen. Därför anhålles att 200 tkr ska ombudgeteras till 2016 och användas till att förstärka personalresurser. Vinnova har underrättats om att projektet kommer att förskjutas.

300 tkr för **Vattenprogrammet**. Det håller enligt uppdrag från kommunfullmäktige på att tas fram. En upphandling av konsult har pågått under hösten för att ta fram underlag för vattenprogrammet. Upphandlingen har gått mycket långsamt pga. dåligt gensvar från konsult inom ramavtal för tekniska konsulter. Kontakt med konsult togs och förslag till uppdragsbeskrivning skickades den 22 september. Offert inkom en månad för sent, 13 no-

2016-02-03

Dnr sbf/2016:29

vember istället för 16 oktober som var det datum vi önskade att svar skulle inkomma. Innehållet i offerten motsvarade inte våra förväntningar. Kontakt togs då med upphandlingsenheten som granskade ramavtalet och kom fram till att vår förfrågan inte med självklarhet kunde sägas rymmas inom ramavtalet. Upphandlingen avbröts och en direktupphandling gjordes istället med stöd av upphandlingsenheten. Offertförfrågan skickades ut 2015-11-24 till 3 olika konsulter, där vi bad om offert svar senast 2015-12-10. Detta innebar att arbetet kommer att utföras 2016 istället för 2015, vilket gör att vi begär ombudgetering av 300 tkr.

Magnus Andersson
Förvaltningschef

Ingrid Molander
Miljöchef

Årsredovisning 2015 Miljö- och hälsoskydds nämnden**Ekonomi**

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse 2015
Intäkter (+)	6 478	7 432	6 550	+882
Kostnader (-)	-16 711	-18 856	-18 496	-360
Netto (+/-)	-10 233	-11 424	-11 946	+522

Resultat per verksamhet tkr

Tkr netto	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse 2015
Miljö och hälsoskydds- nämnden	-487	-463	-474	+11
Gemensam verksamhet	-4 623	-3 920	-4 330	+410
Miljö- och hälsoskydd	-541	-1 600	-1 586	-14
Livsmedel	-173	-677	-559	-118
Övervakning, naturvård	-2 763	-3 085	-3 277	+192
Naturskola	-1 617	-1 679	-1 720	+41
Summa netto tkr	-10 204	-11 424	-11 946	+522

Kommentar till ekonomiskt utfall 2015

Intäkterna visar en positiv avvikelse som beror på att enheten har sålt mer arbete både till kommunledningen och i exploateringsprocessen.

Kostnaderna blev högre än budget beroende ökade personalkostnader i samband med att extra resurser anställdes för klimatarbetet.

Ombudgetering

MHN gör ett överskott på 522 tkr. Nämnden anhåller om att ombudgetera 500 tkr, till 2016. Detta signalerades i ekonomisk uppföljning per oktober. Medlen består av två projekt:

- Anhållan om att 200 tkr ombudgeteras i Vinnovaprojektet ”**Växthus i miljonprogramsområden**”. Anledningen är att tidplanen i projektet är förskjuten. Beslut från Vinnova meddelades först i slutet av maj 2015 och medgivande från kommunstyrelsen om utökning av medfinansiering av ram, 200 tkr, för projektkoordination kom i oktober. Det innebär att extra arbetsinsatser behöver sättas in 2016 för att arbeta ikapp tidplanen. Därför anhålles att

200 tkr ska ombudgeteras till 2016 och användas till att förstärka personalresurser. Vinnova har underrättats om att projektet kommer att förskjutas.

- **Vattenprogrammet** håller enligt uppdrag på att tas fram. En upphandling av konsult har pågått under hösten för att ta fram underlag för vattenprogrammet. Upphandlingen har gått mycket långsamt pga dåligt gensvar från konsult inom ramavtal för tekniska konsulter. Kontakt med konsult togs och förslag till uppdragsbeskrivning skickades över den 22 september. Offert inkom en månad för sent, 13 november istället för 16 oktober som var det datum vi önskade att svar skulle inkomma. Innehållet i offerten motsvarade inte våra förväntningar. Kontakt togs då med upphandlingsenheten som granskade ramavtalet och kom fram till att vår förfrågan inte med självklarhet kunde sägas rymmas inom ramavtalet. Upphandlingen avbröts och en direktupphandling gjordes istället med stöd av upphandlingsenheten. Offertförfrågan skickades ut 2015-11-24 till 3 olika konsulter, där vi bad om offert svar senast 2015-12-10. Detta innebär att arbetet kommer att utföras 2016 istället för 2015, vilket gör att vi begär ombudgetering av 300 tkr.

Betydelsefulla händelser - de 5 viktigaste

Under året har en behovsutredning tagits fram för tillsynen enligt miljöbalken. Den pekar på att miljö- och hälsoskyddsteamet skulle behöva ytterligare fyra tjänster för att fullgöra tillsynsbehovet. Behovsutredningen presenterades som en bilaga till tillsynsplanen för miljöbalken. Tillsynsplanen, liksom kontrollplanen för livsmedeltillsyn beslutas enligt lag av nämnden årligen i december. Under året har konvertering av ärendehanteringssystemet ECOS påbörjats. Arbetet leds enligt kommunens projektmodell och alla resurser har behövts att tas från miljöenheten. Tre hela dagar för all personal har gått åt till registervård. Planen är att konvertera till ECOS 2 år 2017.

Miljöenhetens myndighetsutövning inbegripande livsmedeltillsyn, miljötillsyn och hälsoskyddstillsynen fick högst NKI (Nöjd kund index) 2014/2015 av alla deltagande kommuner i Stockholmsregionen (53 st). NKI mäter företagets bedömning av tillsynen vad gäller bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet, information, kompetens och effektivitet. Miljöenhetens siffra för NKI 2014/2015 är 81. Medeltalet för deltagande kommuner är 67.

”Signalarter” för biologisk mångfald har ökat. Nyckeltalet rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka har ökat markant 2015. Det beror på restaureringen av våtmarkerna som pågår av Kyrksjön/Snäckvikens dalgång. Observationer visar att många arter av fåglar ökar. Projektet finansieras med EU-medel, statliga medel och medel från Våtmarksfonden och sker i samarbete med markägarna och Sportfiskarna. Det främsta målet i projektet är att gäddyngel ska produceras i våtmarken och simma ut i Östersjön, där det är brist på gädda. 2015 konstaterades en stor produktion av gäddyngel i våtmarken. Under året besökte klimat- och miljöministern våtmarken. Även öring stammen i Kagghamraån ökar. Det beror på att naturvårdsåtgärder vidtagits tillsammans med sportfiskarna, länsstyrelsen och markägarna.

100% av Lärarna svarar i enkät, att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO. Alla kommunens femteklasser erbjuds två dagar med Fältbussen per läsår. Alla naturvetenskapliga gymnasieklasser får en excursion med Fältbussen. Minst ett par dagar per år går till SFI. Där arbetar vi

med allemansrätten och djur och natur i Botkyrka kommun. Med naturpedagogiskt centrum finns ett nära samarbete, t ex med sommarskolan för nyanlända. Träningskolorna och särskolorna har haft specialanpassade dagar. Fältbussen drivs fr o m 2015 helt med biobränsle.

Miljöenheten har lagt stora resurser på projektet samordnade varutransporter på Södertörn. Det har gjorts mycket förarbete för att kvalitetssäkra leveransadresser, beställningsrutiner, kontaktuppgifter mm. Under oktober och november anslöt vi våra två stora livsmedelsleverantörer till samordnade varutransporter. Projektet utvidgas nu med ytterligare leverantörer.

Resultat i förhållande till flerårsplanens målområden

Resultat

Analys

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet och resultat följs upp i många sammanhang förutom årsredovisningen. I över 30 enkäter och undersökningar/intervjuer per år följer centrala myndigheter, branschorganisationer, föreningar, nätverk och andra upp våra aktiviteter och resultat i miljö-, och tillsynsfrågor. I miljöbarometern på www.botkyrka.se publiceras runt 80 indikatorer inom området. Årsredovisningen ger inte en helhetsbild av resultatet av miljöarbetet, utan ett axplock kopplat till flerårsplanen.

Under varje målområde i texten under ”nämndens mål och åtaganden 2015” visas två tabeller som kommenteras under rubrikerna ”uppföljning och analys samt slutsatser för framtiden.”

Nämndens mål och åtaganden 2015

Målområde Medborgarnas Botkyrka

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen.

Nämndmål

Medborgarna ska ha goda möjligheter att ta del av kommunens miljöarbete.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel uppdaterade indikatorer i miljöbarometern	100%	100%	100%	100%

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete.

Kommentar

Genom Fältbussens verksamhet och i samarbete med Naturpedagogiskt Centrum inom utbildningsförvaltningen arbetar enheten med att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete. Eftersom indikatorer och nämndmål för Fältbussen finns under målområde ”välfärd och kvalitet för alla” redovisas delårets aktiviteter under det målområdet.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att driva och delta i nätverk med medborgare, föreningar, organisationer och andra om kommunens miljöarbete.

Kommentar

Miljöenheten driver eller deltar i ett flertal nätverk. De viktigaste är Miljösamverkan Stockholms län, Södertörnsekologerna, Klimat- och energirådgivningen och Södertörns utvecklingsprogram. Vid arrangemanget Earth Hour skedde ett samarbete med föreningar i kommunen. Beviljade projekt inom LONA och LOVA som markkalkning och Kyrksjön drivs i nätverk med medborgare, markägare och föreningar. Miljöenheten har varit aktiv i alla dessa nätverk under året.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Kommungemensamt mål

Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Utfall 2013	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel av medborgarförslagen som besvaras av nämnden senast vid tredje sammanträdet från att de inkommer till nämnden.	80%	80%	80%	50%
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden.	100%	100%	100%	100%

Kommentar:

Nämnden har besvarat två medborgarförslag. Det ena, som gällde sjön Aspen besvarades ett sammanträde efter inkommande, det andra, som gällde belysning, renhållning och rättförekomst vid Tumba centrum besvarades efter 5 sammanträden. Handläggningen tog längre tid eftersom ärendet även skulle samordnas med samhällsbyggnadsnämnden.

Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Nämndmål

Minska mängden gifter i Botkyrkas förskolor

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Totalt antal inspektioner enligt miljöbalken	476	451	294	425
Totalt antal inspektioner enligt livsmedelslagen	429	341	442	488
Antal inspektioner för extra kontroll livsmedelslagen	49	30	50	59
Antal inspektioner avseende försäljning av folköl-, tobak och receptfria läkemedel	47	50	33	43

Kommentar

Antal inspektioner varierar mellan åren. Under 2015 har miljöenheten haft en någorlunda stabil personalstyrka bland inspektörerna, vilket gör att fler inspektioner har kunnat göras. Siffrorna påverkas också till viss del av vilka kampanjer som drivs. Under året har en behovsutredning tagits fram för tillsynen enligt miljöbalken. Den pekar på att miljö- och hälsoskyddsteamet skulle behöva ytterligare 4 tjänster för att fullgöra tillsynsbehovet.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till att minska giftiga ämnen och ohälsosamma kemikalier i förskolorna genom att delta i arbetet med kartläggning och utfasning av dessa i samarbete med utbildningsnämnden och upphandlingsenheten. Under 2015 ska arbetet planläggas, prioriteringar göras och arbetet påbörjas. Stöd ges också till utbildningsnämnden så att den checklista som används vid barnskyddsronder kompletteras och omfattas av alla aspekter av en giftfri miljö så som inredning, lekmaterial, städning etc och även omfattar tillåtna men känt problematiska kemikalier så som hormonstörande ämnen och BPA. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kontrollerar att ämnena fasas ut enligt plan genom ordinarie tillsyn.

Kommentar

Som indikator till nämndmålet ges antal inspektioner, eftersom all tillsyn syftar till att förebygga och undanröja risker för människors hälsa och miljön. De flesta inspektioner omfattar också kemikalier/giftfri miljö i någon form. Nästa år kompletteras indikatorn med nyckeltalet ”antal inspektioner avseende genomförande av utfasning av gifter i förskolemiljö”.

Miljöenheten och utbildningsförvaltningen har träffats och planerat samarbetet om giftfri förskola. Ett möte har hållits under senhösten med nytillsatt verksamhetsansvarig för förskolan. Därmed har samarbetet med utbildningsförvaltningen startats om. Utbildningsförvaltningen har hänvisat till det nyligen framtagna ”förskole-/ramprogrammet vid ny-, om- och tillbyggnad av förskola”. Där anges bland annat vikten av att välja byggmaterial som är beprövat och idag betecknat som giftfritt. Vad gäller befintliga material kommer barnskyddsronde ta in frågan om giftfri förskola.

Miljöenheten kommer i sin tillsyn följa upp att detta görs. En examensarbetare placerad på miljöenheten har under året kartlagt utrustning som används i köken med avseende på giftfri förskola. Det har skett i samarbete med kostenheten på utbildningsförvaltningen och miljöenhetens livsmedelsinspektörer. Rekommendationer har lämnats i uppsatsen. De kommer att följas upp nästa år. En projektgrupp inom Miljösamverkan i Stockholms län är tillsatt, och har startat upp. Där ingår en representant från miljöenheten i Botkyrka. Gruppen har arbetat fram riktlinjer för tillsynen. Under 2016 är en kampanj inplanerad avseende giftfri miljö i förskolan.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
3	2	1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2	1	1		
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
7		6	1	

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

All tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken och övrig lagstiftning nämnden har tillsyn över syftar till att medborgarna ska må bra. Tillsynen undanröjer och förebygger risk för ohälsa på människor, och skador på luft, mark och vatten. Det mesta arbetet är förebyggande. Därför anges antal inspektioner som en indikator. Miljöenheten har ett brett nätverk med omvärlden, och verksamheten kontrolleras av statliga myndigheter. Redan i januari 2016 har naturvårdsverket, livsmedelsverket och folkhälsomyndigheten följt upp vårt arbete 2015, och vi väntar på ytterligare 25-30 enkäter, kontroller.

Slutsatser för framtiden

I behovsutredningen som enligt lag ska utföras för tillsyn enligt miljöbalken pekar vi på att vi har för lite tillsynsresurser. Om vi ska hinna med allt vi angett i behovsutredningen för tillsynen behövs ytterligare fyra tjänster. Idag prioriterar vi hårt.

Målområde Framtidens jobb

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Mätbart nämndmål

Nöjdkundindex (NKI) för livsmedels- och miljötillsynen ska uppgå till 75% år 2017.

Indikation	Utfall 2011	Utfall 2013	Mål 2015	Utfall 2014/2015	Mål 2016/2017
Nöjdkundindex, NKI ¹ i %	61	66	69	81	80
Jämförelse: medelvärde NKI samtliga deltagande kommuner %	66	65	-	67	-

Kommentar

NKI mäter företagets bedömning av tillsynen vad gäller bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet, information, kompetens och effektivitet. Miljöenhetens siffra för NKI 2014/2015 är 81. Miljötillsynen i Botkyrka fick högst NKI av alla deltagande kommuner i Stockholmsregionen, 53 st.

Kommunens sammanlagda siffra för NKI 2014/2015 är 72. Det är ett sammanräknat resultat av bygglov, räddningstjänst, markupplåtelse, miljötillsyn, livsmedelstillsyn och alkoholtillstånd. Det kommungemensamma målet är att alla sammantaget ska uppnå NKI 75 år 2017.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom samarbetsprojekt med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden öka attraktiviteten inom kommunens företagsområden.

Kommentar

Projektet ”Attraktivare verksamhetsområden” pågår. Arbetet med att utveckla Bovalen fortsätter även 2016. Projektet drivs av mark- och exploateringsenheten och miljöenheten ingår i projektgruppen. Förbättringsförslag som har tagits fram är inom belysning, vägar, dagvatten. Det har förankrats genom dialog vid ett frukostmöte på Bovalen mellan projektgrupp och näringsidkare. Företagarna hade bjudits in till mötet och 15 stycken kom.

Mätbart nämndmål

Bereda feriepraktikplatser för ungdomar från Botkyrka.

Mätbart nämndmål	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal feriepraktikplatser	3	9	7	12

Kommentar

Under sommaren har sommarjobbarna arbetat med praktisk naturvård, kartläggning av utbudet av Fairtrade, delat ut information om radon och förebyggande av råttföre-

¹ Nöjdkundindex enligt den näringslivsundersökning som mäter miljötillsynens och livsmedelstillsynens service och görs av Stockholm Business Alliance (SBA).

komst. Alla återvinningsstationer har inspekterats. Under året har en student gjort sitt examensarbete som handlar om giftfri miljö i förskoleköken.

Två praktikanter har under hösten varit på miljöenheten, den ena från arbetsförmedlingen och den andra från Stockholms universitet.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1		1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2	2			
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
3		3		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten strävar efter att utföra en tillsyn som är rättsäker, ge ett gott bemötande, vara tillgängliga, effektiva och kompetenta. NKI resultatet visar att företagarna bedömer att vi uppnått det 2015. Enheten vill också vara öppen för att ta emot så många sommarjobbare som möjligt, och också ta emot ex-jobbare och praktikanter när vi har möjlighet.

Slutsatser för framtiden

Miljöenheten vill förbättra samarbetet med företagarna i kommunen och kommer att samarbeta med Näringslivscenter i frågor som berör företag och miljö. Vi fortsätter projektet med att bli mer tillgängliga på nätet för företagen kopplat till myndighetsutövningen.

Målområde Välfärd med kvalitet för alla

Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Nämndmål

Genom Fältbussens verksamhet stödja lärare i samt komplettera och berika den ordinarie NO-undervisningen.

Kommentar

Alla kommunens femteklasser erbjuds två dagar med Fältbussen per läsår. En dag med tema skogen och en dag med tema vatten.

Fältbussen har också 2015

*Samarbetat med personalen på Naturpedagogiskt centrum. Samarbetet har gällt både fortbildningsdagar för pedagoger, exkursioner med skolklasser och pedagogisk utveckling.

* Arrangerat en tredagars kurs för extra intresserade elever i årskurs 5 under sommarlovet.

* Hållit sex dagar med sommarskolan i juni – juli med temat utomhussvenska, tillsammans med naturpedagogiskt centrum. Alla klasser fick en dag med oss.

* Hållit en svampguidning för 45 intresserade medborgare.

* Anordnat bäversafari för medborgarna.

* Hållit dagar för gymnasiet med temat limnisk ekologi, Geologi i Botkyrka och evolution med genetik.

* Anordnat exkursioner för SFI.

* Varit delaktiga i utformandet av Naturporten på Lida Friluftsgård.

* Deltagit i Skolforum på Älvsjömessan och informerat om Botkyrka och utomhuspedagogik.

* Anordnat en ringmärkdag för åk 7.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2013	Utfall 2013	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO*	75%	92%	75%	100%	95%	100%

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser	115/117	101/104	100/103	123/126
Antal elever/deltagare med Fältbussen	2415	2704	2545	2599

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
0				
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
1	1			
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2		2		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Fältbussens verksamhet utvecklas ständigt, och samarbete sker med utbildningsförvaltningens miljökompetenscentrum. Bussen rullar de flesta dagar på året. Alla 5-klasser tackar ja till en dag med fältbussen, och 100% av lärarna tycker att dagen berikar NO undervisningen.

Slutsatser för framtiden

Fältbussens och Miljökompetenscentrums verksamhet har stor potential att utvecklas om man vill det. Önskemål från Naturskolan har förts fram om att etablera en fast naturskola i ett mer för kommunen centralt läge, så att skolorna både i norra och södra Botkyrka lätt skulle kunna utnyttja verksamheten.

Målområde Grön stad i rörelse

Nämndmål

Botkyrkas sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk status. Bevara och utveckla Botkyrkas gröna värden.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år	15	16	16	25
Andel (%) av de klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st) som uppnår god ekologisk status (bedöms av Vattenmyndigheten)	-	44	44	67
Utfall Andel (%) av de klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 4 stycken) som uppnår god ekologisk status. Bedöms av Vattenmyndigheten	-	0	25	25
MoH mängd totalfosfor i Kagghamraåns utlopp kg/år	1510	1116	1061	1241

Kommentar

Antalet rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka har ökat markant 2015. Det beror på att restaureringen som pågår av Kyrksjön inneburit att miljön för fåglar och även salamandrar har förbättrats betydligt.

Andel av sjöarna (som klassas som vattenförekomster) som hade god status (6 av 9): **67 %**. (Aspen, Uttran och St. Skogssjön hade måttlig status. Albysjön, Tullingesjön, Bornsjön, L. Skogssjön, Grindsjön och Mälaren hade god status.)

Andel av vattendragen (som klassas som vattenförekomster) som hade god status (1 av 4): **25 %**. (Älvestaån, Tumbaån nedströms Uttran och Kagghamraån hade måttlig status. Tumbaån i Flottsbroundet hade god status.)

Att den totala mängden totalfosfor i Kagghamraåns utlopp ökat beror på ökade vattenflöden 2015. Däremot minskar mängden fosfor/liter. Det redovisas inte som ett nyckeltal här, men däremot i miljöbarometern.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att, under 2015 och 2016 i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ta fram en vattenplan för kommunen.

Kommentar

Arbetet utförs i projektförm med deltagare från miljöenheten och VA-enheten. En biträdande projektledare till miljöenheten har rekryterats, liksom upphandling av konsult för förslag till lokala åtgärdsprogram. Kart- och mäthenheten har tagit fram ett digitalt kartmaterial med vattenanknuten information, inklusive finare upplösning av avrinningsområden som har levererats från SMHI.

En delrapportering har skett på miljö- och hälsoskyddsnämndens aprilsammanträde.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en fördjupad plan för anpassning till ett förändrat klimat, baserat på klimat- och sårbarhetsutredningen från 2010.

Kommentar

Miljöenheten arbetar tillsammans med övriga enheter på samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen med klimatanpassning enligt Botkyrka kommuns klimatstrategi. Ett kvitto på att kommunen arbetar bra med frågan är en 2:a plats i försäkringsbranschens och IVL:s ranking av Sveriges kommuner. Rankingens presenterades den 6 maj. En fördjupad plan håller på att utarbetas.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med bland andra samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ungdomsfullmäktige, markägare och SRV-återvinning arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen.

Kommentar

En städskampanj har genomförts våren 2015. Botkyrka kommun har samarbetat med Håll Sverige Rent. Skolor och föreningar har varit aktiva i att delta. Städskampanjen skedde i gata- parkenhetens regi, och uppmärksammades i lokalpress.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en åtgärdsplan för att öka det hållbara resandet inom kommunen.

Kommentar

Åtgärdsplanen har inte påbörjats. Botkyrka kommun har gått in i ett länsövergripande nätverk som nu ansöker om statliga medel för i första hand ett nätverk som kallas

ResSmart. I förlängningen är tanken att nätverket ska söka gemensamma medel för hållbart resande projekt.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
4	1	2	1	
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
4		2	2	

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Den biologiska mångfalden har 2015 fått draghjälp av att projektet Kyrksjön drivs, och att förutsättningarna för örningen i Kagghamrån förbättras med olika naturvårdsinsatser.

Slutsatser för framtiden

Miljöenhetens önskan är att ytterligare utveckla samarbetet inom förvaltningen och med övriga förvaltningar i natur, klimat, och vattenfrågor. Processen med Botkyrkas Gröna Vården är framgångsrik. En förvaltningsövergripande styrgrupp leder arbetet, och projektgruppen består av representanter från olika enheter och förvaltningar. Aktiviteter arbetas in i de olika nämndernas ordinarie styrsystem. Planen är att även driva vatten- och klimatfrågorna på liknande sätt.

Målområde Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att undersöka möjligheten av att anlita sociala entreprenörer i naturvårdsarbetet.

Kommentar

För närvarande har vi inte hittat en möjlighet att anlita sociala entreprenörer som kan arbeta i kommunens regi. Åtagandet kvarstår i ettårsplan 2016.

Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Nämndmål

Kulturvärden i Botkyrkas natur ska vara tillgängliga, särskilt i naturreservaten.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
MoH Andelen av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över* som hävdats under året.	2,5 av 3	4 av 4	4 av 4

Kommentar: Ängs- och hagmarker har en rik flora och fauna, som om de växer igen utarmas. Därför sköts några Ängs- och hagmarkerna med äldre metoder för att bevara arterna. Det är slättermarkerna vid Källtorp och i Hörningsnäs naturreservat, samt betesmarkerna vid Grönslätt och Snäckstavikdammen.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1			1	
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
1		1		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten har inte lyckats hitta samarbetsformer för att anlita sociala entreprenörer i naturvårdsarbetet. Det har inte funnits ett system för hur detta ska göras.

Åtagandet finns kvar i ettårsplan 2016.

Däremot har bevarandet av ängs- och hagmarker utförts, och en kartläggning av vilka ytterligare som skulle kunna hävdas har gjorts. Situationen är att den moderna markanvändningen gjort att de flesta ängs- och hagmarker har försvunnit.

Slutsatser för framtiden

Vi arbetar vidare med hur förstärkning av naturvårdsarbetet skulle kunna ske, och också hur vi kan bevara de viktigaste ängs- och hagmarkerna som ett viktigt kulturmiljöinslag åt framtidens medborgare.

Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.

Nämndmål

Tillsynen ska vara effektiv och av god kvalitet.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	74	57	61
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	68	52	ej klart
Antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	88	118	119
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	145	145	ej klart

Kommentar: Botkyrka kommun ligger lägre än medelvärdet i länet av antalet livsmedelsinspektioner, eftersom inspektörerna i en del kommuner, som Stockholm, inte har administrativa uppgifter i sin tjänst.

Mål 13 Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel och kollektivtrafik (mäts en gång per år i oktober/november)	42%	44%	46%

Kommentar

Miljöenheten kartlägger sina tjänsteresor varje år i oktober/november. Övriga tjänsteresor görs med kommunens bilpool som drivs med biogas och el. Fältbussen drivs nu enbart med biobränsle, HVO.

Åtaganden

Under förutsättning att nya medel tillskjuts från staten från och med 2015 åtar sig miljö- och hälsoskyddsnämnden att leda arbetet med det statliga energieffektiviseringsstödet. Det omfattar energianvändning i byggnader, transporter, upphandling och samhällsplanering.

Kommentar

Fortsatt statliga medel har inte tillskjutits för energieffektivisering. Projektet har pågått 2010-2014 och avslutats på miljöenheten den 31 mars 2015. Uppgifter om energianvändning kommer därför av den anledningen inte att redovisas i fortsättningen i detta sammanhang.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1		1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
5		3		2

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten har 2015 haft en någorlunda stabil bemanning 2015, vilket gjort att tillsynen har kunnat utföras enligt plan.

Slutsatser för framtiden

I och med att reglementet för miljö- och hälsoskyddsnämnden ändrades i december 2015 vad gäller det operativa klimatarbetet, så kommer mål och nyckeltal som gäller det operativa klimatarbetet att tas upp i miljö- och hälsoskyddsnämndens kommande budget. Förutsättningarna för det fanns inte i ettårsplan 2016.

2016-02-22

4**Internbudget för 2016, miljö- och hälsoskyddsnämnden****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner den av förvaltningen upprättade internbudget 2016. Beslutet ersätter tidigare beslut § 1, antaget i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2016-01-25.

Sammanfattning

Nämnden fattade 2016-01-25 beslut om att fastställa internbudget 2016. Beslutet baserade sig på information som har visat sig vara felaktig. Nu har nämnden fått ny information som gör att beslutet ändras. Nämndens ram har legat stilla under många år men justeras nu för att täcka kostnaderna för att kunna upprätthålla en bra kvalitet i nämndarbetet. I enlighet med detta innebär nytt förslag till budget 2016 att nämnden får ett tillskott på 50tkr. För att finansiera detta inom ram tvingas nämnden göra en neddragning av projektet Botkyrkas Gröna Värden, inom natur- och miljöanalysramen, med motsvarande 50 tkr.

Internbudget 2016 innebär en utökad ram med uppräknings för pris och löneuppräknings, på ca 0,4 miljoner kronor. Samtidigt har budgeten dragits ner med ett effektiviseringskrav på 0,1 miljoner kronor. Ramen har utökats efter att det operativa klimatarbetet har lagts på nämnden. Ramen har också utökats för 2016 med extra medel från kommunstyrelsen för medfinansiering av Vinovaprosjektet. Samtidigt minskar intäkterna, eftersom kostnaderna för klimatarbetet inte längre debiteras kommunledningen. Totalt uppgår ramen till 13,9 miljoner kronor netto. Kostnaderna för nämnden är inräknade. Största andelen av kostnaderna utgörs av löner.

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2014-2015
Intäkter (+)	6 550	5 600	-950
Kostnader (-)	-18 149	-19 534	--1385
Netto (+/-)	-11 599	-13 934	-2335

2016-02-22

Internbudgeten fördelas på miljöenhetens olika team. Kostnader och intäkter kan placeras något olika mellan åren mellan teamen beroende på t ex under vilket team personal är placerad. Nedan finns en redovisning hur kostnader och intäkter fördelar sig mellan teamen. Natur- och miljöanalysteamets kostnader ökar, och intäkterna minskar. Det beror på att personalkostnaderna nu ligger i ramen, och debiteras inte kommunledningen.

Internbudget miljö och hälsoskyddsnämnden 2016

Tkr	2015 Budget			2016 Budget			Förändring 2015-2016		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämndens kostnader	0	-474	-474	0	-524	-524	0	-50	-50
Gemensam verksamhet	300	-4630	-4330	50	-4352	-4302	-250	278	28
Miljö och hälsoskydd	2650	-4036	-1386	2800	-4331	-1531	150	-295	-145
Livsmedel	2250	-2809	-559	2250	-2890	-640	0	-81	-81
Natur och miljöanalys	1350	-4480	-3130	500	-5559	-5059	-850	-1079	-1929
Naturskola	0	-1720	-1720	0	-1878	-1878	0	-158	-158
Total nämnd	6550	-18149	-11599	5600	-19534	-13934	-950	-1385	-2335

2015-12-29

Dnr sbf/2015:478

Referens
Ingrid MolanderMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Internbudget för 2016, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Förslag till beslut

Miljö och hälsoskyddsnämnden godkänner den av förvaltningen upprättade internbudget 2016. Beslutet ersätter tidigare beslut § 1, antaget i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2016-01-25.

Sammanfattning

Nämnden fattade 2016-01-25 beslut om att fastställa internbudget 2016. Nu föreslår nämnden att ta medel, 50 tkr, från miljöenhetens verksamhet och lägga på nämnden själv. I enlighet med detta innebär nytt förslag till budget 2016 att nämnden får ett tillskott på 50tkr. För att finansiera detta inom ram görs en neddragning av projektet Botkyrkas Gröna Värden med motsvarande 50 tkr.

Internbudget 2016 innebär en utökad ram med uppräknig för pris och löneuppräknig, på ca 0,4 miljoner kronor. Samtidigt har budgeten dragits ner med ett effektiviseringskrav på 0,1 miljoner kronor. Ramen har utökats efter att det operativa klimatarbetet har lagts på nämnden. Ramen har också utökats för 2016 med extra medel från kommunstyrelsen för medfinansiering av Vinnovaprojektet. Samtidigt minskar intäkterna, eftersom kostnaderna för klimatarbetet inte längre debiteras kommunledningen. Totalt uppgår ramen till 13,9 miljoner kronor netto. Kostnaderna för nämnden är inräknade. Största andelen av kostnaderna utgörs av löner.

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2014-2015
Intäkter (+)	6 550	5 600	-950
Kostnader (-)	-18 149	-19 534	--1385
Netto (+/-)	-11 599	-13 934	-2335

2015-12-29

Dnr sbf/2015:478

Internbudgeten fördelas på miljöenhetens olika team. Kostnader och intäkter kan placeras något olika mellan åren mellan teamen beroende på t ex under vilket team personal är placerad. Nedan finns en redovisning hur kostnader och intäkter fördelar sig mellan teamen. Natur- och miljöanalysteamets kostnader ökar, och intäkterna minskar. Det beror på att personalkostnaderna nu ligger i ramen, och debiteras inte kommunledningen.

Internbudget miljö och hälsoskyddsnämnden 2016

Tkr	2015 Budget			2016 Budget			Förändring 2015-2016		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämndens kostnader	0	-474	-474	0	-524	-524	0	-50	-50
Gemensam verksamhet	300	-4630	-4330	50	-4352	-4302	-250	278	28
Miljö och hälsoskydd	2650	-4036	-1386	2800	-4331	-1531	150	-295	-145
Livsmedel	2250	-2809	-559	2250	-2890	-640	0	-81	-81
Natur och miljöanalys	1350	-4480	-3130	500	-5559	-5059	-850	-1079	-1929
Naturskola	0	-1720	-1720	0	-1878	-1878	0	-158	-158
Total nämnd	6550	-18149	-11599	5600	-19534	-13934	-950	-1385	-2335

Lista på beslutsattesteranter bifogas.

Magnus Andersson
Förvaltningschef

Ingrid Molander
Miljöchef

Namnteckning beslutsattestanterFörvaltning: **Samhällsbyggnadsförvaltning**Giltighetstid: **2016 01 01 - tillsvidare**

Ansvar i numerisk ordning	Enhet	Beslutsattestanter inkl. tjänstetitel		Namnteckning	
		Ordinarie	Ersättare	Ordinarie beslutsattestant	Ersättare beslutsattestant
3100	Miljö- och Hälsöskydds nämnd	Elisabeth Nobuoka Nordin - Ordförande	Maria Gawell-Skog - Vice ordförande	Elisabet Nobuoka Nordin	Maria Gawell-Skog
3110	Miljöenheten	Ingrid Molander - Miljöchef	Angela Jarlenfors - Enhetschef	Ingrid Molander	Angela Jarlenfors
3112	Miljöenheten	Erik Bergström - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Erik Bergström	Ingrid Molander
3113	Miljöenheten	Ingrid Molander - Miljöchef	Angela Jarlenfors - Enhetschef	Ingrid Molander	Angela Jarlenfors
3114	Miljöenheten	Anders Forsberg - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Anders Forsberg	Ingrid Molander
3115	Miljöenheten	Dan Arvidsson - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Dan Arvidsson	Ingrid Molander

2016-02-22

5

Enhetschefen/miljöenheten informerar

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden tagit del av informationen.

Sammanfattning

Miljöchefen/medarbetare inom miljöenheten delger aktuell information till nämnden.

2016-02-22

6

Anmälningsärenden

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit del av nedanstående handlingar.

Handlingar

Miljö- och hälsoskyddsnämndens svar på: Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden – Förslag till detaljplan för Solskensvägen (del av Tullinge 19:282), Tullinge, Botkyrka kommun, 2016-01-18.

2016-01-18

Dnr sbf/2015:470

Referens

Matilda Hermansson

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden - Förslag till detaljplan för Solskensvägen (del av Tullinge 19:282), Tullinge, Botkyrka kommun

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker detaljplanen under förutsättning att synpunkterna i tjänsteskrivelsen beaktas.

Sammanfattning

Ett förslag till ny detaljplan för att möjliggöra uppförande av cirka 140 lägenheter för unga har upprättats som samrådshandling, framtagen av samhällsbyggnadsförvaltningen. Syftet med förslaget till planen är att medge en ny bebyggelse för unga i ett parkområde vid Solskensvägen på del av fastigheten Tullinge 19:282 som ägs av Botkyrka kommun. Förslaget till ny detaljplan innehåller fem olika etapper. I denna skrivelse behandlas de miljö- och hälsokonsekvenser av projektet som miljöenheten anser behöver beaktas alternativt utredas ytterligare. Det handlar om naturvärden och rekreation, dagvatten och buller.

Miljöenheten har följande synpunkter på detaljplaneförslaget:

- Under planeringen bör man ta ett helhetsbegrepp gällande spridningskorridorerna mellan Hanvedskilen och Bornsjökilen i området och att de viktiga stråken bibehålls och bevaras även efter utbyggnad av planområdet.
- Naturvärden samt rekreation bör beaktas i planförslaget. Det bör förtydligas att de två tallarna med särskilt högt naturvärde ska bevaras men även generellt undvika att ta ned äldre tallar och lövträd. Under detaljplanens byggnation bör man dessutom försöka spara strukturer som mossbelupna block och grov död ved, alternativt flytta dem.
- Enligt miljöbalken 3 kapitlet 6 § ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten

2015-01-18

Dnr sbf/2015:421

av tätorter skall särskilt betraktas. Det bör motiveras klarare i planhandlingarna hur miljöbalken 3 kapitlet 6 § har beaktats.

- För att området ska ha en marginell påverkan på Tullingesjöns vattenkvalitet och för att rena det förorenade dagvattnet i området bör det förtydligas att det ska ske en rening efter de planerade fördröjningsytor.
- Byggnaderna ska utformas så att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet får en ekvivalent ljudnivå utanför fasad som inte överstiger 55 dB (A), frifältsvärde. Detta i syfte att förebygga olägenhet för människors hälsa på grund av buller.

Bakgrund

Den 3 september 2012 beviljade kommunstyrelsen positivt planbesked för del av Botkyrka kommuns fastighet Tullinge 19:282 att pröva planläggning för bostäder inom området. Kommunstyrelsen gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan med anledning att det råder brist på ungdomsbostäder i Botkyrka kommun. Efter en markanvändningstävling uppdrar kommunstyrelsen den 14 april 2015 åt samhällsbyggnadsnämnden att upprätta förslag till detaljplan enligt det vinnande förslaget. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar i sin tur samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta förslag till detaljplan 40-38 för Solskensvägen. För området gäller just nu detaljplan 47-12, fastsälldes 1982. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut. På grund av kommunens brist på ungdomsbostäder är syftet med den nya planen att möjliggöra bebyggelse om cirka 140 bostäder i form av två bostadshus med konceptet ungdomsbostäder. Ur geografisk synvinkel ger närheten till Södertörns högskola samt närheten till Tullinge pendeltågsstation en bra plats för ungdomsbostäder och en vidare möjlighet för unga att få en bostad där man kan studera eller arbeta. Konceptet ungdomsbostäder kommer fungera på så sätt att vid inflyttning får man inte vara äldre än 26 år men man blir inte heller utslängd om man inte tar studiepoäng eller fyller 26 år under tiden man är bosatt. Planområdet omfattar cirka 1,54 hektar där cirka 4000 kvadratmeter ska bestå av bostäder, resterande delar ska utgöra parkmark. Bebyggelsen ska medverka till att skapa en varierad stadsdel i samklang med den omgivande naturen. Idag består planområdet av skogsbevuxen, kuperad naturmark med sluttning mot sydost och används som strövområde. Den större delen av skogen är barrblandskog med inslag av trivallövskog i den högre terrängen samt blandlövskog i öst. Solskensvägen passerar planområdets östa gräns och på motsattsida av Solskensvägen ligger en förskola. Strax sydväst om planområdet löper en av Stockholmsregionens gröna kilar – Hanvedenkilen – och norr om området ligger Bornsjökilan.

2015-01-18

Dnr sbf/2015:421

Miljöaspekter

Naturvärden och rekreation

Planområdet ligger intill länken mellan Hanvedenkilen och Bornsjökilen, två av Stockholms gröna kilar och består till största del av natur- och skogsmark. Enligt rapporten ”*Naturinventering och översiktlig spridningsanalys, Solskensvägen Tullinge*” (Ekologigruppen AB, augusti 2015) bedöms planen inte påverka spridningsbanden i området mellan Hanvedskilen och Bornsjökilen då området i sig inte utgör en svag länk mellan de gröna kilar-na. Dock är det viktigt att man i planeringen tar ett helhetsgrepp när det gäller spridningskorridorer i området och att de viktiga stråken bibehålls och bevaras även efter utbyggnad av planområdet.

Enligt rapporten om naturinventeringen kommer delområdena 1, 2 och 3 påverkas kraftigast av byggnationen inom detaljplaneförslaget. Område 3 uppvisar relativt höga värden i form av den rödlistade tallticken, naturvärdesintressanta strukturer som hålträd, mossbelupna block, grova tallar och grov död ved. I förslaget till planbestämmelserna bör det tydligt framgå att de två äldre och värdefulla tallar i område 2 och 3 ska bevaras och stå kvar efter byggnationen inom detaljplaneområdet, samt att det krävs marklov för fällning av träden. Det bör även framgå i förslaget att under detaljplanens byggnation se till att så långt det är möjligt undvika att ta ner äldre tallar och lövträd samt att försöka spara strukturer som mossbelupna block och grov död ved, alternativt flytta dem. Detta för att skapa bättre förutsättningar för biologisk mångfald.

Enligt miljöbalken 3 kapitlet 6 § ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt syddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt betraktas. Det bör motiveras klarare i planhandlingarna hur miljöbalken 3 kapitlet 6 § har beaktats.

Dagvatten

Dagvattnet från området avleds idag som infiltration och ytvatten till lågpunkter i omgivande terräng. Idag finns det även ett mindre dike i mitten av detaljplaneområdet. Diket leder till två kupolbrunnar som är anslutna till befintlig dagvattenledning som i sin tur leder till Tullingesjön. Idag är Tullingesjön klassad till god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status enligt VISS (Vatten Informations System Sverige). Volymen dagvatten kommer att öka i och med en exploatering av området som genererar ökade taktytor, hård- och parkeringsytor mer mera. Det bör förtydligas att det före-

2015-01-18

Dnr sbf/2015:421

slagna fördröjningsmagasin som planeras anläggas på den sydöstra delen av parkeringen ska ha en rening av något slag. Detta för att reducera metallhalter och oljehaltiga föroreningar från att nå dagvattennätet som i sin tur kan komma att påverka Tullingesjöns vattenkvalitet.

Buller

Detaljplanearbetet påbörjades före januari 2015 enligt utredningen "Sol-skensvägen, Tullinge, Botkyrka – Trafikutredning för detaljplan" (ÅHA Akustik, 2015) överskrids riktvärdet 55 dB (A) ekvivalent ljudnivå endast vid kortsidorna av de två byggnader som planeras att byggas närmast Sol-skensvägen. De två fasader kommer att uppnå en ekvivalent ljudnivå mellan 56-60 dB (A) och enligt detaljplaneförslaget kommer delar av dessa byggnader att inrymma trapphus. Byggnaderna ska utformas så att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet får en ekvivalent ljudnivå utanför fasad som inte överstiger 55 dB (A), frifältsvärde. Detta i syfte att förebygga olägenhet för människors hälsa på grund av buller. I detta fall används de äldre bullerreglerna då detaljplanearbetet påbörjades före januari 2015, innan de nya reglerna hade börjat tillämpas.

Miljöenhetens synpunkter

Med bakgrund av tidigare resonemang har miljöenheten följande synpunkter på förslaget till detaljplan:

- Ta ett helhetsbegrepp gällande spridningskorridorerna mellan Handedskilen och Bornsjökilen i området och att de viktiga stråken bibehålls och bevaras även efter utbyggnad av planområdet.
- En förtydligande att de två tallar med särskilt högt naturvärde ska bevaras samt att man så långt som möjligt bör undvika att ta ned äldre tallar och äldre lövträd i samband med att planområdet bebyggs. Även strukturer som mossbelupna block och grov död ved bör försöka bevaras.
- Det bör motiveras klarare i planhandlingarna hur miljöbalken 3 kapitlet 6 § har beaktats.
- Ett förtydligande att det ska ske en rening av något slag efter det planerade fördröjningsmagasin för området.
- Byggnaderna ska utformas så att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet får en ekvivalent ljudnivå utanför fasad som inte överstiger 55 dB (A), frifältsvärde.

Elisabeth Nobuoka Nordin
Ordförande Miljö- och hälsoskyddsnämnden

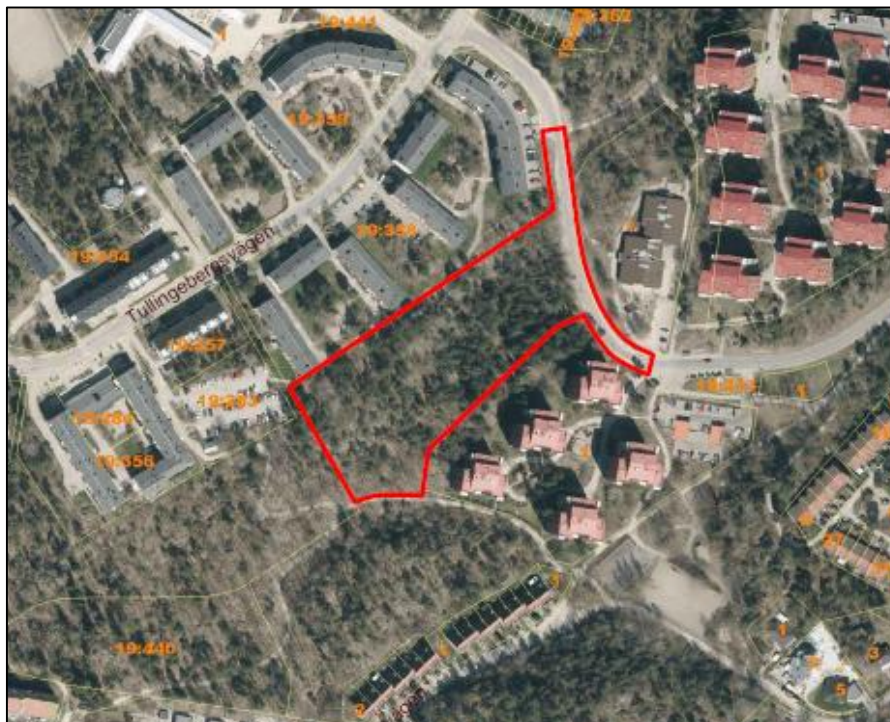

Samrådshandling

Förslag till detaljplan för SOLSKENSVÄGEN (del av TULLINGE 19:282) Tullinge, Botkyrka kommun

Lexnummer SBF/2013:513

Plan-och genomförandebeskrivning

Innehållsförteckning

INLEDNING	5
Handlingar	6
Övriga handlingar som tagits fram under planarbetet.....	6
Planens syfte	6
Bakgrund	6
Planens läge och areal	7
Markägförhållanden	8
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	8
Översiktliga planer	8
Detaljplaner	8
Fastighetsplaner	9
Riksintressen	9
Kommunala beslut	9
KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT	10
Behovsbedömning/Miljöbedömning	10
Sammanfattning av behovsbedömningen november 2015.....	10
Klimatstrategi för Botkyrka	14
Ett hållbart Botkyrka	14
FÖRUTSÄTTNINGAR	15
Rättigheter	15
Geotekniska förhållanden	15
Risk för skred och eller höga vattenstånd	15
Radon	16
Markföroreningar	16
Fornlämningar	16
Störningar	16
Bebyggelseområden	16
Bostäder	16
Övrig bebyggelse	17
Service.....	17
Tillgänglighet och trygghet	18
Kulturmiljö.....	18
Natur	18
Mark och vegetation.....	18
Landskapsbild.....	18
<i>Vy mot kuperad terräng i norr</i>	19
Lek och rekreation	19

Naturmiljö	20
Teknisk försörjning.....	21
Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik.....	21
Kollektivtrafik.....	22
Bil- och cykelparkering.....	22
Riskanalys	22
Vatten, avlopp och dagvatten.....	23
Värme	23
El	23
Tele	23
Avfall.....	23
FÖRÄNDRINGAR	23
Fastighetsbildning	23
Projektekonomi	24
Gatukostnad	24
VA-kostnad	24
Geotekniska förhållanden	25
Risk för skred och eller höga vattenstånd	25
Radon	25
Markföroreningar	25
Fornlämningar.....	25
Störningar.....	25
Bebyggelseområden.....	27
Bostäder	27
Service.....	32
Trygghet och tillgänglighet	32
Solstudier	32
Natur	33
Mark och vegetation.....	33
Stads-och landskapsbild	33
Lek och rekreation	33
Naturmiljö	34
Teknisk försörjning.....	35
Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik.....	35
Tillfarter.....	36
Kollektivtrafik.....	36
Bil- och cykelparkering.....	36
Riskanalys	37
Vatten och avlopp, dagvatten.....	37
Värme	39
El, Tele	39
Avfall.....	39

ADMINISTRATIVA FRÅGOR	39
Tidplan	39
Laga kraft ca 4 veckor efter KF beslut om antagande om ej överklagande sker.....	40
Genomförandetid	40
Huvudmannaskap	40
Avtal	40

Detaljplanearbetet för Solskensvägen (del av Tullinge 19:282) genomförs med normalt planförfarande. Arbetet med att ta fram en detaljplan regleras i plan- och bygglagen, PBL och kan delas in i olika skeden.

Detaljplanen ska ge en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras och bevaras. Under samrådsskedet tas ett förslag till detaljplan fram och berörda ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Därefter sker en bearbetning av planförslaget som sedan ställs ut för granskning av allmänheten, detta sker under utställningsskedet. I antagandeskedet godkänns detaljplanen av samhällsbyggnadsnämnden innan den antas av kommunfullmäktige. Efter antagande vinner detaljplanen laga kraft, under förutsättning att den inte överklagas.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Sigvard Andersson, projektledare,
 Marina Pavlova, planarkitekt
 Sofia Didrik, landskapsarkitekt
 Mitzie Molin, trafikplanerare
 Anders Forsberg, miljöutredare
 Christer Holmberg, projektledare
 Christoffer Nilsson, byggprojektledare

Mark-och exploateringsenheten
 Planenheten
 Gata- och parkenheten
 Gata-och parkenheten
 Miljöenheten
 VA-enheten
 VA-enheten

E-post: marina.pavlova@botkyrka.se
 Telefon: 08-530 613 98

Plan- och bygglagen 1987:10 ersattes i maj 2011 av Plan- och bygglagen 2010:900. Arbetet med föreliggande detaljplan inleddes efter maj 2011 och har därför utformats och handlagts med stöd av den nya lagen.

INLEDNING

Handlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Behovsbedömning av miljöpåverkan
- Situationsplan, perspektivbilder, ritningar

Övriga handlingar som tagits fram under planarbetet

- Fastighetsförteckning
- En trafikbullerutredning (*Åkerlöf Hallin Akustikkonsult AB, 2015-11-06*)
- En naturinventering och översiktlig spridningsanalys (*Ekologygruppen, 2015-08-28*)
- En utredning av dagvattenhantering inom blivande fastighet vid Solskensvägen, Tullingeberg I Botkyrka kommun (*Novamark AB, 2015-11-05*)
- En solstudie (*Arkitema Architects AB, 2015-09-28*)

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra uppförande av bostäder för unga i ett parkområde vid Solskensvägen på del av fastigheten Tullinge 19:282, som ägs av Botkyrka kommun. Hela kommunen har brist på ungdomsboenden och platsen är ur geografisk synvinkel bra för ungdomsboende med tanke på närheten till Södertörns högskola både med cykel men även närheten till Tullinge pendeltågstation. Föreslagen bebyggelse ska medverka till att skapa en varierad stadsdel i samklang med den omgivande naturen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beviljade (2012-09-03 §156) positivt planbesked för del av Tullinge 19:282 för att pröva planläggning för bostäder. Samtidigt gav Kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan. Detta med anledning att det råder brist på ungdomsbostäder i Botkyrka kommun och att området är lämpligt för exploatering.

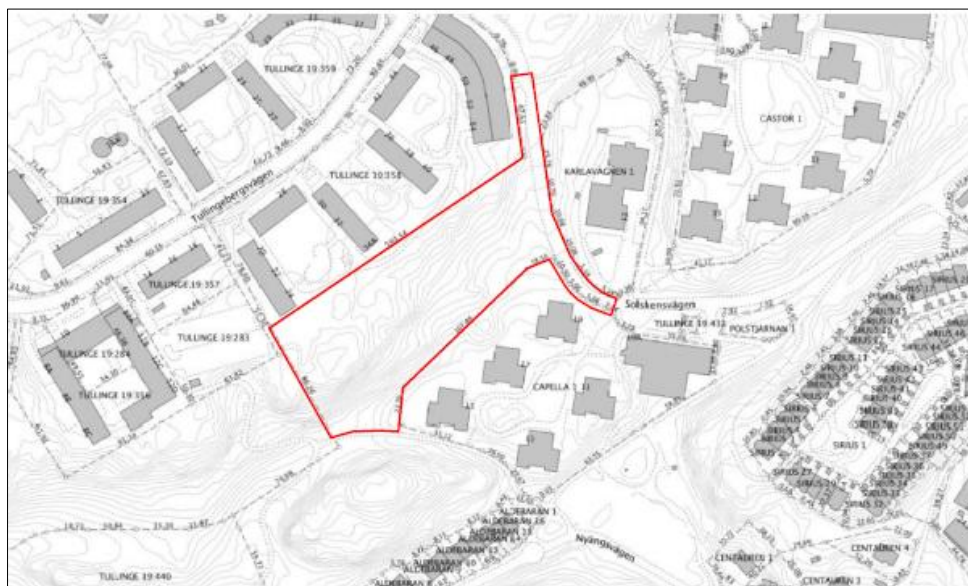
Kommunen äger den aktuella marken och förvaltningen har under först hösten 2013 genomfört en markanvisningstävling i syfte att finna en lämplig part för genomförandet av studentbostäder. Kommunledningsförvaltningen valt att avbryta markanvisningstävling för studentbostäder 2014-04-09 med anledning att Botkyrka kommun vill möjliggöra för fler bostäder och istället öppna för att pröva konceptet ungdomsbostäder. Kommunen önskar att markanvisningsområdet bebyggs med ett varierat utbud av mindre och relativt billiga lägenheter som genom hyresrätt erbjuds till ungdomar.

Omkring 100-150 lägenheter bedöms vara en för projektet lämplig omfattning. Ungdomsbostäder ger en vidare möjlighet för unga att få en bostad där man kan studera, kombinera studier och arbete eller arbeta men inte vara äldre än 26 år vid inflyttning. Man blir inte heller utslängd för att man inte tar poäng eller fyller år. Med ändrade förutsättningar breddas möjligheten att fler unga kan vara aktuella för bostaden. Tävligen genomfördes under hösten 2014 och vanns av Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB. Kommunstyrelsen godkände 2015-03-02 § 58 genomförd markanvisningstävling och gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram förslag till detaljplanen enligt det vinnande förslaget, Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar en gång till (2015-04-14 §109) åt samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta förslag till detaljplan för Solskensvägen (del av Tullinge 19:282), 40-38.

Planens läge och areal

Planområdet är beläget invid Solskensvägen i Tullingeberg och utgör del av Botkyrka kommuns fastighet Tullinge 19:282. Planområdet avgränsas i öster av Solskensvägen, i söder avgränsas området av fastigheten Capella 1 och norrut utgör fastigheten Tullinge 19:358 gräns. Västerut sträcker sig befintligt grönområde ända fram till gångväg ner mot Nyängsvägen, varför ingen definitiv tomtavgränsning västerut finns. Planområdet är beläget endast sex hundra meter från Tullinge centrum och pendeltågsstationen, och ligger inom cykelavstånd (3 km) till Södertörns högskola i Flemingsberg.

Planområdet omfattar cirka 1,54 ha. Bostäder planeras på en tomt omfattande ca 4000 kvm.

Bilden visar planområdets avgränsning

Vy från nordväst.

Vy från sydväst.

Vy från öster.

Markägoförhållanden

Det är Botkyrka kommun som äger fastigheten.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

I Översiktplanen för Botkyrka kommun 2014 står det för Tullinge, pågående markanvändning med möjlighet att arbeta mer aktivt med förtätning och kompletteringsbebyggelse inom hela stadsbygden, framförallt i kollektivtrafiknära lägen. Planförslaget överensstämmer med riktlinjer i översiktsplanen.

Detaljplaner

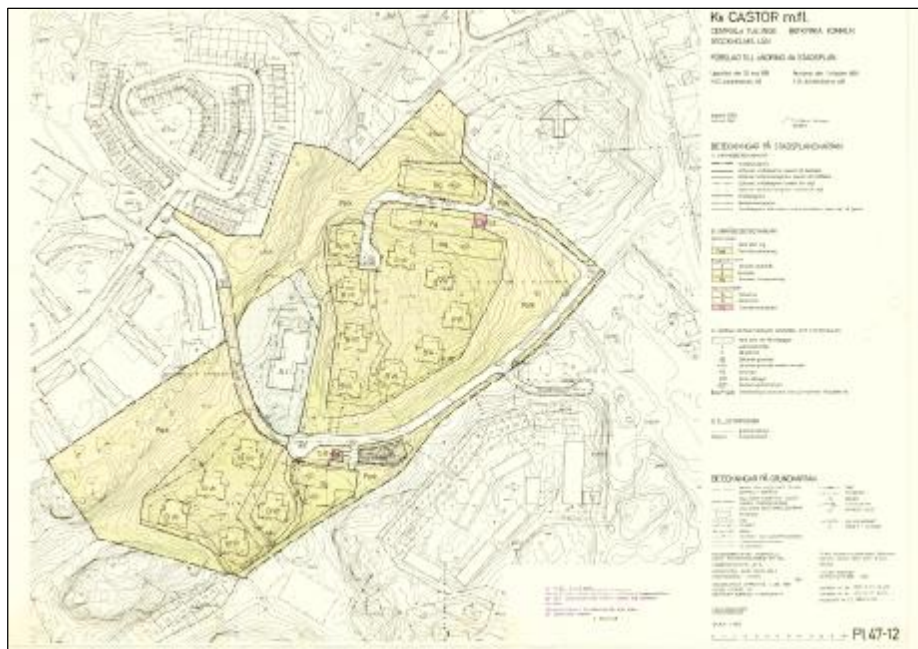
För området gäller *Förslag till ändring av stadsplan för Kv Castor m fl i Centrala Tullinge, Botkyrka kommun, 47-12* som fastställdes 1982-04-02. Detaljplanen anger planområdet som parkmark. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

För området gäller *Tillägg till detaljplaner där Tullinge vägförening varit huvudman för allmänna platser*, laga kraft 2002-03-19. Botkyrka kommun har övertagit huvudmannaskapet för allmänna platser inom det område, där Tullinge vägförening tidigare har varit huvudman.

Planområdet gränsar i norr till *Förslag till ändring av byggnadsplan för Tullinge Villastad (östra delen av Tullinge berg mm) i Botkyrka kommun, 47-4*, som fastställdes 1962-04-02.

I sydväst gränsar planområdet till:

Förslag till ändring av Byggnadsplan för Tullinge Villastad i Botkyrka socken och kommun, 47-1, som fastställdes 1954-07-21.

Gällande detaljplan från 1982.

Förslag till ändring av Byggnadsplan för Tullinge Villastad i Botkyrka socken och kommun, 47-3, som fastställdes 1962-05-02.

Förslag till stadsplan för Östra Tullingeberg I inom centrala Tullinge, Botkyrka kommun, 47-08, som fastställdes 1978-06-07.

Planer anger markanvändning för bostäder och park.

Fastighetsplaner

För området finns inte fastighetsplan.

Riksintressen

Det finns inga riksintressen i området.

Kommunala beslut

Kommunstyrelsen beviljade (2012-09-03 §156) positivt planbesked för del

av Tullinge 19:282 för att pröva planläggning för bostäder. Samtidigt gav Kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan. Detta med anledning att det råder brist på ungdomsbostäder i Botkyrka kommun och att området är lämpligt för exploatering. Kommunen äger den aktuella marken och förvaltningen har under först hösten 2013 genomfört en markanvisningstävling i syfte att finna en lämplig part för genomförandet av studentbostäder. Kommunledningsförvaltningen valt att avbryta markanvisningstävling för studentbostäder 2014-04-09 med anledning att Botkyrka kommun vill möjliggöra för fler bostäder och istället öppna för att pröva konceptet ungdomsbostäder. Kommunen äger den aktuella marken och förvaltningen har under hösten 2014 genomfört en markanvisningstävling i syfte att finna en lämplig part för genomförandet. Tävligen vanns av Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB. Kommunstyrelsen godkände 2015-03-02 § 58 genomförd markanvisningstävling och gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram förslag till detaljplanen enligt det vinnande förslaget, Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar (2015-04-14 § 109) åt samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta förslag till detaljplan för Solskensvägen (del av Tullinge 19:282), 40-38.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

Behovsbedömning/Miljöbedömning

För detaljplaner ska kommunen göra en *behovsbedömning*, för att avgöra om en *miljöbedömning* ska göras eller inte. Resultatet av behovsbedömningen blir ett ställningstagande till om detaljplanens genomförande kan antas medföra en *betydande miljöpåverkan* eller inte.

Behovsbedömningen görs utifrån de kriterier som finns i bilaga 4 och, i förekommande fall, bilaga 2 till MKB-förordningen och enligt PBL 5:18. Kriterierna handlar bland annat om riskerna för människors hälsa eller för miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av till exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller kulturarvet och påverkan på skyddad natur.

Sammanfattning av behovsbedömningen november 2015

Detaljplanen bedöms sammantaget inte ge upphov till betydande miljöpåverkan.

Planområdet utgörs av skogsbevuxen naturmark i kuperad terräng. Enligt den naturinventering som gjorts i området (Ekologigruppen, 2015) har större delen av planområdet lågt naturvärde. Ett stråk i planområdets norra del innehåller höga naturvärden. Bebyggelsen kommer huvudsakligen att uppföras i området med låga naturvärden men även en mindre del av området med höga naturvärden kommer att bebyggas. Anpassning av bebyggelsens utbredning har gjorts så att de två gamla grova tallarna som pekats ut i naturinventeringen kommer att stå kvar efter exploateringen. I naturinventeringen görs bedömningen att detaljplanen inte kommer att påverka spridningssambanden mellan Hanvedskilen och Bornsjökilen. Vid byggnation bör man se till att så långt som möjligt undvika att avverka äldre tall och lövträd. Även döda liggande träd och hålträd bör i första hand sparas och i andra flyttas till omgivande naturmark. Om detta görs bedöms exploaterings påverkan på naturvärdena bli måttlig.

Ett flertal upptrampade stigar vittnar om att planområdet används för skogspromenader. På grund av att området är kuperat, delvis blockrikt och snårigt är det mycket svårt att ta sig fram genom skogsområdet som sträcker sig ytterligare 100-150 m mot sydväst från planområdet. Om planområdet bebyggs kommer sannolikt tillgängligheten till naturområdet att öka, samtidigt som vissa naturvärden kommer att försvinna. Om dagvattnet från planområdet fördröjs och renas i enlighet med dagvattenutredningens (Novamark, 2015) förslag och kommunens dagvattenstrategi uppfylls bedöms planområdets påverkan på Tullingesjöns vattenkvalitet bli marginell.

Beslut om planuppdrag för denna detaljplan togs före 2 januari 2015. Därför tillämpas de äldre bullerreglerna i denna plan. Enligt den bullerutredning (ÅHA Akustik AB, 2015) som gjorts för planområdet kan riktvärdena 55 dB (A) ekvivalent ljudnivå klaras vid samtliga boningsrum och 70 dB (A) klaras vid gemensamma uteplatser.

Beskrivning av planområdet

Planområdet omfattar ungefär cirka 4000 m² kuperad naturmark som sluttar mot sydost. Terrängen är ställvis både brant och blockrik. I de högre belägna delarna och i de branta partierna går berget idag. I övrigt täcks berget av tunna moränlager som blir tjockare i de lägre delarna. Planområdet är skogsbevuxet. En stor del skogen är barrblandskog, men i den högre terrängen finns också blandskog med äldre tallar samt triviallövskog. Längs planområdets östra och södra gräns växer blandlövskog. Vid planområdets östra gräns passerar lokalgatan Solskensvägen. På motsatt sida av Solskensvägen ligger en förskola.

I övrigt omges planområdet av flerbostadsbebyggelse, naturmark, parkmark och gång- och cykelvägar. Avståndet från planområdet till Tullinge centrum via gång- och cykelvägar är cirka 600 m och till Tullinge station cirka 900 m. Det kommunala dagvattensystemet i området släpper ut sitt vatten i Tullingesjön. Tullingesjön är klassad till god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status på grund av förhöjda halter av TBT (tributyltenn). Miljökvalitetsnormerna för Tullingesjön är att den ska uppnå ekologisk god status och god kemisk status vid utgången av år 2015. När det gäller den kemiska statusen är TBT undantaget från miljökvalitetsnormen. För TBT finns en tidsfrist fram till 2027 innan god kemisk status måste klaras med avseende på denna parameter.

Påverkan

Naturvärden och rekreation

Planområdet utgörs idag av cirka 4000 kvm bostadsnära naturmark. En av Stockholmsregionens gröna kilar – Hanvedskilen – finns strax sydväst om planområdet. Ett par väl upptrampade stigar går genom området. Det är dock svårt att fortsätta vidare mot sydväst (mot Tullinge centrum) från planområdet eftersom skogsområdet till stor del är blockrikt, kuperat och delvis har tät vegetation. En naturinventering (Ekologigruppen, 2015) har gjorts i samband med planarbetet. I rapporten konstateras att en stor del av planområdet har lågt naturvärde men att det i området finns naturvärden främst knutna till äldre tall och naturvärdesintressanta strukturer i form av död ved, hålträd och stenblock. Ett stråk i planområdets norra del är klassas som ett område med höga naturvärden. Detaljplanen bedöms dock inte i sig påverka spridningssambanden mellan Hanvedskilen och Bornsjökilan. I rapporten rekommenderar man att så långt som möjligt bör undvika att ta ner äldre tallar och äldre lövträd i samband med att planområdet bebyggs. Under planarbetets gång har korrigeringar gjorts av ursprungsförslaget så att de två värdefulla tallarna som utpekats i rapporten kommer att kunna stå kvar efter en exploatering.

Dagvatten

Planområdet består av kuperad natur- och skogsmark med berg i dagen och bitvis tunna moränlager. Lokalt omhändertagande av dagvatten kan därför bli svårt att ordna. Hittills har ingen geoteknisk utredning gjorts i området varför det inte finns någon detaljerad kunskap om hur mycket dagvatten som kan infiltreras lokalt i de naturliga jordlagren inom planområdet. Det kommunala dagvattennät som finns vid Solskensvägen i närheten av planområdet släpper ut sitt vatten i Tullingesjön. Ett mindre dike inom planområdet ansluter till det kommunala dagvattennätet. Tullingesjön är klassad till god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status. En dagvattenutredning har utförts i

samband med planarbetet (Novamark, 2015). I dagvattenutredningen konstateras att både exploateringen sig och kommande klimatförändringar (med ökade nederbörds mängder) medför ökad dagvattenavrinning som i sin tur kan ge ökade risker för översvämningar. För att jämna ut flödena föreslås genomsläpplig beläggning på parkeringsplatser och att man förlägger ett fördröjningsmagasin under parkeringsyta i den sydöstra delen av planområdet. Fördröjningsmagasinet bedöms kunna samla upp dagvatten från 2/3 av den exploaterade (bebyggda) ytan. För att rena det förenade dagvatten som kommer från parkeringsplatserna föreslås att dagvattnet efter fördröjning får passera filterkassetter innan det leds till det kommunala dagvattennätet. Som komplement till fördröjningsmagasin med efterpolering föreslås växtbäddar och gröna tak. Om intentionerna i dagvattenutredningen genomförs så att kommunens dagvattenstrategi uppfylls bedöms planområdets påverkan på Tullingesjöns vattenkvalitet bli marginell.

Radon

Planområdet är i kommunens radonkarta klassat som normalriskområde för markradon.

Buller

Planområdet är utsatt för vägtrafikbuller från Solskensvägen. I samband med planarbetet har en bullerutredning tagits fram (ÅHA Akustik, 2015). Eftersom detaljplanarbetet påbörjades före januari 2015 är det de äldre bullerreglerna som gäller i detta fall. Enligt utredningen överskrids riktvärdet 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå endast vid kortsidorna av de båda byggnader som planeras att byggas närmast Solskensvägen. Dessa delar av byggnaderna planeras att inrymma trapphus. Riktvärdena 55 dB (A) ekvivalent ljudnivå vid fönster till boningsrum och 70 dB (A) maximal ljudnivå vid gemensamma uteplatser klaras enligt utredningen för samtliga lägenheter.

Klimat

Boende inom planområdet kommer att ha god tillgång till kollektivtrafik. Nära planområdet vid Solskensvägen finns en busshållplats. Det är cirka 900 m via gång- och cykelväg till Tullinge station. På Tullinge station finns pendeltågstrafik och en bussterminal med ett flertal busslinjer.

Avfall

Kommunens avfallsplan och renhållningsordning ska följas. Fastighetsnära insamling av källsorterat material bör finnas för de nya bostäderna.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

Förorenade områden

Inga kända misstänkt förorenade områden finns inom planområdet.

Klimatstrategi för Botkyrka

Botkyrka kommun har arbetat fram en klimatstrategi med målsättningen att bland annat minska utsläppen av växthusgaser. Klimatstrategin pekar främst på fyra områden:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

Ett hållbart Botkyrka

År 2004 skrev Botkyrka kommun under en europeisk deklARATION om hållbar utveckling, Ålborg+10-deklarationen. För att öppna hållbarutveckling har Botkyrka kommun tagit fram sex hållbarhetsutmaningar som ska vara vägledande i arbetet med planläggning av nya områden. Planarbetet kommer att ske med utgångspunkt från dessa sex utmaningar.

- Botkyrkaborna har arbete
- Botkyrkaborna känner sig hemma
- Botkyrka har de bästa skolorna
- Botkyrkaborna är friska och mår bra
- Botkyrkaborna bidrar inte till klimatförändringar
- Botkyrkaborna har förtroende för varandra och demokratin

I varje projekt ska vi sträva efter att uppnå ovan beskrivna utmaningar.

I detta projekt har vi främst stor möjlighet att påverka hemkänslan och att nya bostäder kan uppföras utifrån en klimatsmart aspekt samt att det är ett bra läge för ungdomsbostäder med tanke på närheten till Flemingsberg.

Figur 1. Värderosen

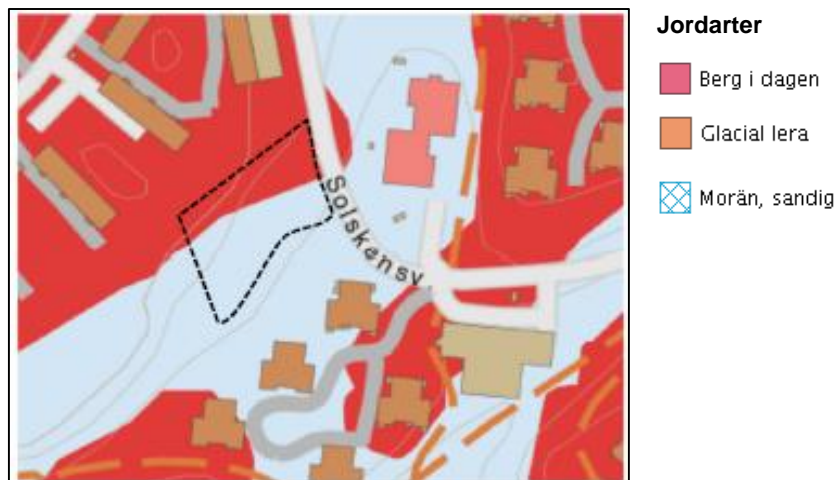
FÖRUTSÄTTNINGAR

Rättigheter

Fastigheten Tullinge 19:282 belastas av ledningsrätt för vatten-och avlopp till förmån av Stockholms Vatten AB, för fjärrvärme till förmån av Södertörns Fjärrvärme AB, för el till förmån av Vattenfall Eldistribution AB, för tele till förmån Telia SoneraSkanova Access AB, vilket uttrycks som ett u-område i gällande detaljplan.

Geotekniska förhållanden

Särskild geoteknisk utredning har inte utförts för planområdet. Enligt SGU:s jordartskartor de norra partierna mestadels består av berg som övergår till morän söderut. Moränområdena är lämpliga för all slags bebyggelse. Morän/sandig ofta är lätt att infiltrera vatten. Uppgifter om grundvattennivå saknas. I områden med morän kan grundvattnets hastighet variera stort beroende på vilka fraktioner som ingår. Överlag kan svallade moräner föra relativt stora mängder grundvatten. Efter utförd geoteknisk undersökning kan grundvattenförekomsten bestämmas. I samband med projektering ska en geoteknisk undersökning utföras som klarlägger förutsättningarna för ledningsdragningar och grundläggningsmetoder för byggnaden.

Utdrag av SGU:s jordartskarta. Utredningsområdet är markerat med en streckad svart linje.

Risk för skred och eller höga vattenstånd

Det finns inget vattendrag i närheten.

Radon

Planområdet ligger inom normalt riskområde för radon. Ingen radonmätning har gjorts inom planområdet.

Markföroreningar

Inga kända markföroreningar finns registrerade inom planområdet.

Fornlämningar

Inga kända fornminnen finns registrerade i området. Om fornlämningar påträffas under byggtiden ska arbetet omedelbart avbrytas och fyndet rapporteras till Länsstyrelsen, i enlighet med Kulturminneslagen.

Störningar

Eftersom detaljplanearbetet påbörjades före januari 2015 är det de äldre bullerreglerna som gäller.

De riktvärden som skall klaras för externt buller från väg- och järnvägstrafik vid nybyggnation av bostadsbebyggelse är:

<i>Riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överskridas vid nybyggnad av bostäder.</i>		
<i>Utrymme</i>	<i>Högsta trafikbullernivå, dB(A)</i>	
	<i>Ekvivalentnivå</i>	<i>Maximalnivå</i>
Inomhus	30	45 ¹⁾ (nattetid)
Utomhus (frifältsvärden)		
Vid fasad	55	
På uteplats		70 ²⁾

¹⁾ Värdet får överskridas med 10 dB 5 gånger per natt.
²⁾ Värdet får enligt Boverket överskridas 5 gånger per timme.

I centrala lägen eller andra lägen med bra kollektivtrafik kan i vissa fall avsteg från dessa värden göras, men ekvivalentnivån ska vara högst 55 dB(A) utanför hälften av boningsrummen i varje lägenhet.

Enligt kommunens bullerkartering har planområdet en ekvivalent ljudnivå på mellan 44 och 47 dB(A) samt en maximal ljudnivå mellan 75 och 79 dB(A).

Bebyggelseområden**Bostäder**

Platsen ligger i redan bebyggt område i koppling till befintligt gatustruktur.

Norr och söder om området ligger bostadshus. I norr avgränsas planområde av bebyggelse i fyra våningar från 1960-talet. Söder om planområdet finns punkthus i sju-åtta våningar uppförda under 1980-talet.

Lamellhus norr om planområde

Punkthus söder om planområdet

Övrig bebyggelse

Den enda verksamheten är förskolan Karlavagnen öster om planområdet där det bedrivs barnomsorgverksamhet. Byggnaden uppfördes i slut av 1940-talet med en tillbyggnad från 1995.

Vy från väst

Vy från söder

Service

Det finns flera skolor och förskolor i anslutning till området. Närmsta daghem Förskola Karlavagnen ligger direkt på motsatta sidan Solskensvägen öster om planområdet. Närmsta grundskolan är Tullingebergsskolan med idrottsanläggningar finns vid Tullingebergsvägen och ligger på ett ca 300m avstånd. Tullinge gymnasium ligger på ett ca 700 m avstånd vid Alfred Nobels allé. På andra sidan kommungränsen ligger Södertörnshögskola med cirka 13 000 studenter.

Full kommersiell och offentlig service finns i Tullinge centrum, som ligger knappt 1 kilometer från området.

Tillgänglighet och trygghet

Planområdet sluttar mot söder och nivåskillnaden i området är upp till 11 meter. Området är kuperat i norra delen men förutsättningar finns för att skapa bra tillgänglighet för boende med gånghjälpmedel, såsom rollator samt rullstol.

Kulturmiljö

I anslutning till planområdet finns inga kulturmiljöer som är skyddade enligt kulturmiljölagen.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består i nuläget till största delen av natur- och skogsmark med berg i dagen. Fastigheten ligger i en kuperad terräng med plushöjder från +79 - +68 (RH2000), detta gör en höjdskillnad på ca 11 m. Av detta får man en ungefärlig lutning på ca 25 % eller 1:4. Det högst belägna området återfinns i områdets norra del.

Området domineras av blandskog med inslag av asp, ek och rönn. Enstaka äldre individer av tall och gran, annars medelålders bestånd. En tall ca 60 cm i diameter, ålder mellan 150 och 200 år. Buskskiktet består till stor del av hallon och oxbär.

Nordvänt bryn med äldre tall ansluter till parkmiljö inom bostadsområdet. Tallarna är mellan 100 och 150 år gamla. Ett lövdominerat stråk går från det nordliga brynet i sydvästlig riktning. Här finner man främst asp, men även sälgbuketter i brynet. I den sydvästra delen finns inslag av äldre asp.

Centralt i objektet större öppna hållar. Hällmark dominerad av senvuxen tall, enstaka 100-150 år, men även stort inslag av yngre tall. Rönn och ung asp förekommer allmänt, samt enstaka ekar. Fältskiktet består mest av ljung.

Den södra kanten utgörs av en sluttning nedanför branten dominerad av löv, främst asp, men även ek och inslag av hasselbuketter. Sluttningen är relativ blockrik.

Landskapsbild

Området är typiskt för sprickdalslandskapet på Södertörn med hällmarkstallskog på höjderna och löv/blandskog i sluttningarna.

Landskapsavsnittet där planområdet befinner sig omfattar ett antal skogklädda områden som tillsammans bidrar till kopplingen mellan kilarna. Själva planområdet utgör i sig snarast en utlöpare av ett större barrskogsområde, men ligger intill länken mellan Hanvedenkilen och Bornsjökilen.

Vy mot kuperad terräng i norr.

Lek och rekreation

Solskensparken med en lekplats och en fotbollplan ligger 250 meter sydost om planområdet vid Nyängsvägen. För att ta sig dit måste Solskensvägen passeras och ett bostadsområde söder om planområdet.

Det aktuella området ligger i ett större grönområde som idag används som strövområde. Grönområdet sträcker sig i väster från Tullinge sjön mot Huddinge i öster. På ett par ställen "bryts" grönområdet av med vägar bland annat Nibblevägen och i detta fall Solskensvägen. Vid Solskensvägen är det även stora nivåskillnader mellan västra och östra sidan av vägen vilket gör att grönområdena tappar kontakten med varandra.

Vyer mot Solskensparken i söder.

Naturmiljö

I samband med planläggning av fastigheten har en naturinventering och utredning av generella spridningssamband gjorts av Egologigruppen AB 2015-08-28. Planområdet ligger inte i direkt samband med den utpekade svaga länken mellan Hanvedenkilen och Bornsjökilen, utan snarare som en del av ett skogsområde som ansluter till Hanvedenkilen. Utpekandet av de svaga länkarna är dock tänkt att utläsas i en annan skala och man bör därför tolka dem med försiktighet. Landskapsavsnittet där planområdet befinner sig omfattar ett antal skogklädda områden som tillsammans bidrar till kopplingen mellan kilarna.

På området finns naturvärden knutna främst till äldre tall och naturvärdesintressanta strukturer i form av död ved, hålträd och stenblock.

Område 1 utgörs av ett lövdominerat bryn mot öster och Solskensvägen och bedöms ha lågt naturvärde. Område 2 utgörs av grandominerad barrblandskog med inslag av asp, ek och rönn. Området saknar i stort sett naturvärdesintressanta strukturer förutom en gammal tall (150-200 år).

Indelning av naturtyper i undersökningsområdet.

Denna har högre värde än området i stort. Området 3 utgörs av blandskog. I området finns också gott om äldre tall 100-150 år, samt förekomst av rödlistade arter. Område 4 utgörs av ett lövdominerat stråk från det nordliga

brynet i sydvästlig riktning och har påtagligt biotopvärde och visst artvärde. Området 5 består av tallskog och omfattar i övrigt inga naturvärdesintressanta strukturer som kan hysa värdefulla arter. Område 6 består av en mindre grupp aspar. Annars dominerat av tall. Området bedöms ha vissa naturvärden på

Resultat av naturvärdesbedömningen och markering av position för värdefulla träd.

grund av de grova asparna trots att beståndet är relativt likåldrigt och saknar naturvärdesintressanta strukturer. Hällmark i området 7 är dominerad av senvuxen tall, enstaka 100-150 år, men även av stort inslag av yngre tall. Området har påtagligt biotopvärde och visst artvärde. Området 8 utgörs av blandskog. I brant delvis dominerar tall mellan 100-150 år och senvuxen ek. Området har påtagligt biotopvärde och viss artvärde. Området 9 utgörs av blandlövsskog och har visst biotopvärde och artvärde.

Teknisk försörjning

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

Planområdet nås från Solskensvägen. Trafikmätning utförd i juni 2015 visar att trafikmängden på Solskensvägen i dag är 1800 fordon/dygn. Utgående från denna mätning har följande trafikuppgifter använts vid beräkningarna av trafikbuller. Trafikmängden har framräknats till år 2020.

Väg	Fordon/ÅMD	Andel tung trafik	Hastighet km/h
Solskensvägen	2 000	10 %	40

Gång- och cykelvägen finns öster om området på andra sidan av Solskensvägen. Den ansluts till huvudcykelstråket, som går på södra sidan av Solskensvägen i sydost och leder till Södra Parkhemsvägen i öst och till huvudcykelstråket längs Huddingevägen i sydväst, som leder till Tullinge centrum. Trottoar finns på ena sidan av Solskensvägen. Gång- och cykelvägen finns väster om planområdet som ansluts till Nyängsvägen.

Vyer från bostadsområdet söder om planområdet.

Kollektivtrafik

Planområdet är beläget knappt 1 kilometer från Tullinge centrum och pendeltågsstationen, och ligger inom cykelavstånd (3 km) till Södertörns högskola i Flemingsberg. I direkt anslutning till området finns dessutom bussförbindelse till Tullinges samt Flemingsbergs stationer. Solskensvägen trafikeras av busslinje 713, 723 som under rusningstrafik avgår var 15:e minut, övriga tider ca en gång i halvtimmen. Närmaste busshållplats finns vid Solskensvägen sydost om planområdet på avstånd ca 100 meter.

Bil- och cykelparkering

Inom planområdet finns inte parkeringsytor. Norr om fastigheten finns en befintlig parkering, som tillhör HSB BRF Daggkåpan, och söder om, som tillhör HSB BRF Flädern i Tullinge. I nordväst ligger en befintlig parkering, som tillhör HSB BRF Violet.

Risakanalys

Inga riskkällor finns i närheten till planområdet. Närmsta transportväg för

farligt gods är Huddingevägen (primärled är belägen cirka 300 m söderut). Det finns inte heller några industrier, bensinstationer och dylikt. Närmsta riskkälla är bensinstationer vid Huddingevägen, som är belägen cirka 350 meter sydväst om planområdet.

Vatten, avlopp och dagvatten

Vatten och avlopp finns utbyggt i området och planområdet kan anslutas till befintligt nät. Fastigheten ingår i kommunens VA-verksamhetsområde för dagvatten. Närmsta dagvattenanslutning återfinns i Solskensvägen. Ett mindre dike i mitten på området löper i väst-östlig riktning till två kupolbrunnar som är anslutna till befintlig dagvattenledning. Ett avrinningsområde sträcker sig från Tullinge Trädgårdsstad i öst till Tullinge Lanthem i väst. Ytavrinningen går huvudsakligen i nordvästlig riktning från de högre höjderna ner till en gc-väg som ligger som en lågpunkt inom området. Slutrecipienten är Tullingesjön västerut ca 1 km. Tullingesjön har som mål att uppnå god ekologisk och kemisk status innevarande år (2015) enligt VISS (VattenInformationSystemSverige).

Värme

Området kan anslutas till Södertörns fjärrvärmeledningar.

EI

Möjlighet till elförsörjningens anslutningar finns sedan tidigare. Vattenfall har el-ledningar framtagna till planområdet.

Tele

TeliaSonera Skanova Access AB har markförlagd teleanläggning utmed Solskensvägen.

Avfall

Kommunens närmaste anläggning av återvinningsstation finns vid Solskensvägen ca 100 meter från planområdet och Tullingebergsvägen ca 160 meter bort. Närmaste SRV Återvinningscentral ligger vid Skyttbrinksvägen i Skyttbrink.

FÖRÄNDRINGAR

Fastighetsbildning

Planen möjliggör att en ny bostadsfastighet kan bildas genom avstyckning av Tullinge 19:282. För att bilda bostadsfastigheten enligt upprättat förslag skall

Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB förvärva mark om ca 4000 m² av fastighet Tullinge 19:282, som ägs av Botkyrka kommun. Markområde kommer efter erforderlig fastighetsreglering att överföras till bostadsfastigheten. Exploatören ansöker om och bekostar fastighetsbildning. Ansökan om fastighetsreglering ska göras till Lantmäteriet.

För att anlägga en gångväg på den västra sidan av Solskensvägen föreslås markförvärv om ca 30 m² av fastighet Capella 1, som ägs av Hsb BRF Flädern i Tullinge, och om ca 33,6 m² av fastighet Karlavagnen 1, som ägs av Botkyrka kommun, att överföras till fastighet Tullinge 19:282. Kommunen ansöker om och bekostar fastighetsreglering.

Projektekonomi

De kostnader som denna detaljplan ger upphov till begränsas till kostnader för utbyggnad av gångbana i Solskensvägen och en enkel grusad gångstig genom naturområdet. Kommunen erhåller intäkter genom markförsäljning som väl täcker kostnaderna.

Ett ramavtal och plankostnadsavtal har upprättas med Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB. Del av avtalsområdet, enligt § 2, ska upplåtas till Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB med tomträtt alternativt försäljning. Kommunen debiterar Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB för alla planrelaterade kostnader. För Kommunens arbete med planärendet debiteras nedlagd tid enligt löpande räkning. Timpriser inom Kommunen för planarbetet tas ut enligt gällande taxa (t ex för plantjänster 968 kr/timme år enligt 2013 års taxa). Ingen moms utgår på Kommunens arbete. Kostnader för externt utförda utredningar som kommunen upphandlat, externa kopieringskostnader och annonskostnader vidarefaktureras till Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB utan administrativt påslag.

Gatukostnad

Gatan är utbyggd.

Gatukostnader ingår i priset för markförsäljningen.

VA-kostnad

Va-ledningarna är utbyggda.

Anläggningsavgift kommer att debiteras vid debiteringstillfället efter gällande va-taxa.

Geotekniska förhållanden

Särskild geoteknisk utredning har inte utförts för planområdet. Enligt SGU:s jordartskartor de norra partierna mestadels består av berg som övergår till morän söderut. Moränområdena är lämpliga för all slags bebyggelse. Morän/sandig ofta är lätt att infiltrera vatten. Uppgifter om grundvattennivå saknas. I områden med morän kan grundvattnets hastighet variera stort beroende på vilka fraktioner som ingår. Överlag kan svallade moräner föra relativt stora mängder grundvatten. Efter utförd geoteknisk undersökning kan grundvattenförekomsten bestämmas. I samband med projektering ska en geoteknisk undersökning utföras som klarlägger förutsättningarna för ledningsdragningar och grundläggningsmetoder för byggnaden.

Risk för skred och eller höga vattenstånd

Det finns inget vattendrag i närheten.

Radon

Planområdet ligger inom normalt riskområde för radon.

Markföroreningar

Inga kända markföroreningar finns registrerade inom planområdet.

Fornlämningar

Inga kända fornminnen finns registrerade i området. Om fornlämningar påträffas under byggtiden ska arbetet omedelbart avbrytas och fyndet rapporteras till Länsstyrelsen, i enlighet med Kulturminneslagen.

Störningar

En trafikbullerutredning har utfört av Åkerlöf Hallin Akustikkonsult AB 2015-11-06. De planerade bostäderna utsätts för måttliga ljudnivåer från enbart vägtrafiken på Solskensvägen. De ekvivalenta och maximala ljudnivåerna vid fasad har beräknats. Samtliga lägenheter får högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå utanför minst ett fönster till alla boningsrum. Målet högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid minst hälften av boningsrummen i alla lägenheter innehålls utan avskärmningar på balkonger. Ekvivalentnivån på den mest utsatta delen av byggnaderna i projektet är 56-60 dB(A). Ljudnivåerna på den bullerdämpade sidan är högst 55 dB(A) ekvivalentnivå. Alla trapphus har entréer mot sida med 51-55 dB(A) ekvivalent ljudnivå. De maximala ljudnivåerna är högst 15 dB(A) högre än de ekvivalenta. På gårdsytor i anslutning till bostäderna är maximalnivån högst 70 dB(A).

Alla lägenheter har tillgång till gemensam uteplats med högst 55 dB(A) ekvivalentnivå och lägre än 70 dB(A) maximalnivå. Uteplats med högst 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå kan anordnas. Med lämpligt val av fönster och uteluftdon kan god ljudmiljö inomhus erhållas. I detta skede föreslås fönster, fönsterdörrar och ytterdörrar med ljudkrav enligt nedan för ljudklass B och för minimikraven enligt BBR, ljudklass C. Med dessa ljudkrav innehålls även Boverkets krav på lägsta luftljudsisolering mellan loftgång och bostad.

Ljudkvalitetsindex för den skisserade utformningen är 2,0 om trafikbullernivåerna inomhus projekteras för motsvarande ljudklass B. Index är högre än minimikravet 1,0 och bostäder med mycket god ljudkvalitet kan byggas. Med inomhusnivåer motsvarande minimikraven i BBR blir ljudkvalitetsindex 1,1 och bostäder med god ljudkvalitet kan byggas. Värdet för alla lägenheter blir med avseende på trafikbullret inomhus +15 poäng.

För att möjliggöra god ljudmiljö rekommenderas följande åtgärder.

- Högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid alla fasader.
- Uteplats med högst 70 dB(A) maximal ljudnivå.
- Fönster och uteluftdon dimensioneras så att trafikbullernivån inomhus blir högst motsvarande Ljudklass B.
- Lägst 1,0 Ljudkvalitetindex.

Bebyggelseområden

Bostäder

Förslaget bygger på en förtätning av Tullinge som bevarar naturvärden och knyter an till de varierande byggnadstypologier som finns i området. Byggnadernas placering och konceptet utgår ifrån att det gröna letar sig in mellan husen. Den bärande idén för den fysiska miljön är att skapa ett aktivt, samlande, gårdsrum som omsluts av två långsmala byggnadskroppar i vardera sex våningar. Det aktiva gårdsrummet har en tydlig riktning som bidrar till att förstärka den fysiska kopplingen till den omgivande gröna skogen. Gårdsrummet inramas av skogen i ena änden och Solskensvägen i andra.

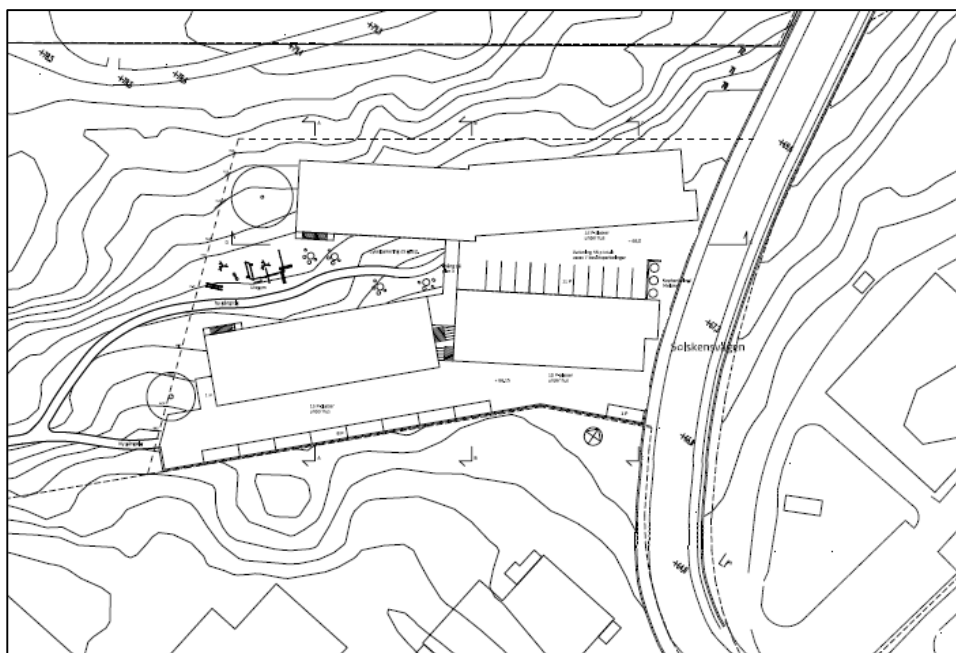
De två byggnadskropparna vars fasader delas upp med öppningar och förskjutningar för att skapa ett dynamiskt uttryck. Den gemensamma, aktiva, miljön skapas på gården och loftgångarna. Loftgångarna är 2 meter breda, bredare än normalt vilket betyder att det finns plats för möblering och umgänge. De norra och södra längorna bindas ihop med en gångbro på den femte plan.

För de norra längorna är det högsta tillåtna byggnadshöjd ligger på +89,25 meter över nollplanet. För de södra längorna ligger byggnadshöjd på +86,25 meter över nollplanet. Den högsta byggnadshöjd och nockhöjd sammanfaller eftersom föreslås att taket ska vara ett pulpettak. Fläktrum placeras på taket på fyra platser ett aggregat för varje husdel. Parkering föreslås anordnas ovanpå marken under hus med öppna konstruktioner. För norra längorna uppgår föreslagen ljus BTA till ca 3278 kvm och för södra till ca 3490 kvm. Totalt föreslagen ljus BTA uppgår till ca 6768 kvm. Parkering under hus och trapphus mot Solskensvägen ingår inte i ljus BTA. BYA för projektet är ca 780 kvm för norra längan och ca 875 kvm för södra längan.

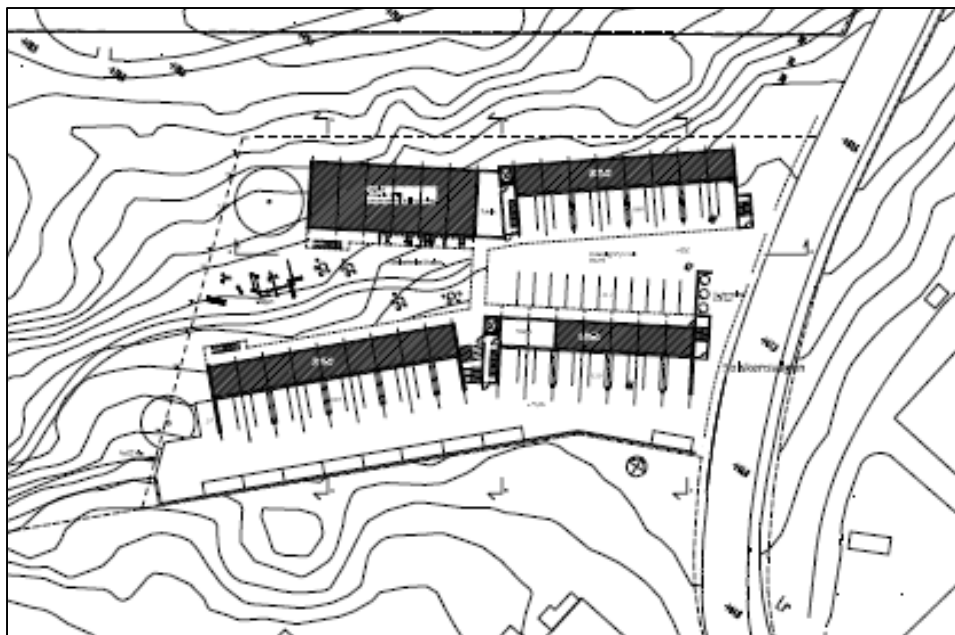
Gestaltningen konkurrerar inte med omgivande natur, men lyckas ändå förmedla en tydlig identitet. De nya byggnaderna bryter ner skalan på bebyggelsen i området och ger på så vis upphov till variation mot de omkringliggande tyngre byggnadsvolymer. Loftgångar bryter ner skala på fasader som vänder sig mot den gemensamma gården och gör lättare intryck. Franska balkonger skapar variation i utformning och ge öppenhet till fasader av hus som vänder sig utåt skogen i norr och mot befintliga sju-åttavåningshus i söder.

De naturliga materialen skapar en lugnare gestaltning som inte konkurrerar med omgivande natur alltför mycket. Husfasader utgörs av två huvudsakliga material, en mörk fibercementskiva som bildar kontrast mot ljust trä i partier och fasadelement. De sidor som vänder sig mot skogen är mörka med inslag av ljusa träpartier i mindre omfattning. Fasader och loftgångar som vänder sig mot den gemensamma gården har ljust trä som material.

Byggnaderna kommer att produceras som moduler av trä vilket innebär att den materialmässiga miljöpåverkan reduceras då andelen förnyelsebart material är hög jämfört med traditionellt byggande.

Situationsplan (Arkitema Architects AB)

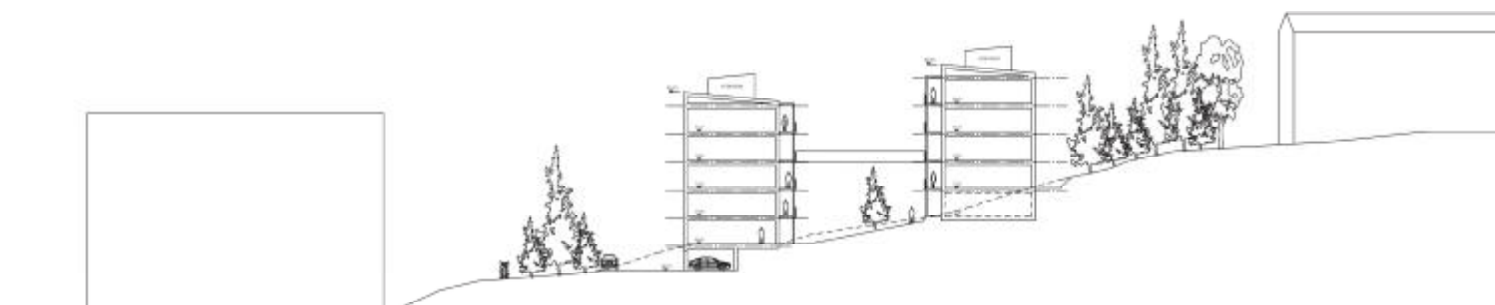

Nollplan (Arkitema Architects AB)

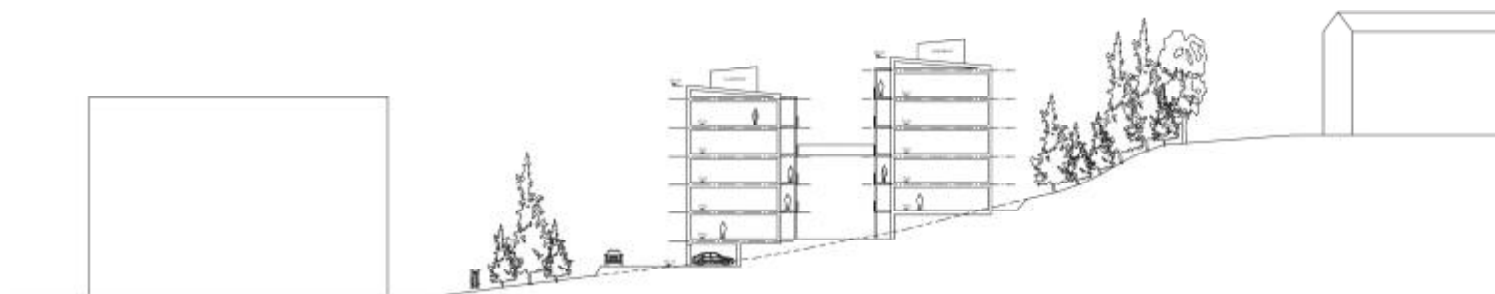

Vy från Solskensvägen (Arkitema Architects AB)

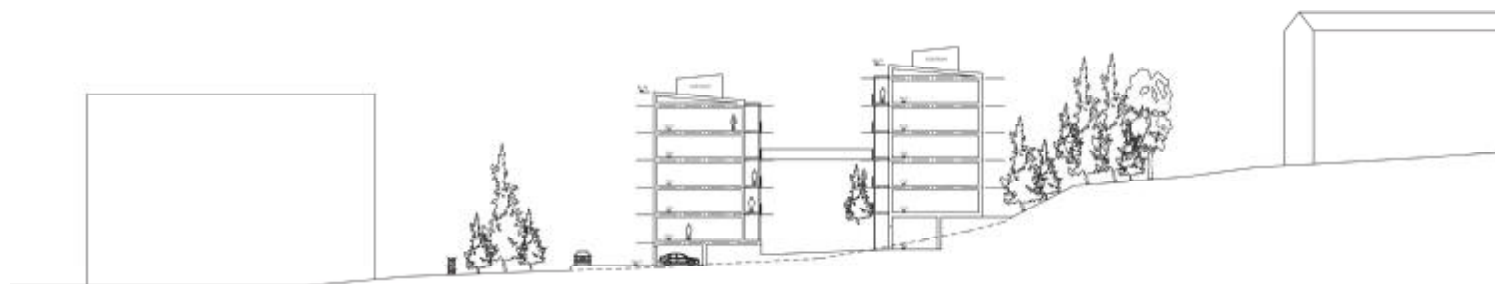
Byggnaderna rymmer totalt 140 lägenheter i olika storlekar från 1 rum och kökvrå på 29 kvm till 3 rum och kök på 42 kvm. Med hjälp av olika lägenhetsstorlekar, från 1 rum och kökvrå till 3 rum och kök, uppnås variation. Lägenheterna är planerade utifrån ett modultänkande som gör det enkelt att vid behov ändra lägenhetsfördelningen även relativt nära in på byggstart.

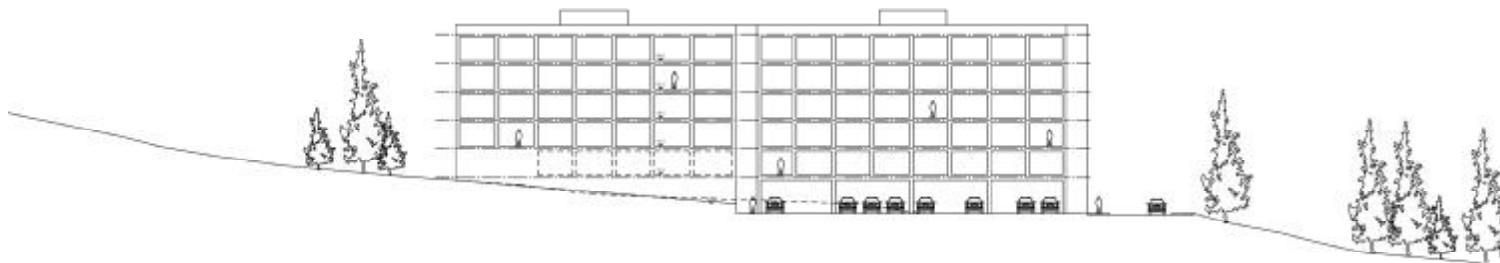
K/TEMA
situation A:A
skensvägen - 1:500 - 151113

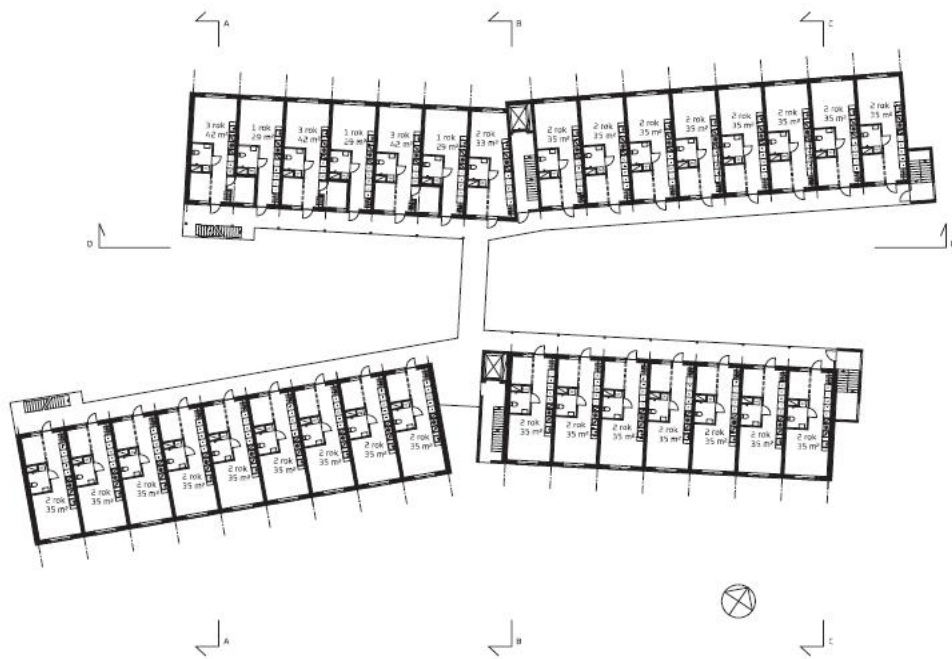
K/TEMA
situation B:B
skensvägen - 1:500 - 151113

K/TEMA
situation C:C
skensvägen - 1:500 - 151113

ARKITEMA
Sektion D:D
Solskensvägen - 1:500 - 151113

Normalplan (Arkitema Architects AB)

Service

Tillkommande behov av skolor, daghem, vård- och fritidslokaler bedöms inte vara så stort att en utbyggnad av service i närområdet krävs.

Trygghet och tillgänglighet

Eftersom alla lägenhetsentréer vänder sig mot gården kommer denna att vara befolkad stora delar av dygnet vilket skapar både trygghet och möjligheter till spontana möten. I knutpunkten möjliggörs placering av en föreningslokal i markplan som underlättar samverkan mellan grannar och är en utgångspunkt för gemensamma aktiviteter såsom löparklubb, grillkvällar och städdagar. Här finns även ett utegym, en lekplats och andra gemensamma ytor där de boende har möjlighet att lära känna sina grannar under otvungna former. Förutsättningarna för tillfälliga möten är mycket bra och förstärks ytterligare genom ett utegym i skogsbrynet.

Boverkets regler och rekommendationer angående tillgänglighet ska följas inom planområdet. Angöring till entréer är möjlig inom 10 meter. Alla entréer kan nås via tillgänglighetsanpassade vägar. Handikapparkering kan anordnas i anslutning till entréerna. Skogsområdet tillgängliggörs och möjligheten att röra sig genom området tryggare ökar med ett föreslaget grus stig, som kommer att förläggas mot befintlig gång- och cykelväg väster om planområdet. Tillgängligheten ökar också om det i skogsområdet utförs en försiktig gallring/röjning.

Entréer, trappor med mera ska utformas så att de är lätta att se och uppfatta även för personer med nedsatt synförmåga. Tillgänglighetskraven enligt Boverkets byggregler, BBR inom byggnaden säkerställs i kommande bygglovhantering.

Säkerhet

Angöring av utryckningsfordon och färdtjänst kan ske via Solskensvägen.

Solstudier

Miljömålet God bebyggd miljö anger att boendemiljön ska ha tillgång till solljus. Boverkets byggregler (BFS 2006:12) anger att i bostäder skall något rum eller någon avskiljbar del av rum där människor vistas mer än tillfälligt ha tillgång till direkt solljus (avsnitt 6:323). Därutöver finns idag inga rekommendationer.

En solstudie har genomförts av Arkitema Architects AB, daterad 2015-11-02.

En solstudie visar att omkringliggande bebyggelse inte påverkas av den nya byggnaden då de ligger så långt ifrån varandra. Under våren när skuggorna är som längst runt 16:00-tiden faller de enbart på vägen öster om det planerade området. Vid sommarsolståndet solens totala uppetid är ca 18 timmar 25 minuter. I kombination med att solen vid denna tid på året står som högst, gör att skuggorna aldrig når fram till de befintliga husen. Under vintersolståndet solens totala uppetid är ca 6 timmar. De befintliga fastigheterna ligger norr om det planerade området i skugga större delen av den ljusa tiden på dygnet. Detta gör de även med befintliga förhållanden då skuggorna under denna tid på året är långa.

Natur

Mark och vegetation

Genom att arbeta med smala hus som anpassar sig till terrängen och naturen så minimeras fotavtrycket och befintlig natur bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Det delområde som kommer att påverkas kraftigast av byggnation (område 2) består av barrblandskog och är litet med relativt låga värden. *Se. bild "Resultat av naturvärdesbedömningen samt markering av position för värdefulla träd" på sid.21*

Stads-och landskapsbild

Med de nya byggnaderna kommer stads- och landskapsbilden att ändras. De nya husen kommer att stärka gaturum utmed Solskenvägen och visuellt att länka ihop befintlig bebyggelse norr och söder om planområdet.

Höjdmässigt är de nya husen lägre än befintliga hus. Vegetation fortsättningsvis kommer att fylla sin roll som avgränsning av landskapsrummet även om hushöjden kommer att bli över nivån med omgivande tallar och därmed berghällar. Byggnadernas orientering på tomten och kopplingen till Solskenvägen gör att utblicken lämnas fritt mot skogsområdet.

Lek och rekreation

Det aktuella området ligger i ett större grönområde som idag används som strövområde. Grönområdet sträcker sig i väster från Tullinge sjön mot Huddinge i öster. Förslaget innebär att ett utegym anläggs och platsen kan även användas för lek.

Naturmiljö

Förslaget innebär ett relativt sett litet ingrepp i naturen. En stor del skogsmark lämnas orörd. De områden som kommer att påverkas mest av planen är troligen 1-3. De områden som kommer att påverkas mest av planen är troligen 1-3.

Det delområde som kommer att påverkas kraftigast av byggnation (område 2) består av barrblandskog och är litet med relativt låga värden. Det kan inte anses vara en källa till spridning av arter, däremot kan det fungera som en länk på lokal skala, t ex för småvilt. I närområdet finns dock relativt mycket grönområden med motsvarande kvaliteter som område 2. Lövslogen i branten (område 9) knyter an till ett stråk med löv och hassel som följer cykelvägen i sydvästlig riktning. Denna del av området kommer troligen inte att påverkas av planen. Område 3 uppvisar relativt höga värden med förekomst av rödistade arter och naturvärdesintressanta strukturer som grov död ved, hålträd, mossbelupna block och grova tallar. En del av dessa kommer att försvinna vid planens genomförande.

Man bör försöka spara de äldsta tallarna, de utgör livsmiljöer för rödlistade arter och fungerar som vackra element i miljön för intilliggande bebyggelse. Även äldre asp och sälg i det norra brynet bör sparas så långt möjligt. Så långt det går bör man också försöka spara strukturer som block och döda träd, i andra hand genom att flytta dem. Man kan skapa bättre förutsättningar för högre naturvärden genom att tillföra död ved och plantera lommande/bärande inhemska buskarter i anslutning till byggnaderna och i brynmiljöerna. Man kan också utnyttja möjligheter till att sätta upp holkar för fåglar och pollinerande insekter, dessa kan gestaltas på ett trevligt sätt som passar in i miljön och fasadgestaltning.

Planområdets position och storlek, samt de kvaliteter som noterades i fält bedöms dock inte vara av stor vikt för spridningen mellan kilarna. Det är önskvärt att man i planeringen tar ett helhetsgrepp när det gäller spridningskorridorer i området vid en eventuell ytterligare förtätning av Tullinge, så att man tydligare pekar ut områden som man bör spara som gröna samband mellan kilarna.

Planens gestaltning bedöms inte påverka sambanden negativt. Byggnadernas position följer med grönstråkets riktning och skapar ingen totalbarriär mot Solskensvägen.

Resultat av naturvärdesbedömningen samt markering av position för värdefulla träd.

Teknisk försörjning

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

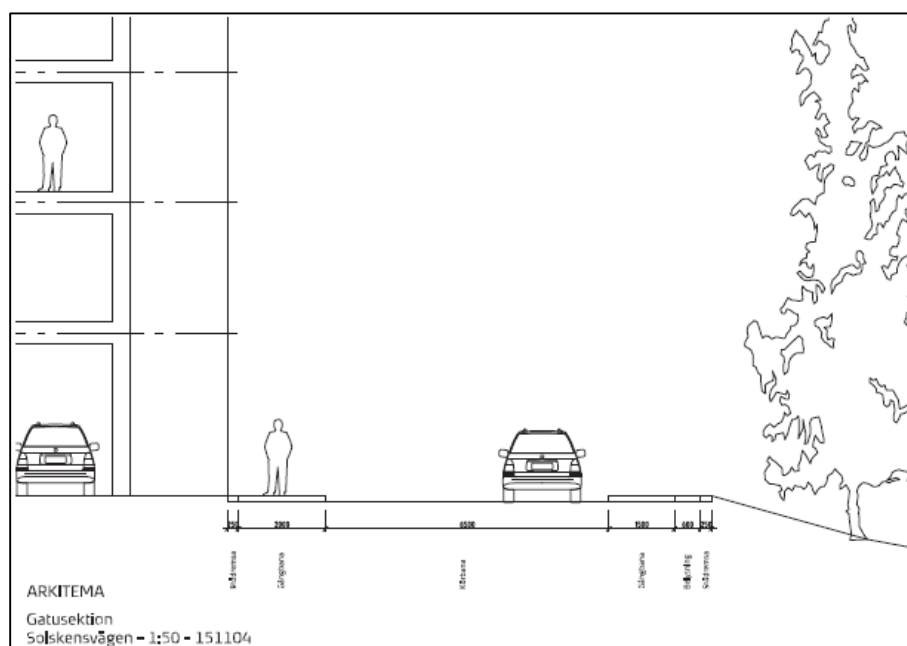
De befintliga kommunikationerna med kollektivtrafiken (buss) till Tullinge station och vidare till centrala stadskärnan med pendeltåg medför lågt bilinnehav för de nya bostäderna. Solskensvägen trafikeras i genomsnitt av runt 1800 fordon per dag varav 180 stycken är lastbilar, vilket betraktas som låga flöden. I anslutning till planområdet har Solskensvägen en hastighetsbegränsning på 30 km/h. Den förväntade ökning av biltrafiken från planerade bostäderna bedöms inte påverka det befintligt trafikflödet på vägen.

Föreslås att den delen av Solskensvägen som i gällande detaljplan är betecknad BUSSGATA ersätts med LOKALGATA för att tillåta biltrafiken att gå på vägen. På den västra sidan av Solskensvägen i anslutning till planområdet föreslås anlägga en gångbana som är 2 meter bred. Utanför planområdet kommer den gångbanan att fortsätta fram till korsningen Solskensvägen/Tullingebergsvägen i norr och till vändplan i söder.
Se. gatusektion nedan

En grusad gångstig föreslås anläggas och dra genom skogen från den gemensamma gården i det nya bostadskvarteret fram till befintligt gång-och cykelnät. Där det inte går att grusa vägen kan spång användas. Det redovisas med illustrationslinje på plankartan.

Tillfarter

Tillfart till planområdet ska ske från Solskensvägen.

Kollektivtrafik

Planområdet ligger i nära anslutning till kollektivtrafik, den måttliga befolkningsökningen som planförslaget innebär bedöms inte medföra ett utökad behov av ny kollektivtrafik. I nära anslutning till planområdet ligger en busshållplats som angörs av linje 713 och 723. I anslutning till planområdet finns en busshållplats på avstånd ca 100 meter.

Bil- och cykelparkering

Förslaget redovisar ett parkeringstal på 0,3 p/plats per lägenhet. Närheten till kollektivtrafik och de praktiska möjligheterna att gå eller cykla inom radie av 600 meter från Tullinge station gör det möjligt att minska parkeringstalet från parkeringsnormen 1,0 parkeringsplats per lägenheter, som anges vid utbyggnad av bostäder.

För att minska på det visuella inslaget av parkering och anpassning till platsen så placeras 35 p/platserna för boende under husen i souterräng och 10 parkeringsplatser söder om husen för att inte påverka naturen och upplevelsen av det gemensamma rummet. Placeringen är på den i området mest plana ytan. En mindre plats för 7 besöksparkering placeras i anslutning till gårdsrummet. Totalt reserveras 56 parkeringsplatser. Cykelparkering 25 p/pl sker i första hand på loftgången utanför lägenheten men även i anslutning till entréer på gården.

Risakanalys

Inga riskkällor finns i närheten till planområdet. Närmsta transportväg för farligt gods är Huddingevägen (primärled är belägen cirka 300 m söderut). Det finns inte heller några industrier, bensinstationer och dylikt. Närmsta riskkälla är bensinstationer vid Huddingevägen, som är belägen cirka 350 meter sydväst om planområdet.

Vatten och avlopp, dagvatten

Vatten och avlopp finns utbyggt i området och planområdet kan anslutas till befintligt nät.

Exploatering av ett område medför vanligtvis att både dagvattenavrinningen samt föroreningshalten i dagvatten ökar jämfört med befintliga förhållanden. En dagvattenutredning har utförd av Novamark AB 2015-11-05 i samband med exploatering av området. Utredningen utförs utifrån Botkyrka kommuns dagvattenstrategi från 2012. I denna utredning föreslås dagvattenhanteringen för exploateringsområdet ska ske lokalt inom fastighetsområdet. I princip innebär detta att man strävar efter att bibehålla den naturliga avrinningen från området genom att utjämna och fördröja den ökade avrinningen som uppstår. Att om möjligt utnyttja den naturliga reningsförmågan hos vegetation för att erhålla ett renare dagvatten. Stuprörutkastare leder dagvatten från taket ut mot infiltrationsytor alternativt ner i underjordiska dagvattenkassetter. Marken inom bebyggelseområdet skiftar mellan berg i dagen och morän i de sydligare delarna enligt SGU:s jordartskarta. Detta innebära att infiltrationskapaciteten kommer vara begränsad inom vissa delar av bebyggelseområdet där berg förekommer. Risken för översvämningar i och nedströms området bör beaktas.

Hårdgjorda ytor avvattnas förslagsvis till underjordiskt fördröjningsmagasin med efterpolering i filter, därefter överledning till kommunalt dagvattennät. Möjliga infiltrerande växtbäddar (raingardens) anläggs eventuellt, likaså gröna tak av sedum.

Karaktären på dagvattnet förväntas vara i princip samma som i nuvarande situation om inte fel typ av byggmaterial används. Volymen på dagvattnet kommer att öka i och med ökade takytor, parkeringsytor m fl ytor.

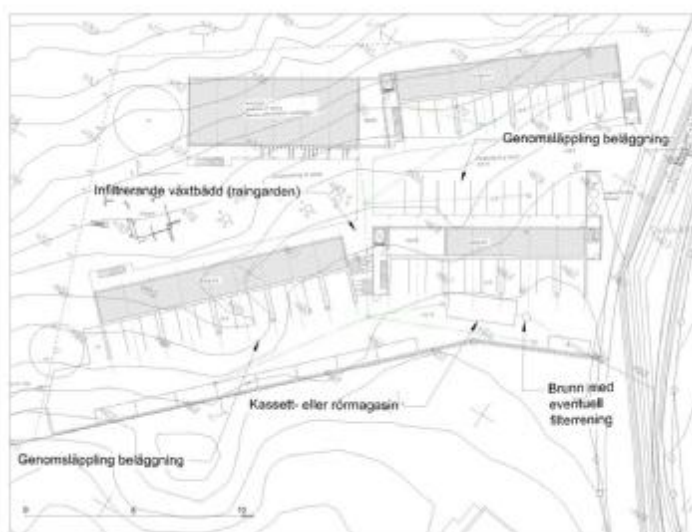
Föroreningsmässigt bedöms att dagvattnet ifrån de nya ytor är ganska lågt till måttligt förorenat dagvatten vilket också är klassat i Botkyrka kommuns dagvattenpolicy (ingen föroreningsberäkning är dock utförd).

Den föreslagna efterpoleringen i kassetfilter kan komma att behövas om inte byggherren väljer att bygga efter några av de miljöcertifieringar som återfinns i branschen. Åtgärderna kommer att reducera metallhalter och oljehaltiga föroreningar i dagvattnet, vilket är i enighet med fastslagna MKN (MiljöKvalitetsNormer) och kommunens dagvattenstrategi.

Ett fördröjningsmagasin förläggs i parkeringsyta på den sydöstra delen av området. Takvatten och dagvatten från hårdgjorda ytor distribueras till planerat magasin, *se bild nedan*.

Den markyta som är kopplad till planerat fördröjningsmagasin i parkeringsyta i sydöstra delen av området beräknas omfatta ca 2/3 av den exploaterade ytan, dvs området som är bebyggt. Övrig markyta som planeras bli grönyta

Delar av området ligger så till höjdmässigt att dagvattnet inte når planerat fördröjningsmagasin med efterpolering i filter utan får rinna till mindre lokala perkolationsmagasin eller i naturmark. Den effektiva magasinvolymen är då ca 34 m³ och kommer att kopplas till kommunalt dagvattennät. Dygnsnederbörden vid 20-årsregn för Botkyrka kommun beräknas till 76,9 mm/dygn. Andra åtgärder för dagvattenhantering föreslås också såsom genomsläppling beläggning på parkeringsyta och infiltrerande växtbäddar (raingardens). Eventuellt anläggs gröna tak av sedum.

Förslagsskiss på dagvattenhantering inom planområdet.

Värme

Området kan anslutas till Södertörns fjärrvärmeledningar. Eventuell flytt och förändring av befintliga fjärrvärmeledningar ska utföras av Södertörns Fjärrvärme AB, men bekostas av initiativtagaren till flytten.

El, Tele

Möjlighet till elförsörjningens anslutningar finns sedan tidigare. Vattenfall har el-ledningar framtagna till planområdet.

Vattenfalls markförlagda kablar får inte byggas över och måste uppfylla det säkerhetsavstånd som framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter ELSÄK-FS 2005:1. Till Vattenfalls lågspänningsluftledning gäller 2 meters avstånd och till Vattenfalls högspänningsluftledning gäller 5 meters avstånd. Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Eventuell flytt/förändring av befintliga elanläggningar ska utföras av Vattenfall Eldistribution AB, men bekostas av initiativtagaren till flytten.

TeliaSonera Skanova Access AB har markförlagd teleanläggning utmed Solskensvägen. Eventuell flytt/förändring av befintliga teleanläggningar ska utföras av TeliaSonera Skanova, men bekostas av initiativtagaren till flytten.

Avfall

Avfallshantering är tänkt att ske från kvarterets östra sida i direkt anslutning till Solskensvägen. Tre avfallsbehållare kommer att finnas på cirka 30 meter avstånd från husens entré, vilket följer Boverkets byggregler där längsta avstånd är 50 meter. Avfallsbehållare av typ Molok placeras i egen nisch för minskad exponering mot bostadsgården, med uppställningsplats för sopbil på kvartersmark norr om trappan av de huslängorna i söder.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Tidplan

Beslut om samråd SBN	2015-12-08
Samråd	december2015/januari 2016
Beslut om granskning SBN	februari 2016
Granskning	mars/april 2016
Beslut om godkännande SBN	maj 2016
Beslut om godkännande KS	juni 2016
Antagande av plan KF	juni/augusti 2016

Laga kraft

ca 4 veckor efter KF beslut om antagande om ej överklagande sker

Genomförandetid

Genomförandetiden går ut 10 år efter det att planen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap

Botkyrka kommun är huvudman för allmänplats inom planområdet. Kommunen är huvudman för allmänna vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar.

Avtal

Gällande plankostnadsavtal mellan kommunen och exploatören utgör grunden för pågående detaljplanearbete.

Exploateringsavtal skall upprättas mellan kommunen och exploatören/fastighetsägaren. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor.

Köpeavtal skall träffas mellan kommunen och exploatören angående förvärv av mark av fastigheten Tullinge 19:282.

Eventuellt köpeavtal skall träffas mellan kommunen och fastighetsägaren till Capella 1 Hsb BRF Flädern angående förvärv av mark av fastigheten Capella 1.

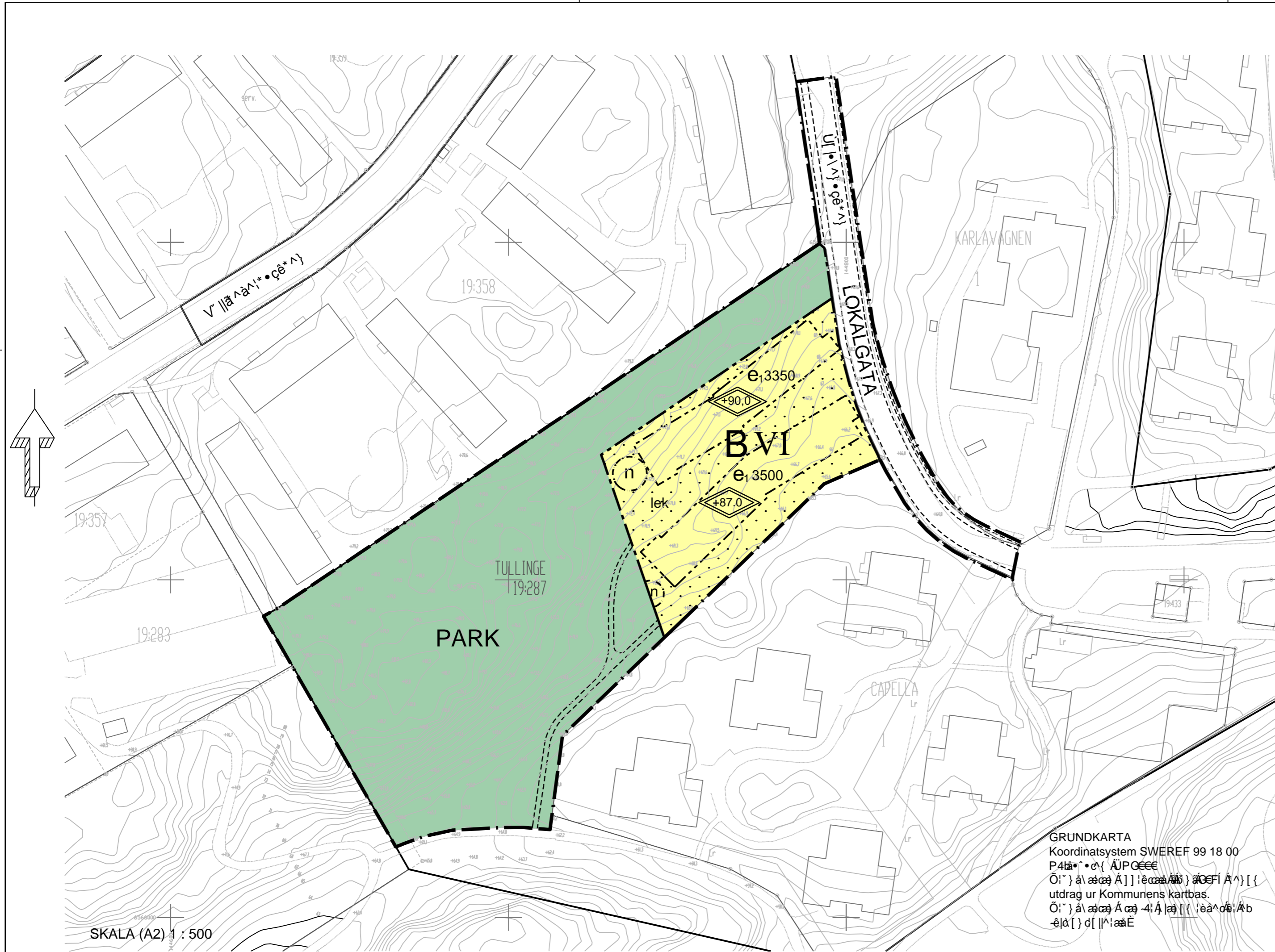
Eventuella avtal mellan exploatör och ledningsägare kan behöva tecknas ifall det skulle bli aktuellt med att flytta några ledningar.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Charlotte Rickardsson
Planchef

Marina Pavlova
Planarkitekt

Sigvard Andersson
Projektledare

D 6 B 9 GHs AA 9 @ 9 F

Öljet är avsett för byggnation av bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

- ; Fs BG9F**
- Ulag (10 m)
 - Övrigt (10 m)
 - Övrigt (10 m)

5 BJs B8 B-B; 5 J A5 F ? C7 < J5 HH9 B
5 a } bbUd Uryf

- LOKALGATA Lokaltrafik
- PARK Anlagd park

Kvartersmark

- B Övrigt

UTNYTTJANDEGRAD

e.000 Utnyttjandegraden är 0,000. Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

69; Fs BGB-B; 5 F 5 J A5 F ? 9 BG 6 96 M; ; 5 B8 9

- Övrigt (10 m)

MARKENS ANORDNANDE

Mark och vegetation

n Täckningsmark. Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

D 7 9 F -B; ZI H: CFAB-B; ZI H: x F5 B8 9

Utformning

- P4: Övrigt (10 m)
- V4: Övrigt (10 m)
- VI P4: Övrigt (10 m)

Utseende

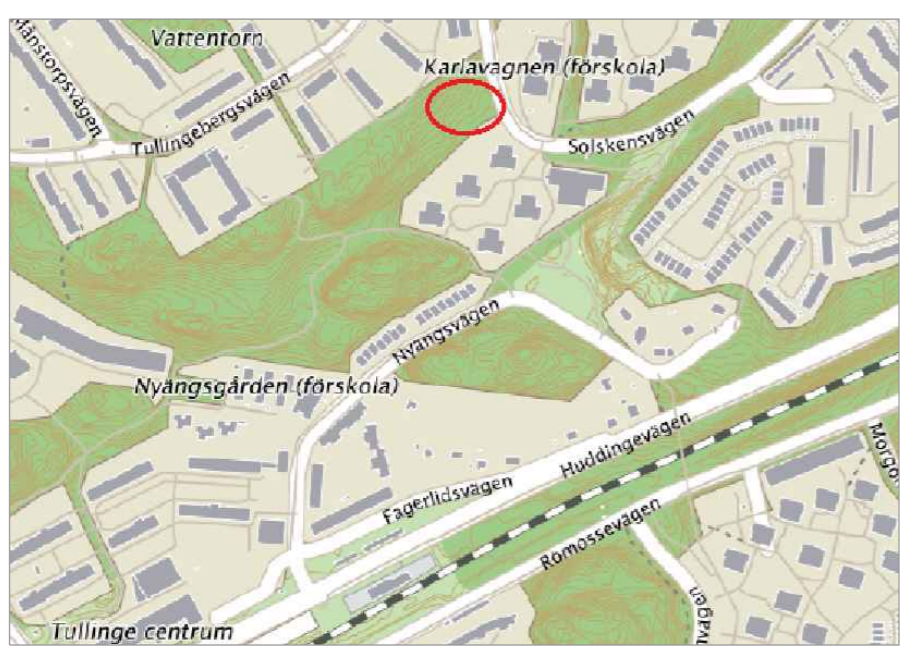
Övrigt (10 m). Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

Byggnadsteknik

Övrigt (10 m). Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

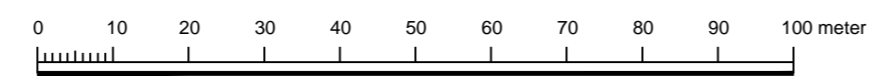
GHx FB-B; GG? M8 8

Övrigt (10 m). Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

GRUNDKARTEBETECKNINGAR

- Via (10 m)
- Övrigt (10 m)
- Övrigt (10 m)
- Övrigt (10 m)
- Övrigt (10 m)

5 8 A -B-GHF5 HJ 5 6 9 GHs AA 9 @ 9 F

Övrigt (10 m). Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

UPPLYSNINGAR

Övrigt (10 m). Området är avsett för bostäder och service. Området är avsett för bostäder och service.

ILLUSTRATION

Illustrationslinjer

- Illustrationslinje

☐ Väg (10 m)	☐ Övrigt (10 m)	☐ Illustrationsplan
☐ Ulag (10 m)	☐ Övrigt (10 m)	☐
☐ Ulag (10 m)	☐ Övrigt (10 m)	☐
☐ Övrigt (10 m)	☐ Övrigt (10 m)	☐

Övrigt (10 m)		BOTKYRKA KOMMUN
Övrigt (10 m)		Ångt ifrån lagorn
BOTKYRKA KOMMUN	ÖVUÖSPUŠT ŪŠT P	Beslutsdatum
Instans	Övrigt (10 m)	SBN
Antagande	Övrigt (10 m)	KF
SBN december 2015	Ritad/Rev. 15.11.16	Laga kraft
Planchef Charlotte Rickardsson	Planarkitekt Marina Pavlova	40-38

BOTKYRKA KOMMUN

Behovsbedömning av detaljplan för Solskensvägen i Tullinge

Tumba, november 2015

Behovsbedömningen av detaljplan för Solskensvägen är framtagen som ett underlag inför plansamrådet. Ett syfte med behovsbedömningen är att avgöra om genomförandet av detaljplanen kommer att ge upphov till betydande miljöpåverkan och därför kräver en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Utöver detta tar behovsbedömningen upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

Ansvarig för behovsbedömningen har varit Anders Forsberg, miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen, Botkyrka kommun.

Tumba 2015-11-03

Inledning

Den 21 juli 2004 kompletterades PBL beträffande kraven på konsekvensbedömningar. Vid upprättande av en detaljplan ska bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivning i 6 kap. 11-18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt PBL 5:18. Bedömning av detaljplanens behov av miljöbedömning har kommit att kallas *behovsbedömning*.

Som stöd för att avgöra om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan utgår nedanstående bedömningen från kriterierna i bilaga 4 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Sammanfattande bedömning

Detaljplanen bedöms sammantaget inte innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Planområdet utgörs av skogsbevuxen naturmark i kuperad terräng. Enligt den naturinventering som gjorts i området (Ekologigruppen, 2015) har större delen av planområdet lågt naturvärde. Ett stråk i planområdets norra del innehåller höga naturvärden. Bebyggelsen kommer huvudsakligen att uppföras i området med låga naturvärden men även en mindre del av området med höga naturvärden kommer att bebyggas. Anpassning av bebyggelsens utbredning har gjorts så att de två gamla grova tallarna som pekas ut i naturinventeringen kommer att stå kvar efter exploateringen. I naturinventeringen görs bedömningen att detaljplanen inte kommer att påverka spridningssambanden mellan Hanvedskilen och Bornsjökilen. Vid byggnation bör man se till att så långt som möjligt undvika att avverka äldre tall och lövträd. Även döda liggande träd och hålträd bör i första hand sparas och i andra flyttas till omgivande naturmark. Om detta görs bedöms exploateringens påverkan på naturvärdena bli måttlig.

Ett flertal upptrampade stigar vittnar om att planområdet används för skogspromenader. På grund av att området är kuperat, delvis blockrikt och snårigt är det mycket svårt att ta sig fram genom skogsområdet som sträcker sig ytterligare 100-150 m mot sydväst från planområdet. Om planområdet bebyggs kommer sannolikt tillgängligheten till naturområdet att öka, samtidigt som vissa naturvärden kommer att försvinna.

Om dagvattnet från planområdet fördröjs och renas i enlighet med dagvattenutredningens (Novamark, 2015) förslag och kommunens dagvattenstrategi uppfylls bedöms planområdets påverkan på Tullingesjöns vattenkvalitet bli marginell.

Beslut om planuppdrag för denna detaljplan togs före 2 januari 2015. Därför tillämpas de äldre bullerreglerna i denna plan. Enligt den bullerutredning (ÅHA Akustik AB, 2015) som gjorts för planområdet kan riktvärdena 55 dB (A) ekvivalent ljudnivå klaras vid samtliga boningsrum och 70 dB (A) klaras vid gemensamma uteplatser.

Beskrivning av planområdet

Planområdet omfattar ungefär cirka 4000 m² kuperad naturmark som sluttar mot sydost. Terrängen är ställvis både brant och blockrik. I de högre belägna delarna och i de branta partierna går berget idag. I övrigt täcks berget av tunna moränlager som blir tjockare i de lägre delarna. Planområdet är skogsbevuxet. En stor del skogen är barrblandskog, men i den högre terrängen finns också blandskog med äldre tallar samt triviallövskog. Längs planområdets östra och södra gräns växer blandlövskog. Vid planområdets östra gräns passerar lokalgatan Solskensvägen. På motsatt sida av Solskensvägen ligger en förskola.

I övrigt omges planområdet av flerbostadsbebyggelse, naturmark, parkmark och gång- och cykelvägar. Avståndet från planområdet till Tullinge centrum via gång- och cykelvägar är cirka 600 m och till Tullinge station cirka 900 m. Det kommunala dagvattensystemet i området släpper ut sitt vatten i Tullingesjön. Tullingesjön är klassad till god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status på grund av förhöjda halter av TBT (tributyltenn). Miljökvalitetsnormerna för Tullingesjön är att den ska uppnå ekologisk god status och god kemisk status vid utgången av år 2015. När det gäller den kemiska statusen är TBT undantaget från miljökvalitetsnormen. För TBT finns en tidsfrist fram till 2027 innan god kemisk status måste klaras med avseende på denna parameter.

Påverkan

Naturvärden och rekreation

Planområdet utgörs idag av cirka 4000 kvm bostadsnära naturmark. En av Stockholmsregionens gröna kilar – Hanvedskilen – finns strax sydväst om planområdet. Ett par väl upptrampade stigar går genom området. Det är dock svårt att fortsätta vidare mot sydväst (mot Tullinge centrum) från planområdet eftersom skogsområdet till stor del är blockrikt, kuperat och delvis har tät vegetation. En naturinventering (Ekologigruppen, 2015) har gjorts i samband med planarbetet. I rapporten konstateras att en stor del av planområdet har lågt naturvärde men att det i området finns naturvärden främst knutna till äldre tall och naturvärdesintressanta strukturer i form av död ved, hålträd och stenblock. Ett stråk i planområdets norra del är klassas som ett område med höga naturvärden. Detaljplanen bedöms dock inte i sig påverka spridningssambanden mellan Hanvedskilen och Bornsjökilen. I rapporten rekommenderar man att så långt som möjligt bör undvika att ta ner äldre tallar och äldre lövträd i samband med att planområdet bebyggs. Under planarbetets gång har korrigeringar gjorts av ursprungsförslaget så att de två värdefulla tallarna som utpekats i rapporten kommer att kunna stå kvar efter en exploatering.

Dagvatten

Planområdet består av kuperad natur- och skogsmark med berg i dagen och bitvis tunna moränlager. Lokalt omhändertagande av dagvatten kan därför bli svårt att ordna. Hittills har ingen geoteknisk utredning gjorts i området varför det inte finns någon detaljerad kunskap om hur mycket dagvatten som kan infiltreras lokalt i de naturliga jordlagren inom planområdet. Det kommunala dagvattennät som finns vid Solskensvägen i närheten av planområdet släpper ut sitt vatten i Tullingesjön. Ett mindre dike inom planområdet ansluter till det kommunala dagvattennätet.

Tullingesjön är klassad till god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status. En dagvattenutredning har utförts i samband med planarbetet (Novamark, 2015). I dagvattenutredningen konstateras att både exploateringen sig och kommande klimatförändringar (med ökade nederbörds mängder) medför ökad dagvattenavrinning som i sin tur kan ge ökade risker för översvämningar. För att jämna ut flödena föreslås genomsläpplig beläggning på parkeringsplatser och att man förlägger ett fördröjningsmagasin under parkeringsyta i den sydöstra delen av planområdet. Fördröjningsmagasinet bedöms kunna samla upp dagvatten från 2/3 av den exploaterade (bebyggda) ytan. För att rena det förenade dagvatten som kommer från parkeringsplatserna föreslås att dagvattnet efter fördröjning får passera filterkassetter innan det leds till det kommunala dagvattennätet. Som komplement till fördröjningsmagasin med efterpolering föreslås växtbäddar och gröna tak. Om intentionerna i dagvattenutredningen genomförs så att kommunens dagvattenstrategi uppfylls bedöms planområdets påverkan på Tullingesjöns vattenkvalitet bli marginell.

Radon

Planområdet är i kommunens radonkarta klassat som normalriskområde för markradon.

Buller

Planområdet är utsatt för vägtrafikbuller från Solskensvägen. I samband med planarbetet har en bullerutredning tagits fram (ÅHA Akustik, 2015). Eftersom detaljplanarbetet påbörjades före januari 2015 är det de äldre bullerreglerna som gäller i detta fall. Enligt utredningen överskrids riktvärdet 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå endast vid kortsidorna av de båda byggnader som planeras att byggas närmast Solskensvägen. Dessa delar av byggnaderna planeras att inrymma trapphus. Riktvärdena 55 dB (A) ekvivalent ljudnivå vid fönster till boningsrum och 70 dB (A) maximal ljudnivå vid gemensamma uteplatser klaras enligt utredningen för samtliga lägenheter.

Klimat

Boende inom planområdet kommer att ha god tillgång till kollektivtrafik. Nära planområdet vid Solskensvägen finns en busshållplats. Det är cirka 900 m via gång- och cykelväg till Tullinge station. På Tullinge station finns pendeltågstrafik och en bussterminal med ett flertal buslinjer.

Avfall

Kommunens avfallsplan och renhållningsordning ska följas. Fastighetsnära insamling av källsorterat material bör finnas för de nya bostäderna.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

Förorenade områden

Inga kända misstänkt förorenade områden finns inom planområdet.

Referenser

Ekologigruppen AB, 2015. *Naturinventering och översiktlig spridningsanalys. Solskensvägen Tullinge.*

Ingemansson Technology AB, 2006. *Bullerkartläggning av Botkyrka kommun. Fördjupad kartläggning. Rapport 2006:1 Miljöförvaltningen, Botkyrka kommun.*

Novamark, 2015. *Solskensvägen, Tullingeberg – dagvattenutredning för fastighet vid Solskensvägen.*

VISS – VattenInformationssystem Sverige. <http://www.viss.lst.se>.
Vattenmyndigheterna och Länsstyrelserna i Sverige.

ÅHA Akustik AB, 2015. *Solskensvägen, Tullinge, Botkyrka – trafikbullerutredning för detaljplan.*

2016-02-22

7

Delegationslista

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna delegationslistan 2016-01-07—2016-02-03.

Delegationslista

2016-01-07 - 2016-02-03

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Botkyrka kommun

<u>Händelsedatum</u> Nr	<u>Handl</u>	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt.	<u>In/Ut</u>
<u>2016-01-28</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-28</u>	(Uppdateringsdatum)	197329				
17	Alexandra Hellstén	Beslut/Delegation				DBM § 26		--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Tilläggsbeslut till § 508/2015. Lagrat under dokumentfliken.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariennr:</i> 2015-000766 <i>Handläggare:</i> ALHELL								
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet (asfaltverk) - NCC Roads AB (Riksten 8:2)								
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: NCC ROADS AB (asfaltverk), PÅLAMALMSVÄGEN 62, RIKSTEN 8:2								
<u>2016-01-25</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-25</u>	(Uppdateringsdatum)	197124				
16	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation extra kontrollavgift				DBM § 20		--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om avgift för extra offentlig kontroll, se dok.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariennr:</i> 2015-000421 <i>Handläggare:</i> DAGGIM								
<i>Ärenderubrik:</i> KONTROLL av livsmedelsanläggning 2015 - Olberga föräldrakooperativ, ekonomisk förening								
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: OLBERGA SKOLA, OLBERGA 17, OLBERGA 1:28								
<u>2016-01-25</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-25</u>	(Uppdateringsdatum)	197143				

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
3	Alexsandra Hellstén	Beslut/Delegation			DBM § 21	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Föreläggande om försiktighetsmått för den anmälda verksamheten.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>	2016-000050	<i>Handläggare:</i>	ALHELL			
<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet (krossning av berg) - AB Styrhytten					
<i>Objekt till ärendet:</i>	Objekt: LINDHOV 15:24 (norr om Lindhov 15:34), , LINDHOV 15:24					
<u>2016-01-25</u> (Händelsedatum)	<u>2016-01-25</u> (Uppdateringsdatum)	197180				
6	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 23	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 23 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilken medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>	2016-000042	<i>Handläggare:</i>	DAGEBN			
<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tullinge 19:257 (Falks backe 3)					
<i>Objekt till ärendet:</i>	Objekt: FALKS BACKE 3, FALKS BACKE 3, TULLINGE 19:257					
<u>2016-01-25</u> (Händelsedatum)	<u>2016-01-25</u> (Uppdateringsdatum)	197183				
13	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation föreläggande			DBM § 24	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Föreläggande upprättad, se dok.						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000019	<i>Handläggare:</i> DAGGIM			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34						
<u>2016-01-25</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-25</u>	(Uppdateringsdatum)	197188		
14	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 25	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för extra offentlig kontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000019	<i>Handläggare:</i> DAGGIM			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34						
<u>2016-01-22</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-22</u>	(Uppdateringsdatum)	197108		
7	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 19	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för exrta offentlig kontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001018	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	KONTROLL av livsmedelsanläggning 2015 - Förskolan Duvan				

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: FÖRSKOLAN DUVAN (tillfällig), ALHAGSVÄGEN 2, ALBYSKOLAN 1						
<u>2016-01-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-21</u>	(Uppdateringsdatum)	196186		
2	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Björndammens Gård 3)			DBM § 15	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 15 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2016-000010	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
<i>Ärenderubrik:</i>		SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÅS 2:35						
Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
<u>2016-01-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-21</u>	(Uppdateringsdatum)	196187		
2	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Björndammens gård 3)			DBM § 16	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 16 gällande hämtning av hushållssopor var fjärde vecka vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2016-000011	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
<i>Ärenderubrik:</i>		SAMLING av (under 2016) inkomna anmälningar om kompostering av matavfall				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 3, BJÖRNDAMMENS GÅRD 3, NÅS 2:35						
<u>2016-01-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-21</u>	(Uppdateringsdatum)	196190		
15	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 17	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift upprättat.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2015-000658	<i>Handläggare:</i> MATHER			
<i>Ärenderubrik:</i>		MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Kenneths Schakt och Maskinentreprenad AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: KENNETHS SCHAKT OCH MASKINENTREPRENAD AB, VIAD 24, VIAD 1:2				
<u>2016-01-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-21</u>	(Uppdateringsdatum)	196205		
9	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 18	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för extra offentlig kontroll, se dok.						
Verksamheten har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med avvikelserna.						
Kvarstående avvikelser kontrolleras vid nästa planerade kontroll.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2016-000005	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
<i>Ärenderubrik:</i>		KLAGOMÅL brister i livsmedelshantering - Al Arez\Hemköp Storvreten				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: AL AREZ AB\HEMKÖP STORVRETEN, STORVRETSVÄGEN 13, LERSKIFFERN 2				
<u>2016-01-20</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-20</u>	(Uppdateringsdatum)	196140		
7	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 14	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 14 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilken medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001060	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tullinge 18:15 (Dymmelkärrsvägen				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: DYMMELKÄRRSVÄGEN 30, DYMMELKÄRRSVÄGEN 30, TULLINGE 18:15						
<u>2016-01-18</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-29</u>	(Uppdateringsdatum)	196032		
7	David Ekberg	Beslut/Delegation			DBM § 10	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift för handläggning av anmälan om miljöfarlig verksamhet.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001011	<i>Handläggare:</i> DAVEKB			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet - Bosphorus AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BOSPHORUS AB, KUMLA GÅRDSVÄG 13, LÄRLINGEN 3						
<u>2016-01-15</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-15</u>	(Uppdateringsdatum)	196074		
16	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 13	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift upprättad.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001004	<i>Handläggare:</i> MATHER			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Autoservice i Botkyrka AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: AUTOSERVICE I BOTKYRKA AB, FITTJAVÄGEN 21, HÖGTOMTA 1						

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
2016-01-13 (Händelsedatum) 6 Ann-Sofie Gimdalen	2016-01-13 (Uppdateringsdatum) Beslut/Delegation registrering	196029			DBM § 11	--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> Diariennr: 2016-000019 <i>Handläggare:</i> DAGGIM						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34						
2016-01-13 (Händelsedatum) 7 Ann-Sofie Gimdalen	2016-01-13 (Uppdateringsdatum) Beslut/Delegation årlig avgift	196030			DBM § 12	--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> Diariennr: 2016-000019 <i>Handläggare:</i> DAGGIM						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34						
2016-01-11 (Händelsedatum) 5 Mariann Nordstrand	2016-01-11 (Uppdateringsdatum) Beslut/Delegation föreläggande	195974			DBM § 9	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut

Anteckning på händelsen:

Föreläggande upprättad, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2016-000019 Handläggare: DAGGIM

Ärendrubrik: ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill

Objekt till ärendet: Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34

2016-01-08 (Händelsedatum) 2016-01-08 (Uppdateringsdatum) 195914

2	Alexandra Hellstén	Beslut/Delegation			DBM § 6	--
---	--------------------	-------------------	--	--	---------	----

Anteckning på händelsen:

Beslut om fast avgift för miljötillsynen.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2016-000009 Handläggare: ALHELL

Ärendrubrik: MILJÖSKYDDSTILLSYN 2016 - Kvarnsjöns torvtäkt

Objekt till ärendet: Objekt: KVARNSJÖNS TORVTÄKT, , RIKSTEN 8:1

2016-01-08 (Händelsedatum) 2016-01-08 (Uppdateringsdatum) 195927

2	Alexandra Hellstén	Beslut/Delegation			DBM § 7	--
---	--------------------	-------------------	--	--	---------	----

Anteckning på händelsen:

Tillstånd till åtgärder inom vattenskyddsområde. Lagrat under dokumentfliken.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001061	<i>Handläggare:</i> ALHELL			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANSÖKAN om tillstånd för åtgärder inom vattenskyddsområde på del av fastigheten Riksten 9:2 [14]				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: FLERBOSTADHUS (Boklok på del av Riksten 9:2 [14]), KUMLA GÅRDSVÄG 31, RIKSTEN 9:2					
<u>2016-01-08</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-01-08</u>	(Uppdateringsdatum)	195929		
5	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 8	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för extra offentlig kontroll, se dok.						
Nytt besök under v 3.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000005	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	KLAGOMÅL brister i livsmedelshantering - Al Arez\Hemköp Storvreten				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: AL AREZ AB\HEMKÖP STORVRETEN, STORVRETSVÄGEN 13, LERSKIFFERN 2					

2016-02-22

8

Energi- och klimatrådgivning 2016

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden antar aktivitetsplanen med mål.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har sökt stöd hos Energimyndigheten inom programmet Energi- och klimatrådgivning 2016, liksom tidigare år. Energimyndigheten har beslutat att bevilja stöd. I ansökan skulle mål och genomförande av aktiviteter för året redovisas. Dessa redovisas i ett sammanfattande dokument som bilaga. De planerade aktiviteterna plockas till stor del från den verksamhetsplan som samarbetet Energi- och klimatrådgivningen i Stockholmsregionen tagit fram. Verksamhetsplanen har antagits både i dess referensgrupp och i styrelsen för Kommunförbundet Stockholms Län (KSL).

Enligt Energimyndighetens Riktlinjer EKR avseende bidrag, 2014-11-18, ska kommuner som erhåller stödet bl a årligen upprätta en verksamhetsplan med planerade aktiviteter vilken ska antas i politisk nämnd.

2016-02-01

Dnr sbf/2015:480

Referens
Erik Bergström

Mottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Energi- och klimatrådgivning 2016

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden antar aktivitetsplanen med mål.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har sökt stöd hos Energimyndigheten inom programmet Energi- och klimatrådgivning 2016, liksom tidigare år. Energimyndigheten har beslutat att bevilja stöd. I ansökan skulle mål och genomförande av aktiviteter för året redovisas. Dessa redovisas i ett sammanfattande dokument som bilaga. De planerade aktiviteterna plockas till stor del från den verksamhetsplan som samarbetet Energi- och klimatrådgivningen i Stockholmsregionen tagit fram. Verksamhetsplanen har antagits både i dess referensgrupp och i styrelsen för Kommunförbundet Stockholms Län (KSL).

Enligt Energimyndighetens Riktlinjer EKR avseende bidrag, 2014-11-18, ska kommuner som erhåller stödet bl a årligen upprätta en verksamhetsplan med planerade aktiviteter vilken ska antas i politisk nämnd.

Ingrid Molander
Miljöchef

Erik Bergström
Energi- och klimatrådgivare

Energi- och klimatrådgivning – Botkyrka kommun

Projektsammanfattning

Energi- och klimatrådgivningen är ett samarbete mellan 27 kommuner i Stockholmsregionen. Verksamheten samordnas av Kommunförbundet Stockholms Län (KSL). Den består av gemensam telefonrådgivning, webbplats och gemensamma projekt inriktade till olika målgrupper. Stora samordningsvinster uppnås genom att resurserna sammanförs och därigenom kan ett omfattande arbete bedrivas lokalt och regionalt. Botkyrka kommun har en egen energi- och klimatrådgivare för lokala aktiviteter.

Genomförande - aktivitetsplan med mål

LOKALA AKTIVITETER

Inkommande frågor

Inkommande frågor via telefon, e-post och besök - MÅL: god service genom god lokalkännedom och tillgänglighet (nåbar ca 75% av kontorsarbetstiden, svar via telefon & e-post inom 24 timmar, besök i kommunalhuset inom en vecka. Vid längre frånvaro hänvisas till den regionala telefonrådgivningen), minst 50 rådgivningstillfällen

LOKALT GENOMFÖRANDE AV REGIONALA AKTIVITETER

Småhusägare

Delta i Lagfartsprojektet; där nyblivna ägare av småhus, fritidshus och tomter får ett vykort med information om EKR – MÅL: alla köpare nås av informationen, minst 500 st.

Delta i Solenergidagarna; genom att bjuda in småhusägare till seminarier (i Huddinge) – MÅL: nå ut brett med annonsering i lokaltidning och på webben, minst 20 småhusägare deltar.

Skolor

Delta i Spelet om energin; genom att bjuda in skolklasser år 4-9 till utställningen, som är ett samarbete med Tekniska museet (med hemuppgiften Energismart) – MÅL: alla kommunala skolor och friskolor får en inbjudan per termin via kommunens intranät eller e-post, minst fem klasser deltar under året.

Företag, större fastighetsägare och bostadsrättsföreningar

Delta i Energieffektiviseringsdirektivet(EPBD2)/Energismart företag & BRF; genom utskick till objekt som i första hand matchar definitionen enligt direktivet – MÅL: minst 25 objekt (Energimyndighetens riktvärde) ska erbjudas ett besök, minst fem objekt deltar.

Delta i Seminarieriserie för BRF:er; genom att bjuda in bostadsrättsföreningar till seminarier om upphandling (2-4 platser i regionen) – MÅL: alla föreningar får en inbjudan, minst fem föreningar deltar.

Delta i Solenergidagarna; genom att bjuda in bostadsrättsföreningar och lantbrukare till seminarier (i Huddinge) – MÅL: alla föreningar och LRF-medlemmar får en inbjudan, minst tio föreningar+lantbrukare deltar.

Delta i Kurs till BRF-inspektörer; genom att erbjuda miljöinspektörerna att delta i en kurs om energitillsyn hos bostadsrättsföreningar – MÅL: alla inspektörer får en inbjudan, minst en deltar.

Den regionala verksamhetsplanen tas upp till beslut, både i samarbetets referensgrupp (där alla kommuner är representerade) i november och i KSL:s styrelse i december. Därefter skickas den in till Energimyndigheten för kännedom.

ÖVRIGA LOKALA AKTIVITETER

Medarrangör av Earth Hour och Europeiska trafikantveckan – MÅL: 50 rådgivningstillfällen.

Utskick med erbjudande om rådgivning till mindre verksamheter med oljepannor – MÅL: alla på sotarens lista ska få erbjudande om rådgivning, minst fem verksamheter deltar.

Annonsering sker i tidningen Nyinflyttad, som delas ut till nyinflyttade i kommunen – MÅL: alla nyinflyttade nås av information om EKR.

Delta i arbetet med kommunens miljöbarometer genom uppdatering av energiindikatorerna.

Delta i samarbetet om fortsatt marknadsföring av kommunens solkarta.

Ansvariga inom kommunen

Kommunens projektledare och energi- och klimatrådgivare (ca 30% tjänst) är Erik Bergström, miljöenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen. Han är även biträdande projektledare (50% tjänst) inom det regionala samarbetet.

Kommunens kontaktperson är från 2016 miljöchef Ingrid Molander, telefon 08-530 612 66, ingrid.molander@botkyrka.se, miljöenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Projektplaner för Energi- och klimatrådgivningen (EKR) i Stockholmsregionen 2016

Slutversion daterad 2015-11-11

Godkänd av Referensgruppen 2015-11-11

Verksamheten och projekten som beskrivs i planen har tagits fram av samarbetet och är projekt där respektive kommun kan få stöd i form av material och information från värdkommunerna. Projektplanerna revideras årligen och värdkommunerna ansvarar för att material och informationsblad från projekten hålls uppdaterade. I planen beskrivs fördelningen av värdkommunernas timmar (4 heltidstjänster) samt fördelningen av de gemensamma projektmedel (800 000kr) som återstår efter avdrag för lön- och driftskostnader.

Budget 2016	
Intäkter från 27st kommuner (39% av anslag)	3 389 800 kr
Intäkter från KSL	430 200 kr
Summa intäkter	3 820 000kr
Kostnader för samordning och projektledning (2 heltid fördelat enligt tabell 2)	1 400 000 kr
Kostnader för drift av telefonrådgivningen (2 heltid fördelat enligt tabell 2)	1 400 000 kr
Samtalskoppling och support av telefonuppringningsfunktionen	150 000 kr
Webbhotell + support	70 000 kr
Gemensamma projektmedel (se fördelning i tabellen 2)	800 000 kr
Summa kostnader	3 820 000 kr

Tabell 1. Budget 2016

Projekten som beskrivs i verksamhetsplanen är uppdelade i tre grupper, lokala projekt, samarbetsprojekt och basverksamhet.

A. Lokala projekt

Lokala projekt är färdiga projekt-koncept som kan initieras av respektive kommun. Respektive kommunrepresentant upprättar en lokal verksamhetsplan där man väljer vilka lokala projekt man vill genomföra.

Det finns många andra projekt och aktiviteter som kan genomföras inom ramen för den kommunala Energi- och klimatrådgivningen. På intranätet samlar vi tips och exempel på sådana aktiviteter i mappen "Aktivitetstips".

B. Samarbetsprojekt

Innehåller samarbetsprojekt som initieras av värdkommunerna, genomförandet kräver arbetsinsats både lokalt och regionalt.

C. Basverksamhet

Innehåller den basverksamhet som bedrivs av värdkommunerna.

	Gemensamma projektmedel	Budgetöversikt	Värdkommuntid (4 heltid=5120h operativ tid)
A	Lokala projekt		
A1.	EPBD2	63,000 kr	80
A2.	Företagsprojekt		
A2.1	Energismart företag	0 kr	10
A2.2	Energismart tillsyn	0 kr	25
A2.3	Energismart butik	0 kr	10
A3.	Energismart BRF	17,000 kr	60
A4.	Energismart småhus	0 kr	20
A5.	Riktade utskick		
A5.1	Lagfartsprojektet	5,000 kr	10
A5.2	Samfällighetsprojektet	0 kr	10
A5.3	Fasa ut oljan	0 kr	10
B	Samarbetsprojekt		
B1.	Tekniska Muséet	316,000 kr	35
B2.	Solenergidagarna 2015	120,000 kr	110
B3.	Seminarieriserie för BRF:er	50,000 kr	70
B4.	Kurs till miljöinspektörer inför BRF-besök	3,000 kr	80
B5.	Transportprojekt	0 kr	100
B6.	Delta i utvecklingsprojekt BRF	0 kr	50
C	Basverksamhet		
C1.	Drift och utveckling av telefonrådgivningen	0 kr	1280
C2	Drift och utveckling av webbrådgivningen	30,000 kr	334
C3	Gemensamt material	100,000 kr	300
C4.	Kommunikationsstrategi och media	0 kr	110
C5.	Mässor	50,000 kr	221
C6.	Kompetensutveckling och förankring	30,000 kr	321
C7.	Kvalitetssäkring, rapportering och administration inkl. nyhetsbrev, årsredovisning	12,000 kr	1874
D.	Buffert	4,000 kr	
	Summa gemensamma projektmedel	800,000 kr	5120

Tabell 2. Fördelning av gemensamma projektmedel och värdkommuntimmar

Innehåll

<u>Lokala obligatoriska projekt</u>	4
A1. Energieffektiviseringsdirektivet (EPBD2)	4
<u>Lokala valbara projekt</u>	6
A2. Företagsprojekt	6
A2.1 Energismart företag	6
A2.2 Energismart tillsyn.....	8
A2.3 Energismart butik.....	10
A3. Energismart BRF	12
A4. Energismart småhus.....	14
A5. Riktade utskick	15
A5.1 Lagfartsprojektet.....	15
A5.2 Samfällighetsprojektet	16
A5.3 Fasa ut oljan	17
<u>B. Samarbetsprojekt</u>	18
B1. Tekniska Muséet	18
B2. Solenergidagarna 2016	20
B3. Seminarier för BRF:er.....	22
B4. Kurs till miljöinspektörer inför BRF-besök.....	24
B5. Transportprojekt	26
B6. Delta i utvecklingsprojekt BRF.....	28
<u>C. Basverksamhet</u>	29
C1. Drift och utveckling av telefonrådgivningen	29
C2. Drift och utveckling av webbrådgivningen.....	31
C3. Gemensamt material.....	34
C4. Kommunikationsstrategi och media	36
C5. Mässor	38
C6. Kompetensutveckling och förankring	39
C7. Kvalitetssäkring, rapportering och administration	41

Lokala obligatoriska projekt

A1. Energieffektiviseringsdirektivet (EPBD2)

Projektansvarig:	Andrea Rishaug, Upplands Väsby kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Det här projektet följer processbeskrivningen för Energismart Företag/BRF/Fastighetsägare, med skillnaden att målgruppen är de som omfattas av EPBD2-direktivet, beskrivet nedan. Material från Energismart Företag/BRF kan alltså även användas för EPBD2-besök. Lathund för hur man hittar EPBD2-objekt finns på intranätet.

Direktivet om byggnaders energiprestanda (även kallat EPBD2), antogs av Europaparlamentet 19 maj 2010 och går specifikt in på värme- och luftkonditionerings-system i byggnader. En del av direktivet berör innehavare av större värmesystem (nominell effekt >20 kW) och luftkonditioneringsystem (nominell effekt >12 kW) härmed kallad "EPBD2-fastighet". EPBD2 artikel 14 och 15 säger att byggnadsägare till sådana fastigheter ska få information om både effektivitet och dimensionering av de tekniska systemen. Det är energi- och klimatrådgivarnas uppgift att söka upp byggnadsägare och erbjuda rådgivning.

Detta innebär ett rapporteringskrav för rådgivning för berörda värmesystem och luftkonditioneringsystem.

Energimyndigheten har satt upp riktvärden för hur många besök som ska göras under 2015-2016 per kommun och år baserat på invånarantal. Även företag som tackar nej till ett besök räknas in i riktvärdena.

Antal invånare	Antal besök per år
< 30 000	5
30 000 – 60 000	12
60 000 – 100 000	25
100 000 <	30
Stockholm, Göteborg, Malmö	60

2. SYFTE

Att bidra till uppfyllande av direktivet om byggnaders energiprestanda.

3. MÅL

Alla kommuner ska uppnå Energimyndighetens riktvärden för hur många besök som ska genomföras under perioden 2015-2016.

4. MÅLGRUPPER

Företag, fastighetsägare/BRF:er med lokaleldade värmesystem >20 kW och luftkonditioneringsystem >12 kW. Mer information om vilka som omfattas av direktivet hittas i filen "Lathund_hitta_epbd2" på intranätet.

5. BUDGET

Gemensamma medel: 63 000 kr för studentkonsulter som ger 8 timmar arbetstid per kommun att använda hur de vill till lätta men tidskrävande uppgifter i EPBD2-arbetet (t.ex. gå igenom köldmedielistor, hitta kontaktuppgifter eller ringa upp fastighetsägare som tidigare fått erbjudande via brev).

Världkommuntid: 80 timmar

Lokala resurser: Genomförandet av det lokala arbetet, med ev. anlitad konsult, belastar respektive kommuns budget.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Utbilda studentkonsulterna i EPBD2-uppdraget.
2. Förmedla uppdrag mellan kommunerna och studentkonsulterna.
3. Hålla lathunden på hur man hittar EPBD2-fastighetsägare uppdaterad.
4. Samordna information och ge stöd till kommunrepresentanterna.
5. Kommunera vidare Energimyndighetens information om hur arbetet med EPBD2 ska fortlöpa.
6. Samverka med Energimyndigheten och med andra relevanta aktörer och kanaler.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Varje kommunrepresentant ansvarar för att genomföra projektet "EPBD2" lokalt, ev. med stöd av upphandlade konsulter.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Samtliga besökta EPBD2-fastigheter ska rapporteras in av respektive kommunrepresentant till Energimyndigheten på "Kontakten" (Energimyndighetens extranät för Energi- och klimatrådgivare). Även uppgifter för de som tackat nej till rådgivning ska rapporteras in.

I samband med årsrapporten redovisar Världkommunerna totala antalet besökta EPBD2-fastigheter (inkl. de som tackat nej till besök) för alla samarbetskommuner.

Lokala valbara projekt

A2. Företagsprojekt

A2.1 Energismart företag

Projektansvarig:	Andrea Rishaug, Upplands Väsby kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Till det här projektet finns en färdig processbeskrivning, ppt-presentationer, checklistor och annat material på vårt gemensamma intranät. Det finns även material som hör till projektet som kommunen kan beställa. För mer information om material kontakta materialansvarig. Många små och medelstora företag kan minska sin energianvändning och flera möjliga åtgärder är direkt lönsamma. Trots detta genomförs inte energisparåtgärder i den omfattning som är möjlig, bl. a beroende på tids- och kunskapsbrist hos företagen.

Små och medelstora företag kontaktas och de som vill ha rådgivning erbjuds platsbesök. Efter besöket får företagen förslag på energieffektiviseringsåtgärder.

2. SYFTE

Att uppnå minskad energianvändning hos företag genom att ge målgruppen ökad kunskap i energi- och klimatrelaterade frågor samt förslag på energieffektiviseringsåtgärder kopplat till deras lokaler.

3. MÅL

Totalt 100 företagsbesök genomförs i samarbetskommunerna, inklusive EPBD2-objekt.

4. MÅLGRUPPER

Små- och medelstora företag i kommunerna.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 kr

Världkommuntid: 10 timmar

Lokalt: Genomförandet av det lokala arbetet, med anlitad konsult och eventuellt callcenter, belastar respektive deltagande kommuns budget.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Hålla processbeskrivning, checklistor och andra dokument kopplat till projektet uppdaterat.
2. Samordna information och ge stöd till kommunrepresentanterna.
3. Fortsätta integreringen av transportfrågan i projektet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Varje kommunrepresentant ansvarar för att genomföra projektet "Energismart företag" lokalt, ev. med stöd av upphandlade konsulter (ev. även med callcenter eller studentkonsulter).

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Samtliga företagsbesök ska rapporteras in av respektive kommunrepresentant till Energimyndigheten på "Kontakten".

I samband med årsrapporten redovisar värdkommunerna totala antalet företagsbesök för alla samarbetskommuner.

A2.2 Energismart tillsyn

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-01-06
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Till det här projektet finns en färdig processbeskrivning och det finns material som hör till projektet som kommunen kan beställa. Stöddokument, checklistor, m.m. finns på vårt gemensamma intranät. För mer information och stöd om projektet kan du kontakta projektansvarig. För mer information om material kontakta materialansvarig.

Sedan år 1998, då miljöbalken trädde i kraft, kan tillsynsmyndigheterna inspektera energihushållning och användning av förnybara energikällor bland verksamhetsutövare. Hur mycket tillsyn som utförts har varierat mellan kommuner beroende på kompetens och engagemang. Från och med 2011 har Energimyndigheten ett tillsynsvägläddande ansvar i frågor om verksamhetsutövares egenkontroll inom energi.

Tillsynsmyndigheterna ska kontrollera att hushållningsprincipen följs och de har också till uppgift att ge råd. De har rätt att begära de uppgifter som behövs för tillsynen, till exempel energikartläggning, analys och åtgärder.

Energi- och klimatrådgivningen (EKR) kan erbjuda stöd i form av expertkunskap till verksamhetsutövare, företag, fastighetsägare och miljöinspektörer i samband med platsbesök genom till exempel det färdiga konceptet "Energismart Tillsyn"¹.

2. SYFTE

Att uppnå minskad energianvändning hos företag genom att kommunicera hur man hushåller med energi. Utveckla det strategiska samarbetet mellan tillsynen och Energi- och klimatrådgivningen samt öka engagemanget och kunskapsnivån hos kommunernas inspektörer inom temat energi i tillsyn.

3. MÅL

Genom samarbete med tillsynen nå ut till företag och/eller fastighetsägare. Öka energikompetensen och engagemanget bland miljöinspektörer.

4. MÅLGRUPPER

Små- och medelstora företag samt fastighetsägare.

Miljöinspektörer och miljöchefer i samarbetskommunerna.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 kr

Världkommuntid: 25 timmar

Lokalt: genomförandet av det lokala arbetet, med anlitad konsult, belastar respektive deltagande kommuns budget.

¹ Koncept som togs fram 2013 och som testats av några kommuner under 2014.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Informera kommunrepresentanterna om projektet under första kvartalet och inventera hur många som planerar att genomföra aktiviteten.
2. Ge stöd till kommunrepresentanter som vill genomföra "Energismart tillsyn".
3. Fortsätta integreringen av transportfrågan i projektet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

De kommuner som väljer att genomföra "Energismart tillsyn" ansvarar för att driva projektet ev. med stöd av upphandlade konsulter (ev. även med callcenter) och värdkommunerna.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Uppföljning av företagsbesök är inbyggd i arbetsmetoden för "Energismart tillsyn". Arbetet redovisas löpande till deltagande kommun(er), Referensgruppen och värdkommunerna för erfarenhetssammanställning. I samband med årsrapporten ges en redovisning av resultatet. Kommunrepresentanterna rapporterar löpande samtliga besökta företag till Energimyndigheten i "Kontakten".

A2.3 Energismart butik

Projektansvarig:	Andrea Rishaug, Upplands Väsby kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Till det här projektet finns en färdig processbeskrivning, checklistor och annat material på vårt gemensamma intranät.

Livsmedelsbutiker har en hög energianvändning främst på grund av att butikerna ofta har många kylar och frysar, som står för 50 procent av elanvändningen. Generellt sätt är det dock möjligt för en livsmedelsbutik att minska sin elanvändning med 30 procent genom kloka energiåtgärder.

Webbutbildningen "Den energikloka livsmedelsbutiken" består av korta filmer och informationsavsnitt med handfasta råd kring till exempel kylar och frysar, belysning och ventilation. Utbildningen är kostnadsfri och finns tillgänglig på www.belivs.se

Med hjälp av webbutbildningen och stöd genom besök av kommunala energi- och klimatrådgivare är målet att öka energisparåtgärder i butiker.

2. SYFTE

Projektet syftar till att ge livsmedelshandlare ökad kunskap i energi- och klimatrelaterade frågor för att stimulera till att genomföra energisparåtgärder.

3. MÅL

Minst 10 butiker ska få besök av EKR och då gärna tillsammans med livsmedelsinspektörer, inklusive EPBD2-besök.

Minst 15 butiker går webbutbildningen "Den energikloka livsmedelsbutiken".

4. MÅLGRUPPER

Livsmedelsbutiker i kommunerna.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 kr

Värdkommuntid: 10 timmar

Lokalt: Genomförandet av lokala besök, med anlitad konsult och eventuellt callcenter, belastar respektive deltagande kommuns budget.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Hålla processbeskrivning, checklistor och andra dokument kopplat till projektet uppdaterat.
2. Samordna information och ge stöd till kommunrepresentanterna.
3. Fortsätta integreringen av transportfrågan i projektet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Varje kommunrepresentant ansvarar för att genomföra projektet "Energismart butik" lokalt, ev. med stöd av upphandlade konsulter (ev. även med callcenter eller studentkonsulter).

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Samtliga livsmedelsbutiksbesök ska rapporteras in av respektive kommunrepresentant till Energimyndigheten på "Kontakten".

I samband med årsrapporten redovisar värdkommunerna totala antalet företagsbesök för alla samarbetskommuner.

A3. Energismart BRF

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Till det här projektet finns en färdig processbeskrivning och det finns material som hör till projektet och som kommunen kan beställa. Stöddokument, checklistor, m.m. finns på vårt gemensamma intranät. För mer information och stöd om projektet kan du kontakta projektansvarig. För mer information om material kontakta materialansvarig. BRF-projektet "Energismart BRF" riktas till bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare och drivs enligt en framtagen processbeskrivning. En aktivt uppsökande verksamhet med rådgivningsbesök hos BRF:er.

2. SYFTE

Att stimulera målgrupperna till genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och eventuell konvertering av uppvärmningssystem. Att erbjuda ökad kunskap om energi- och klimatfrågor relaterade till respektive verksamhet och ökad kännedom om att man kan vända sig till oss.

3. MÅL

Nå ut till BRF:er med energi- och klimatrådgivning så att de kan minska sin energianvändning och dess klimatpåverkan.

Att sammanlagt 500 BRF har fått information om projektet.

Att sammanlagt 60 BRF har fått ett rådgivningsbesök, inklusive EPBD2-besök.

4. MÅLGRUPPER

Bostadsrättsföreningar och motsvarande, nyckelpersoner inom föreningarna samt boende i föreningen.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 17 000kr, varav 7000 kr för att uppdatera kontaktlistor och 10 000 kr för uppföljning.

Lokalt: Genomförande av det lokala arbetet, med anlita konsult och eventuellt callcenter, belastar respektive deltagande kommuns budget.

Värdkommuntid: 60 timmar

Materialkostnad läggs i materialbudgeten.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Vara stöd till de kommuner som önskar genomföra projektet.
2. Att aktivt informera nya kommunrepresentanter om projektet.
3. Uppdatera informationsmaterialet, ordna adressetiketter till kommuner och sammanställa information till den årliga redovisningen.
4. Följa upp/kontakta bostadsrättsföreningar som fått besök 2012-2014 (besöksrapporterna samlas in och kommunrepresentanterna ansvarar för att skicka in dessa). Resultaten av uppföljningen kommer att användas i projekt B3 och B4, mer information finns under respektive projektplan. Av uppföljningen vill vi veta: Om de genomfört eller planerar att genomföra åtgärder. Vilka behov och hinder bostadsrättsföreningar har för att kunna

genomföra åtgärder. Om de behöver ökad kompetens/hjälp på att ställa energikrav vid upphandling/inköp. Vilka åtgärder som BRF:er är i störst behov av/vill ha hjälp med. Detta för att kunna fastställa temat för första seminarieriet i projekt B4. Om det finns föreningar som har varit framgångsrika i genomförandet av åtgärdsförslag – kan de tänka sig komma och berätta om sin erfarenhet på ett seminarium i projekt Seminarieriet för BRF:er?

5. Ytterligare integrera transportfrågan i projektet t.ex. genom att samverka med andra regionala nätverk kring laddinfrastruktur för elbilar.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Beställning av material: Projektledare, Botkyrka.

Varje kommunrepresentant ansvarar för att driva projektet lokalt samt för uppföljning av årets besök i respektive kommun. Externa konsulter och callcenter kan utföra uppdragen.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Resultat av aktivitet 4 redovisas på "Kontakten" om verktyget har hunnit anpassats för rapportering av uppföljning. Annars rapporteras det direkt till Energimyndigheten och referensgruppen av värdkommunerna.

I samband med årsrapporten redovisar värdkommunerna totala antalet BRF-besök för alla samarbetskommuner.

Kommunrepresentanterna rapporterar löpande samtliga besökta BRF till Energimyndigheten i "Kontakten".

9. TIDPLAN

Det lokala genomförandet av projektet kan ske under hela året.

Resultaten av uppföljningen kommer att användas för genomförande av projekt *Seminarieriet för BRF:er* och *Delta i utvecklingsprojekt BRF*, därför är det viktigt att uppföljningen sker tidigt under 2016 för att hinna genomföra samtliga aktiviteter.

A4. Energismart småhus

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

För det här projektet finns ett färdigt koncept för att möta grupper av småhusägare genom seminarier om energieffektiviseringsåtgärder och konvertering.

Småhusägare som har direktelvärmes eller energibesparingspotential i övrigt söks upp.

Projektet kan ske genom kommunikation i flera steg, med t.ex. callcenter för att kontakta småhusägare och avslutande seminarium, eller direkt via ett seminarium för samfällighets- och villaägarföreningar eller andra grupper av småhusägare.

2. SYFTE

Att stimulera målgrupperna till genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och eventuell konvertering av uppvärmningssystem. Att erbjuda ökad kunskap om energi- och klimatfrågor samt ökad kännedom om att småhusägare kan vända sig till EKR.

3. MÅL

Att minst 10 seminarier genomförs.

Att seminariedeltagarnas planerade åtgärder går att utläsa av inkomna utvärderingar.

4. MÅLGRUPPER

Privatpersoner - småhusägare med direktverkande el eller energibesparingspotential.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 SEK.

Lokalt: genomförandet av det lokala arbetet, med anlitad konsult och eventuellt callcenter, belastar deltagande kommuners lokala budget.

Världkommuntid: 20 timmar.

6. VÄRDKOMMUNENAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Ansvarig värdkommun ser över aktuella dokument. Ansvarig värdkommun tar fram det underlag som krävs och ger stöd till de kommuner som vill vid det lokala genomförandet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

De kommunrepresentanter som genomför projektet väljer själv vilket upplägg och vem man då ska anlita; t ex student, callcenter och konsult.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Enkäter genomförs vid seminarier enligt beskrivning (se projektmappen på intranätet).

Om callcentermetoden används så erhålls dokumentation från den som utfört

telefonsamtalen. Kommunrepresentanten analyserar enkäten och/eller

tefondokumentationen och gör en enkel utvärdering. De konsulter som medverkar

redovisar till beställande kommun enligt beskrivningen. Kommunrepresentanten redovisar

till projektansvarig samt i tillämpliga delar i "Kontakten". Projektansvarig sammanställer,

analyserar och redovisar i samband med vår årliga rapport.

A5. Riktade utskick

A5.1 Lagfartsprojektet

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

För det här projektet finns ett färdigt koncept för prenumeration på utskick av information om EKR till nyblivna ägare av småhus och tomter. Projektet fortsätter sedan 2015 med Byggfakta som samarbetspart. Uppgifter över de som söker lagfart för småhus, fritidshus och tomter kan köpas hos företaget, med tillhörande utskick i olika form.

2. SYFTE

Att öka kännedomen om EKR samt erbjuda energi- och klimatrådgivning.

3. MÅL

Att målgruppen får kännedom om den kommunala Energi- och klimatrådgivningen.
Att nå ut till 7 500 nyblivna ägare med information om oss.

4. MÅLGRUPPER

Nyblivna ägare av fastigheter för småhus i de kommuner som deltar i projektet.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 5 000 SEK.

Lokalt: för Lagfartsprojektet är kostnaden 13:50 SEK (vykort)-15:00 SEK (brev) kr per utskick.
En grundavgift på 600 SEK tas ut för varje deltagande kommun.

Värdkommuntid: 10 timmar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Ansvarig värdkommun tar de kontakter som krävs för att projektet ska vara aktuellt för året och ger även stöd till de kommunrepresentanter som vill genomföra projektet lokalt.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Kommunrepresentanterna tar själva kontakt med Byggfakta.

När kommunrepresentanter valt att delta skickar Byggfakta ut ett brev/vykort om EKR, med respektive kommunvapen, till aktuella adressater. Se utförligare projektinformation på intranätet.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Analysera Telefonrådgivningens statistik, där det noterats om den rådsökande hänvisat till utskicket. Utskicken redovisas av Byggfakta löpande till medverkande kommunrepresentanter. Kommunrepresentanten redovisar i "Kontakten". I samband med vår årliga rapport redovisas totalt antal utskick.

9. TIDPLAN

Kommunrepresentanten bör beställa tjänsten så tidigt som möjligt för att ta del av hela årets utskick. Huvudavtalet omfattar hela året.

A5.2 Samfällighetsprojektet

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

För det här projektet finns ett färdigt koncept som kan användas, till småhusägare i grupp eller som förening, för utskick av information om EKR.

Samfällighetsföreningar består ofta av större grupper av småhus, relativt ofta av liknande typ, storlek och ålder (kedjehus och radhus). Därför är samfälligheten en bra kanal för att nå många som kan vara i liknande situation vad gäller bostaden. Samfällighetsföreningen kan också vara en stor energiförbrukare om man t ex har omfattande utomhusbelysning eller ett lokalt fjärrvärmenät, där föreningen är kunden och medlemmarna faktureras enligt någon typ av fördelningsnyckel eller mätning.

2. SYFTE

Att nå samfällighetsföreningar och dess medlemmar med information om att vi finns och/eller annan information vi vill förmedla.

3. MÅL

Tillhandahålla ett lätt koncept att använda för att nå föreningar bestående av småhusägare som är samlade geografiskt.

Att tio kommuner inom samarbetet genomför utskick till samfällighetsföreningar.

4. MÅLGRUPPER

Privatpersoner och/eller samfällighetsföreningar.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 SEK.

Lokala resurser: Kostnaden för att ta fram kontaktuppgifter från Byggfakta, samma motpart som Lagfartsprojektet, är 8 SEK per förening. Grundkostnaden är 0 SEK om man deltar i Lagfartsprojektet, i annat fall 995 SEK.

Världkommuntid: 10 timmar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Ansvarig värdkommun tar de kontakter som krävs för att projektet ska vara aktuellt för året och ger även stöd till de kommunrepresentanter, som önskar, vid det lokala genomförandet. Se utförligare projekttinformation på intranätet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Kommunrepresentanterna väljer själva vilken information de vill skicka ut och med hjälp av vem, t ex studenter.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Kommunrepresentanten redovisar antal föreningar som nåtts av informationen. Om det är möjligt notera antal positiva gensvar på utskicket (av kommunrepresentanten eller Telefonrådgivningen beroende på upplägget). Kommunrepresentanten redovisar i "Kontakten". I samband med vår årliga rapport redovisas antal utskick samt exempel på vad för typ av information som skickats ut. Om det finns exempel på utskick som gett god respons bör även dessa lyftas fram.

A5.3 Fasa ut oljan

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

För det här projektet finns ett färdigt koncept hur man hittar objekt och med brevmallar för att skicka ut erbjudande om rådgivning till ägare av oljepannor i olika målgrupper. Olja för uppvärmning finns fortfarande kvar ute i kommunerna; både i småhus, på företag och i bostadsrättsföreningar. För att skynda på omställningen och att stötta med bra råd kan man välja att göra utskick i sin kommun, till valfria målgrupper.

2. SYFTE

Att ge information som medverkar till att oljeanvändningen fhas ut i deltagande kommuner.

3. MÅL

Att vi bidragit till påskyndandet av en fossilbränslefri region.

4. MÅLGRUPPER

Privata småhusägare, små och medelstora företag samt bostadsrättsföreningar.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 SEK.

Lokal: genomförandet av det lokala arbetet, med eventuell anlitad konsult, belastar deltagande kommunrepresentanter budget.

Världkommuntid: 10 timmar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Ansvarig värdkommun tar fram följande, samt ger stöd till de kommunrepresentanter, som önskar, vid det lokala genomförandet:
2. Tipslistor för att hitta objekt i de olika målgrupperna.
3. Brevmallar för de olika målgrupperna.
4. Se utförligare projektinformation på intranätet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Deltagande kommunrepresentant väljer själv vilken målgrupp man vill nå och vem man ska anlita för att eventuellt ordna utskick, t ex studenter, och för att utföra rådgivning på plats (företag och bostadsrättsföreningar). Vid projekt mot småhusägare kräver det en samordning med Telefonrådgivningen.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Kommunrepresentanten redovisar antal oljeeldare som erbjudits rådgivning och andel som tackat ja (företag och BRf:er). Telefonrådgivningen (småhus) registrerar, om möjligt, antal samtal med anledning av utskick.

I samband med vår årliga rapport redovisas ovanstående. Kommunen redovisar till projektansvarig samt i tillämpliga delar i "Kontakten".

B. Samarbetsprojekt

B1. Tekniska Muséet

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Kommunerna bjuder in sina skolklasser från år 4-9 till utställningen "Energismart/Spelet om energin" på Tekniska muséet. Programmet är utarbetat för att vara i överensstämmelse med skolans styrdokument.

Samarbetet med Tekniska muséet fortsätter för elfte året under 2016. Ca 150 klasser besöker utställningen under våren och ca 150 under hösten.

2. SYFTE

Att kommunicera energi- och klimatfrågor på ett konstruktivt och handlingsinriktat sätt till skolelever.

3. MÅL

Att genomföra skolaktiviteten för ca 300 skolklasser under 2016 (ca 6000 elever).

Verksamheten ska leda till kunskapsuppbyggnad, attityd- och beteendepåverkan hos målgruppen.

Att i samarbete med Tekniska museet använda den pedagogiska modell som utvecklats för utställningen.

4. MÅLGRUPPER

Primärt barn och ungdomar, år 4-9. Sekundärt nås även föräldrarna/familjemedlemmarna, då eleverna får en energi-hemuppgift inför besöket som de vanligen behöver viss vuxenhjälp för att lösa.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 316 000 SEK.

Guidad tur (90 minuter) till 300 klasser = 300 000 SEK

Giveaways = 16 000 SEK

Värdkommuntid: 35 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Samarbetet med Tekniska muséet avseende utställningen "Energismart/Spelet om energin" fortsätter under 2016.
2. Inbjudan till utställningen skickas till alla kommunrepresentanter inför varje termin.
3. Att vid behov utveckla det pedagogiska konceptet i samarbete med Tekniska muséet.
4. Beställa Give-away (ChatCard) innan kursstart så det finns tillräckligt för varje klass.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Varje kommun ansvarar för att marknadsföra projektet i samarbete med skolor i respektive kommun. Stockholms stads projektledare utgör stöd i samarbetet med Tekniska museet.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

”Energismart/Spelet om energin” utvärderas i slutet på varje termin genom en webbenkät till lärarna. Nyckeltal är deras bedömningar av aktivitetens kvalitet och möjligheter till energibesparing i elevernas framtida liv.

Genom hemuppgiften får vi en möjlig besparingspotential i kWh, CO₂ och SEK om åtgärder i hemuppgiften genomförs.

Arbetet rapporteras regelbundet till Referensgruppen. En sammanställning görs i samband med årsredovisningen.

Alla skolbesök rapporteras i ”Kontakten” av projektansvarig i Stockholm.

Terminens utvärderingsrapport skickas till Tekniska museet, Referensgruppen och alla lärare som fick enkäten.

9. TIDPLAN

Januari: teckna avtal mellan Tekniska museet och Stockholms stad.

Juni/december:

Rapportera vårens/höstens besök på kontakten

Skicka utvärderingsenkät till lärare som besökt utställningen våren/hösten.

Skicka inbjudan för kommande terminen till kommunrepresentanterna för vidare spridning.

När sista besöket är genomförd, ändra termin på sidan www.energismart.se enligt lathund.

B2. Solenergidagarna 2016

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Intresset för solel ökar och en kampanj som informerar om både solel och solvärme är därmed relevant och högaktuell. Tidigare år har det funnits kampanjer med solenergi som fokus på både nationell och europeisk nivå – Solenergidagarna respektive Solardays. För att få större effekt av kampanjen kommer vi att satsa på aktiviteter under samma period som dessa kampanjer tidigare ägt rum. Om det anordnas kampanjer på nationell och/eller på EU nivå även i år kan vi passa på att marknadsföra oss hos de aktörerna.

Arrangörskommunerna är: Danderyd, Huddinge, Järfälla, Nacka, Sigtuna, Sollentuna och Stockholm. En representant från varje kommun är med i Solgruppen. Solgruppen har ansvar för planering och genomförandet av aktiviteten.

2. SYFTE

Öka kunskapen om solenergi och främja användandet av förnybara energikällor. Det är ett bra tillfälle att lansera solkartan.

3. MÅL

Att nå ut till 300 personer/föreningar med information om solenergi genom seminarier
Att 20 personer/föreningar installerar solenergianläggningar i sitt hus/förening inom 1 år
Att invånare från minst 12 kommuner deltar.
Att samtliga kommuner i samarbetet marknadsför solenergiseminarier

4. MÅLGRUPPER

Småhusägare, fritidshusägare, lantbrukare (utskicka via LRF) och BRF:er.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 120 000 SEK

Ev. lokalkostnad och fika: upp till 5 000 kr/kommun, övriga kostnader tas av arrangörskommunen.

Föreläsare: 10 000 kr x 7 dagar.

Annonsering om seminarier sker på lokalt nivå med lokala medlen.

Materialkostnad: tryck av gemensamt material 15 000 kr.

Världkommuntid: 110 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Administrerar deltagandet/marknadsföra och pushar för att så många kommuner som möjligt deltar. Om det blir en nationell kampanj, marknadsföra tillsammans med övriga Energikontoren.
2. Genomföra 7 seminarier om solenergi under Solenergidagarna, seminarier ska vara utspridda geografiskt så att alla kommuner har någorlunda nära till ett av dem.
Marknadsföra EKR vid samtliga seminarier.
3. Kontakta intressanta samarbetspartners:

4. Höra av sig till samtliga företag i Stockholmsområdet som tillverkar solceller och solfångare för att se om det finns intresse av att ställa ut sina produkter i samband med solseminarier.
5. Länsstyrelsen, om någon kan komma och berätta om aktuella stödmedel.
6. Skatteverket, om aktuella regler.
7. Kommun, om bygglov och tillstånd.
8. Göra minst 7 facebookinlägg relaterade till solenergi under solenergidagarna, marknadsföra FB-inläggen.
9. Informera media om aktiviteterna och erbjuda att vi kommer och berättar om solenergi på radio och/eller ställa upp på intervju.
10. Dela ut annonseringsmaterial (digitala mallar och logotyper) för lokal marknadsföring. Pusha för att alla kommuner är med och marknadsför.
11. Arrangera en tävling bland deltagare på plats som incitament för att genomföra utvärderingsenkäten. Ev. lotta ut solcell som kan ladda mobil.
12. Stöd vid genomförande av Solsafari; de kommuner som vill genomföra solsafari kan få stöd från värdkommunerna i form av affischlayout och planering. Aktiviteten kan marknadsföras gemensamt med seminarierna.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Genomförandet: Värdkommunerna samt arrangörskommunerna.

Marknadsförning: alla kommuner i samarbetet marknadsför aktiviteten på lokal nivå.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Utvärderingsnyckeltal är antal personer som deltar i seminarierna samt antal som gillat FB-inläggen.

Utvärderingsenkät på plats: kvalitét av seminarierna samt frågan om de kan tänka sig att installera solfångare/solceller. Samla in e-postadresser och telefonnummer om möjligt. Genomför uppföljning efter 6 månader samt 1 år genom att kontakta de personer som svarat på enkäten.

Arbetet redovisas löpande till Referensgruppen. I samband med årsrapporten ges en redovisning av resultatet.

Seminarierna redovisas via kontakten av projektledare i Stockholms stad.

9. TIDPLAN

2015 Förarbete

Augusti. Skicka ut förfrågan om vilka som vill bli arrangörskommun

September: Välj ut vilka som ska vara arrangörskommuner

3 september: Diskussion om vilka som blir arrangörskommuner

November: Uppstartsmöte solgrupp

Bjud in föreläsare och boka lokal

2016

Januari: Ta fram kommunikationsplan för aktiviteterna

Konkreta tips och råd för hur kommunerna ska sprida informationen

Tips till affisch, inte bra med blå bakgrund, då syns inte texten.

Februari: fastställa programmet och bestämma hur anmälan ska ske

Mars: planera annonsering

Solenergidagarna i början av maj

Reportage i Mitt i under maj.

B3. Seminarier för BRF:er

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Vi har konstaterat att det är förhållandevis få bostadsrättsföreningar som kommer till skott och gör energibesparande åtgärder trots att de fått energiöversyn och de föreslagna åtgärderna har rimlig pay off-tid. Bostadsrättsföreningars beslut tas av en styrelse, och ibland av alla medlemmar på ett årsmöte. Dessa personer är ofta lekmän och inte insatta i hur man sköter en fastighet, är inte uppdaterade vad gäller ny teknik och inte vana att genomföra upphandlingar. Det som också inverkar beslutsprocessen är att personerna i styrelsen byts ut med jämna mellanrum och då tappar styrelsen den kunskap som byggts upp.

Därför anordnar Energi- och klimatrådgivningen 2 seminarier där temat är en åtgärd som har stor energisparpotential och är vanligt förekommande. Temat väljs utifrån resultat av utvärderingen av Energismart BRF. Seminarierna består dels av en ren faktadel, dels vad man ska tänka på och vilka fallgropar det finns. Dessutom bjuds någon/några brf:er in, som redan gjort den utvalda åtgärden, för att berätta hur de gick tillväga. Till seminarierna tas dokumentation och mallar fram för upphandling av entreprenörer/leverantörer.

2. SYFTE

Tillgängliggöra kunskap, ta fram hjälpmedel och uppmuntra nätverkande kring upphandling av energitjänster/åtgärder för bostadsrättsföreningar.

3. MÅL

Att förse BRF:er/fastighetsägare med goda verktyg för att komma igång med att genomföra energisparande åtgärder.

Att sammanlagt 60 alternativt 120 BRF:er/fastighetsägare deltar i seminarierna.

Att minst 20 alternativt 40 av de deltagande BRF:er/fastighetsägarna tänker gå vidare med åtgärder.

Att minst 10 alternativt 20 BRF:er/fastighetsägare genomfört åtgärder 2018

4. MÅLGRUPPER

BRF:er, styrelser och fastighetsägare som behöver hjälp med att komma vidare med den åtgärden som seminariet handlar om. Bjud även in ev. interna/externa driftansvariga.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: Totalt 50 000kr

Lokalhyra, fika/kaffe, talare seminarier: 15 000 kr/tillfälle x 2 = 30 000kr

Affisch & kommunikationsmaterial: 10 000 kr

Filmare (ev. student): 5 000 kr

Studentkonsult som går igenom besöksrapporterna: 3 000 kr

Ersättning resor, medverkande: 2 000 kr

Lokalt: Annonsering av seminarierna.

Värdekommentid: 70 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Inventera erfarenheter från BRF-uppföljningen 2016. Sortera åtgärdsförslag, bristerna i besöksrapporterna samt resultat från uppföljningen för att hitta temat vi ska använda till seminariet.
2. Fastställ tema.
3. Ta fram mall/checklista för upphandling (underlag). Tips, råd och fallgropar. Anlita konsult för framtagning av mallar förfrågningsunderlag/offertförfrågan och utvärderingsmodell/metod för det valda temat. Vilka krav som bör ställas på driftentreprenör (checklista – vad som ska kollas etc).
4. Bjud in till seminarium – fysiskt möte. Använd inte ordet ”seminarium” i externa kommunikationen. Använd de tillgängliga kommunikationskanalerna, t.ex. HSB och Fastighetsägarna kanske kan sprida inbjudan? Marknadsför på facebook, ev. samarbeta med SNF och andra strategiska aktörer med många följare.
5. Genomför 2 seminarier med samma tema i olika kommuner (liknande upplägg som solseminarierna så att det finns utspritt i regionen).
6. Filma ett av seminarierna för att lägga upp på webben och/eller youtube.
7. Option1: 20st deltagare får 2- timmarshjälp av upphandlingskonsult mot att de själva betalar 50 %. Kostnad EKR: 20 000 kr. BRF:er erbjuder hjälp med praktiska frågor kring upphandlingsdokumentation och granskning av avtal t.ex. 2 timmar/deltagare (använd intern kompetens eller genom att anlita en upphandlingskonsult).
8. Option2: undersök möjligheten att göra utbildningsfilm på det valda temat med fakta, tips, råd, visa hur man gör, intervju med ”goda exempel BRF:er”. Ev. som byggsten i ett mer heltäckande utbildningspaket om olika delar i fastigheten. Inventera det som redan är gjort, det kanske redan finns bra filmer på webben?

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Genomförandet: Värddkommunerna samt arrangörskommunerna.

Marknadsförning: alla kommunrepresentanter i samarbetet marknadsför aktiviteten på lokal nivå.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Utvärdering av seminarierna görs genom enkät på plats.

Redovisning: viktigt att man samlar in kontaktuppgifter/e-postadress vid anmälan till seminarierna för att kunna redovisa antal deltagande från resp. kommun samt för att kunna skicka en webbenkät vid uppföljningen 2017.

Uppföljning 2017: kontakta deltagarna på seminariet, fråga hur långt de kommit. Gör en till uppföljning 2018 för att undersöka om målet är nått.

Värddkommunerna sammanställer aktivitetens resultat till den gemensamma årsrapporten.

9. TIDPLAN

Inventering 1:a halvåret.

Seminarier efter sommaren.

B4. Kurs till miljöinspektörer inför BRF-besök

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

I flera kommuner finns det ett gott samarbete mellan miljöinspektörer och den kommunala Energi- och klimatrådgivningen. Ett sådant exempel är Stockholms stad, där miljöinspektörer vid BRF-besök fyller i en enkel checklista när de utför energitillsyn enligt miljöbalken. I checklistan kan BRF:en ange om de vill att den kommunala Energi- och klimatrådgivningen kontaktar dem för ett kostnadsfritt besök av expert enligt modellen "Energismart BRF"^[1]. Den här samarbetsmodellen har visat sig vara väldigt framgångsrik och har resulterat i att ca 60 BRF:er får energirådgivning varje år.

Genom att samarbeta med miljöinspektörerna når vi en av våra prioriterade målgrupper, bostadsrättsföreningar. Därför vill vi erbjuda inspektörer i Stockholmsregionen en utbildning om energi i tillsynen med fokus på bostadsrättsföreningar.

2. SYFTE

Vi har fler syften med att erbjuda en utbildning:

Öka energikompetensen hos miljöinspektörerna som har direktkontakt med vår målgrupp. Informera inspektörer om det gemensamma målet om energihushållning och hur den kommunala Energi- och klimatrådgivningen kan hjälpa BRF:er i sitt energieffektiviseringsarbete. Stimulera samarbeten mellan miljöinspektörer och EKR.

3. MÅL

Att inspektörer från minst 10 kommuner deltar i utbildningen.

Att i minst 5 kommuner etableras ett samarbete mellan inspektörer och EKR.

Att BRF:er i minst 5 kommuner får kännedom om EKR genom inspektörer.

Att öka antalet BRF:er som får 1 timme rådgivning efter att utbildningen genomförts jämfört med samma period föregående år.

4. MÅLGRUPPER

Miljöinspektörer som besöker Bostadsrättsföreningar för tillsyn enligt miljöbalken.

Kommunrepresentanter som vill starta ett samarbete med inspektörer i sin kommun.

Bostadsrättsföreningar som får besök av en inspektör.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 3 000 kr för fika och materialkostnader

Värdkommuntid: 80 timmar

Utbildning: Kostnadsfri intern kompetens

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Möte med Miljösamverkan för att genomföra utbildningen i samarbete med dem.

^[1] Se projektplan A3 Energismart BRF

Göra en PPT som kommunrepresentanten kan använda vid informationsmöten med inspektören.

Halvdagsutbildning om energi i tillsynen med fokus på bostadsrättsföreningar.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Kommunrepresentanterna ansvarar för att informera inför utbildningen, dvs. förankring och marknadsföring på lokal nivå. Värdkommunerna kan stötta i detta om det behövs.

Kommunrepresentanterna som vill starta ett samarbete ska presentera EKR samt syftet med utbildningen till inspektören/inspektörerna i kommunen.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Utbildningens kvalitet utvärderas på plats genom en enkel enkät.

Antal inspektörer som medverkat.

Utvärderingsenkät om själva aktiviteten skickas till deltagande kommunrepresentanter efter utbildningen.

Uppföljning i höst med enkät eller telefonsamtal till både inspektörerna och kommunrepresentanterna för att se om målen för projektet uppfyllts.

Arbetet redovisas löpande till Referensgruppen och till Värdkommunerna för erfarenhetssammanställning. I samband med årsrapporten ges en redovisning av resultatet. Kommunerna redovisar löpande samtliga besökta BRF till Energimyndigheten i "Kontakten", (Energimyndighetens Extranät för Energi- och klimatrådgivare).

Utbildningen redovisas i Kontakten av värdkommunerna.

En kort slutrapport med erfarenheter från projektet skrivs.

9. TIDPLAN

November 2015-januari 2016 kontakta kommunrepresentanterna för att se vilka är intresserade av att starta samarbete med miljöinspektörer.

Januari: PPT ska vara klar.

Februari: informationsmöte med inspektörer och kommunrepresentanter.

Mars: Utbildning

B5. Transportprojekt

Projektansvarig:	Andrea Rishaug, Upplands Väsby kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Transportrådgivning ligger preliminärt kvar i EKR:s uppdrag från Energimyndigheten. När arbetsgruppen sommaren 2015 tog fram förslag på projekt för VP 2016 var signalerna från Energimyndigheten att transporter inte längre skulle ingå i EKR:s uppdrag. Därför har inga transportprojekt framtagits. I och med denna projektplan avsetts tid för transportprojekt under 2016, som får tas fram i samråd med referensgruppen. Syftet med transportprojekt är att genom samordnade insatser från EKR bidra till att det regionala målet om trendbrott för transportmönster och resande uppfylls.

Under 2016 ska befintliga projekt ses över så att energi- & klimatrådgivning inom transporter i ökad grad integreras i alla fall där det är relevant. Respektive projektansvarig värdkommun svarar för att detta görs.

Beroende på vilka uppdrag som kommer inom transportområdet från Energimyndigheten eller önskemål från referensgruppen kommer värdkommunerna ta fram en mer specifik plan för vilka projekt som ska drivas och hur värdkommuntimmarna fördelas.

2. SYFTE

Övergång från fossilbränsleddrivna färdmedel till kollektiva färdmedel, cykel och gående.

3. MÅL

Engagera sig i och delta vid de nationella insatserna för EKR som initieras av Energimyndigheten gällande transporter.

Underlätta arbetet med att informera allmänheten om energi- och klimatsmarta val i resekedjan.

4. MÅLGRUPPER

Företag, bostadsrättsföreningar, organisationer och medborgare som använder fossila bränslen i sina fordon.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 kr

Värdkommuntid: 100 timmar

Lokalt: Genomförandet av eventuellt lokalt arbete belastar respektive deltagande kommuns budget.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Ta fram aktivitetsplan för eventuella transportprojekt som beslutas av referensgruppen.

Ytterligare integrera transporter i befintliga projekt och koncept.

Sprida vidare information från Energimyndigheten.

7. ROLLER OCH ANSVAR

Kommunrepresentanter kan komma med förslag på transportprojekt som kan genomföras under 2016. Värdkommunerna undersöker möjligheten att genomföra projektet och beslut tas av referensgruppen om ett eventuellt genomförande.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

I samband med årsrapporten redovisar värdkommunerna resultatet från det eventuella transportprojektet.

B6. Delta i utvecklingsprojekt BRF

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Med start 2016 kommer Stockholms stad, HSB, Riksbyggen, Bebo m.fl. att utveckla ett koncept och avtalsmallar för Målstyrd Energiförvaltning. Målstyrd Energiförvaltning innebär att en bostadsrättsförening eller fastighetsägare tecknar ett avtal med en driftsentreprenör. Avtalet innehåller tydliga mål för minskad energianvändning och kostnader, samt mål att förbättra inomhusklimatet enligt principen "ständig förbättring"

EKR kommer att delta i projektet genom att de BRF:er i regionen som fått besök enligt "Energismart BRF" tillfrågas om de vill delta i Målstyrd Energiförvaltning. I utbyte kan EKR lära av projektet och eventuellt hitta en modell som vi kan ha användning för.

2. SYFTE

Att erbjuda föreningar och fastighetsägare stöd för att kunna genomföra energieffektiviseringsåtgärder efter ett rådgivningsbesök t.ex. hjälp med upphandling och genomförande.

3. MÅL

Samarbeta med Stockholms stad i projektet och lära om oss modellen.

4. MÅLGRUPPER

Bostadsrättsföreningar som fått 1-timmes rådgivning enligt projektet "Energismart BRF".

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: Okr

Världkommuntid: 50 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Samarbeta med Stockholms stads projekt genom att få tag på BRF:er som vill delta i projektet. Det är viktigt att få en bra geografisk spridning av BRF:er så att så många kommuner som möjligt är representerade.

Sammanställa resultat av projektet och presentera till referensgruppen.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Världkommunerna ansvarar för genomförandet om projektet beviljas medel.

Kommunrepresentanterna skickar kontaktuppgifter till besökta BRF:er vid förfrågan från Världkommunerna.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Arbetet redovisas löpande till Referensgruppen. I samband med årsrapporten redovisar världkommunerna resultatet av projektet.

C. Basverksamhet

C1. Drift och utveckling av telefonrådgivningen

Projektansvarig:	Huddinge kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Energi- och klimatrådgivningen (EKR) i Stockholm har upprättat ett gemensamt telefonnummer till vilket målgrupperna från samtliga samarbetskommuner kan vända sig för att få rådgivning via telefon eller e-post. Det finns också möjlighet att bli uppringd via en e-postlänk på hemsidan. Telefonrådgivningen utgör en bas i den gemensamma verksamheten och är en viktig kanal för att målgrupperna ska kunna nå rådgivningen. Den samtalsstatistik som förs är en central del i uppföljningen av Telefonrådgivningen. Verksamheten är placerad i Huddinge kommun i enlighet med samarbetsavtalet.

Det är viktigt att Telefonrådgivningen kontinuerligt utvecklas för att förbättra servicen gentemot målgrupperna. Alla rådgivare ska genomgå Energimyndighetens obligatoriska utbildningar och ha kännedom om verksamheten så att samma budskap förmedlas. Rådgivare bör också fortlöpande införskaffa relevant information för att hålla sig uppdaterade på området.

Alla kommuner hänvisar aktivt till Telefonrådgivningen. En förutsättning för detta är att kommunerna har god rutin för vart kommuninvånarna ska vända sig. Information om kommunspezifika energifrågor hämtas av energi- och klimatrådgivarna från vår gemensamma hemsida under respektive kommunflik, där varje kommun ansvarar för uppdateringar.

2. SYFTE

Telefonrådgivningen syftar till att ge målgrupperna information och råd i energi- och klimatfrågor via telefonsamtal och e-post. Verksamheten ska bidra till att EKR:s mål uppfylls.

3. MÅL

Att vara en lättillgänglig kommunikationskanal för kommuninvånare, företag och andra organisationer för frågor rörande energi- och klimat.

Att ge kommuninvånarna konkreta tips, råd och information som leder till minskad energianvändning och klimatpåverkan.

Att sträva efter att växelns samtalshantering är optimal.

Att optimera registreringen av samtalen.

4. MÅLGRUPPER

EKR:s målgrupper: privatpersoner, små- och medelstora företag, bostadsföreningar och andra organisationer.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 0 kr

Bemannings- och driftskostnader bekostas enligt avtal (1280 timmar). Se tabell 1.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Svara i telefon på kontorstid vardagar.
2. Svara på inkommande e-post.
3. Ringa upp invånarna som anmält sitt intresse av att bli uppringda via s.k. uppringningsfunktion på hemsidan.
4. Registrera samtalen i en samtalslogg på den interna webbplatsen samt på "Kontakten".
5. Undersöka möjligheten att gå över till att endast registrera samtalen i "Kontakten".
6. Delta i obligatoriska och fördjupade utbildningar för Energi- och klimatrådgivare anordnade av Energimyndigheten.
7. Införskaffa praktisk kunskap på område genom att besöka minst två företag och två BRF under året.
8. Föra en dialog med telefonväxelföretaget för att identifiera och genomföra förbättringsåtgärder.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Arbetet utförs av Huddinge Kommun.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Statistik och utvärderingar redovisas minst tre gånger under verksamhetsåret till Referensgruppen. Nyckeltal är antalet samtal och innehållet i samtalen. I samband med årsrapporten ges en sammanställd redovisning av resultat och en beskrivning av hur målen uppfyllts. Uppföljning sker även av målen.

C2. Drift och utveckling av webbrådgivningen

Projektansvarig:	Huddinge kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Webbplatsen är en viktig informationskanal till regionens invånare, företag och organisationer. Den används och uppskattas även av ett flertal aktörer runt om i landet. Energi- och klimatrådgivningens (EKR) webbplats är ett regionalt komplement till Energimyndighetens hemsida och innehåller lättillgänglig information speciellt anpassad till våra målgrupper.

Webbplatsen består av en extern sida riktad till våra målgrupper och en intern sida (intranätet) som utgör en kommunikationsplattform för EKR:s interna nätverk.

Kommunerna i samarbetet bör från kommunala webbplatser hänvisa till Energi- och klimatrådgivningens telefonnummer, e-post och webbplats. Varje kommun har en egen extern sida på EKR:s webbplats där respektive kommunrepresentant ansvarar för uppdatering av informationen. På kommunernas externa sida kan kommuninvånarna läsa om aktuella aktiviteter relaterade till energi och klimat i sin kommun samt hitta kommunspecifik information och kontaktuppgifter.

Energi- och klimatrådgivningen har även en Facebook-sida.

2. SYFTE

Webben är ett verktyg för att nå ut till kommuninvånare, företag och organisationer med energi- och klimatrådgivning. Drift och utveckling ska leda till att webben hålls aktuell och ständigt förbättras.

Intranätet är ett verktyg för att förenkla kommunikationen inom vårt nätverk och administrationen av gemensamma resurser.

Syfte extern webb:

Att kommuninvånare, företag och organisationer enkelt kan hitta uppdaterad och relevant information om energi och klimat.

Informera om samt erbjuda personlig rådgivning via e-post och telefon. Besökaren kan skriva in sitt telefonnummer eller e-post för att bli kontaktad av rådgivarna.

Hänvisa och länka till andra relevanta webbplatser, bl.a. Energimyndighetens hemsida.

Informera om de senaste nyheterna inom energiområdet.

Att webbplatsens besökare enkelt ska kunna hitta information om vart man i sin kommun vänder sig om man exempelvis vill installera en värmepump eller fjärrvärme.

Stödja den lokala förankringen av EKR.

Samla alla kommuner som ingår i samarbetet.

Spegla kommunernas aktiviteter inom energiområdet.

Annonsera om aktiviteter och föredrag inom energi- och klimatområdet som äger rum i Stockholm med omnejd.

Syfte intranät:

Informera om samt underlätta bokning av gemensam utrustning till mässor, aktiviteter m.m. Ge tillgång till samarbetets gemensamma trycksaker.

Tillhandahålla en databas för registrering av telefonstatistiken. Alla kommuner i samarbetet har tillgång till den registrerade statistiken.

Förenkla informationsspridning mellan kommunerna.

Samla viktiga dokument och nyheter som ska vara tillgängliga för alla i samarbetet.

Att alla kommuner kan dela med sig av sitt material via den egna kommunmappen.

Syfte Facebook:

Att öka kännedomen om den kommunala Energi- och klimatrådgivningen.

Sprida information och nyheter inom energi- och klimatområdet.

3. MÅL**Webb:**

Att tillhandahålla relevant information om energieffektivisering och energianvändningens klimatpåverkan till våra målgrupper.

Antalet användare av webbplatsen ökar med 5% jämfört med 2015.

Intranät:

Att underlätta och effektivisera kommunikationen mellan värdkommunerna och övriga kommuner i samarbetet.

Att alla kommuner använder sig av intranätet.

Facebook:

Antalet följare på EKR:s Facebooksida uppgår till minst 200 användare.

4. MÅLGRUPP

Privatpersoner, små- och medelstora företag och organisationer samt nätverket av kommunrepresentanter och Energi- och klimatrådgivare.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: Utveckling 30 000kr

Bemannings- och driftskostnader bekostas enligt avtal (334timmar). Se tabell 1.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Uppdatera informationen i faktabladet under året vid behov. Nya faktablad tas fram enligt projektplanerna i VP 2016.
2. Regelbundet kontrollera och uppdatera länkar och information på webbplatsen.
3. Kontinuerligt arbeta med sökmotoroptimering (SEO) för att säkerställa att webbsidan är lätt att hitta genom att följa de utarbetade rutiner som finns för webbplatsens utformning.
4. Ansvara för support till kommunrepresentanter.
5. Uppmuntra kommuner att hålla den kommunspezifika informationen uppdaterad.
6. Lägga upp nyheter inom energi- och klimatområdet på webbplatsen.
7. Utveckla webbplatsen för att öka dess användarvänlighet.
8. Underhålla Facebooksidan med regelbundna inlägg (1-2ggr i veckan).

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

KSL ansvarar för service och hosting.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Nyckeltal så som besöksstatistik, nedladdade dokument, populäraste sidor och antal följare på Facebook tas fram av värdkommunerna. Statistik samt genomfört arbete med webbplatsen redovisas löpande till Referensgruppen och i årsredovisningen.

C3. Gemensamt material

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Den regionala Energi- och klimatrådgivningen (EKR) har gemensamt material, som varje kommun har tillgång till. Arbetet innebär att utarbeta, granska, beställa och hantera gemensamt material; exempelvis trycksaker och utrustning att använda på lokala och regionala aktiviteter.

2. SYFTE

Utveckla och upprätthålla ett bra kommunikationsmaterial, samt hantera det effektivt.

3. MÅL

Att producera eller köpa in ett effektivt kommunikationsmaterial av hög kvalitet (miljömärkt om möjligt).

Att ge god service till medlemskommunerna.

Att det gemensamma materialet kan bokas och hanteras på ett enkelt och effektivt sätt.

4. MÅLGRUPPER

Målgrupper är privatpersoner, små- och medelstora företag samt organisationer.

Intern målgrupp: kommunrepresentanterna (i första hand för att ni övriga målgrupper).

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 100 000 SEK.

Lokal budget: budkostnader och separata beställningar vid lokalt genomförande. Lokal budget används i huvudsak vid anskaffning av give-aways och broschyrer. Större beställningar kan samordnas regionalt.

Världkommuntid: 300 timmar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Framtagande av nytt material sker i första hand utifrån denna projektplan.

Allmänna tryckkostnader (44 000 SEK).

Övriga specifika aktiviteter:

Demohuset - gör huset lättare att upptäcka genom en roll-up och/eller bordsskylt. Klä husets tak och väggar samt inred så att det blir mer likt ett hus. Flaggspel/girlang att hänga i taket med bilder på de olika uppvärmningsalternativen (5 000 SEK)

Vattenkit – ta fram några kit (typ belysningsväskan) med t ex sparlator, perlator och snålspolande munstycke som kan användas för mässor, miljödagrar och besök på BRF:er.

Komplettera med exempelblad (3 000 SEK)

Tipsrundans förändring enligt VP 2015 till transporttema. Åter aktuell med tema som får beslutas av referensgruppen under våren (15 000 SEK)

Solustrustning - komplettera eller ersätta solmaskinen med typ Solarventi. Undersök om lampa behövs (3 000 SEK)

Fönster – ta efter Huddinges idé och gör en mindre modul, typ pyramid med olika glas och värmekällan inuti (30 000 SEK)

Isolering - liknande idé som punkt 6 men med olika typer av isolering. Förutsättningarna är svårare då den visuella delen förutsätter insyn i modulen (*Option – om pengar finns över*).

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Ansvarig värdkommun ser till att ta fram nytt material, eventuellt i samråd med andra kommuner. Företag, i första upphandlade av Stockholm stad och Botkyrka kommun, anlitas för tryck, layout och leverans av material. Praktisk hantering av det gemensamma materialet, inklusive vissa transporter, utförs främst av ansvarig värdkommun. Det gemensamma förrådet ligger i Tumba, Botkyrka kommun. Transporter för lokalt genomförande av projekt beställs och bekostas av respektive kommun med anlitat bud. Material i mindre omfattning kan skickas med post.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Information om nytt material redovisas fortlöpande till referensgruppen. En sammanställning görs i samband med årsredovisningen, där det ska framgå vilket nytt material som tagits fram och hur allt material har använts under året. Kvalitetsomdömen tas fram från kommunrepresentanternas gällande nyproducerat material.

C4. Kommunikationsstrategi och media

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Energi- och klimatrådgivningens (EKR) huvudsakliga verksamhet utgörs av kommunikation. År 2015 beslutades vår första kommunikationsstrategi. Strategin anger en långsiktig inriktning för kommunikationsarbete och ska vara ett stöd vid prioritering av kommunikationsinsatser och upprättande av kommunikationsplaner. Planering av konkreta kommunikationsinsatser ska integreras i de olika projektplanerna i kommande verksamhetsplaner.

2. SYFTE

Syftet med kommunikationsarbetet är att vårt budskap ska nå våra målgrupper genom de mest effektiva kanalerna. EKR:s kanaler ska användas strategiskt och medvetet för att nå viktiga målgrupper med våra kunskapshöjande insatser.

Genom välplanerade kommunikationsinsatser ökar vi möjligheten till att göra den kommunala Energi- och klimatrådgivningen känd. Vi ska sprida kunskap för att motivera och underlätta för hushåll, företag och organisationer i vår region att göra medvetna energival.

3. MÅL

Att öka kännedomen av den kommunala Energi- och klimatrådgivningen.

Att fler personer ringer telefonrådgivningen och besöker vår webbplats.

Att Energi- och klimatrådgivningen förknippas med "kommunal", "opartisk" och "kostnadsfri".

4. MÅLGRUPPER

Energi- och klimatrådgivningens målgrupper enligt Energimyndighetens förordning om bidrag till den kommunala energirådgivningen samt målgrupper enligt den framtagna kommunikationsstrategin för 2015-2017.

5. BUDGET

Budget totalt: 0

Värdekommtid: 110 timmar

Köpt media: Lokal annonsering och lokalt PR-arbete bekostas av kommunernas lokala budgetar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Arbetet följer de direktiv som ges av Referensgruppen.
2. Arbeta enligt den framtagna kommunikationsstrategin samt bearbeta och förbättra den vid behov.
3. Synas i olika mediala kanaler, som t.ex. radio/tv. Välja ut några kanaler och informera om vad vi gör och vilken kunskap vi kan bistå med.
4. Ställa upp på intervjuer och debattartiklar.
5. Ge stöd till kommuner som behöver hjälp med utformning av lokala annonser.
6. Se över processbeskrivningar, utvärderingsmallar och aktiviteter så att de följer kommunikationsstrategin.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Världkommunerna ansvarar för att kommunikationsplanerna följs inom respektive projekt/aktiviteter.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Statistik på antal likes och antal personer som nåtts via facebook.

Antal intervjuer i förtjänad media.

Arbetet redovisas löpande till Referensgruppen.

En sammanställning görs i samband med årsredovisningen.

C5. Mässor

Projektansvarig:	Erik Bergström, Botkyrka kommun
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Deltagande vid regionala och nationella mässor sker som en gemensam aktivitet. Att medverka vid mässor är ett sätt att ha personlig kontakt med ett stort antal personer inom våra målgrupper och att göra oss kända för fler. Eftersom det inte finns några kända medel för mässor att söka separat så måste pengar tas ur gemensamma budgeten.

2. SYFTE

Aktiviteten syftar till att sprida Energi- och klimatrådgivningens budskap på ett effektivt sätt till våra målgrupper.

3. MÅL

Att delta i minst en större regional mässa med många besökare från någon av våra målgrupper.

Att minst 250 personer får kännedom om oss genom att besöka vår monter (hösten).

4. MÅLGRUPPER

Prioriterade målgrupper är bostadsrättsföreningar, småhusägare samt små och medelstora företag. Val av mässa sker utifrån utbudet som är riktat mot någon av dessa målgrupper.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 50 000 SEK
Världkommuntid: 221 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

Förslag till mässaktiviteter:

Nordbygg 5-8 april på Stockholmsmässan. Den enda aktuella mässan som fanns i Stockholmsmässans och Kistamässans program i september 2015. Om vi erbjuds att representera Energimyndigheten i monter med HSB och andra organisationer (som tidigare) kommer vår insats främst att bestå av arbetstid från värdkommunerna.

Mässa under hösten i egen monter, t ex Hem Villa & Bostadsrätt på Stockholmsmässan i oktober.

Samarbete med permanenta mässor. Samarbetet med Husmässan i Botkyrka är vilande men de har planer på en större satsning längre fram i tiden. Vi avvaktar svar gällande samarbetet med Nybygget vid Arlanda.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Ansvarig värdkommun planerar och håller kontakter med arrangörer och samarbetspartners. Alla värdkommuner är delaktiga vid själva mässorna. Vid behov anlitas även studenter.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Mässor, där vi har egen monter, utvärderas genom besöksstatistik och synpunkter från deltagande värdkommuner (och eventuella studenter). Redovisning görs i vår årliga rapport.

9. TIDPLAN

Beslut om mässa att delta i tas vid referensgruppsmötet i februari. Förberedelser påbörjas ca en månad innan större mässa men i huvudsak veckan innan.

C6. Kompetensutveckling och förankring

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Energimyndigheten kräver att alla energi- och klimatrådgivare ska genomgå alla obligatoriska utbildningar. Utvecklingen inom energi- och klimatområdet går snabbt, vilket ställer krav på återkommande uppdatering av kompetensen.

Värdkommunerna ska vara bidra till kompetensutveckling inom samarbetet och vara ett stöd till de kommunrepresentanter som vill initiera aktiviteter riktade till deras invånare, företag, boende- och andra organisationer.

Inom denna projekt bjuds politiker och övriga in till ett möte per år (Krav enligt samarbetsavtalet). Mötes syfte är att förankra EKR internt i kommunerna, dels löpande kontakter mellan värdkommunerna och kommunrepresentanterna.

2. SYFTE

Att öka kompetensen inom Energi- och klimatrådgivningen och se till att rådgivarna har aktuell information om lagar, regler och rön som berör området.

Arbetet ska leda till bättre kännedom och informationsspridning om EKR inom kommunerna och att fler aktiviteter genomförs lokalt. Den kommunala organisationen ska känna till EKR och kunna informera om att EKR finns, för att öka möjligheten att nå våra målgrupper.

3. MÅL

Alla rådgivare genomgår de obligatoriska utbildningarna som Energimyndigheten föreskriver. Kompetenshöjning sker inom utvalda, aktuella ämnesområden för både EKR och kommunrepresentanter.

Kommunrepresentanterna ska känna delaktighet och stöd i sitt lokala arbete.

Den kommunala organisationen ska känna till EKR och ska kunna informera om att EKR finns. Nyckelpersoner inom kommunen ska känna till verksamheten; t.ex. politiker, bibliotekspersonal, växeltelefonister, tjänstemän inom miljö och hälsoskydd, bygg-, plan-, konsumentrådgivningsverksamheter.

4. MÅLGRUPPER

Energi- och klimatrådgivarna samt berörda kommunrepresentanter.

Kommunrepresentanter samt politiker och tjänstepersoner inom kommunerna. Även Länsstyrelsen och andra offentliga organisationer.

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 30 000 SEK

Värdkommuntid: 321 timmar

Lokalt: Lokal budget kan användas för *till exempel* annonsering, anlåtande av konsult/expert för att vid behov föreläsa inom önskade ämnesområden för nyckelpersoner i kommunala förvaltningar.

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Energi- och klimatrådgivarna deltar i Energimyndighetens utbildningar.
2. Bjuda in experter inom väsentliga områden till vissa av våra Värdkommunmöten och/eller Referensgruppsmöten.
3. Omvärldsbevakning av relevanta kurser och seminarier, förmedla informationen via Nyhetsbrevet.
4. Ett gemensamt årligt möte för politiker och tjänstemän genomförs. Enligt beslut från arbetsgruppsmöte kommer den här aktiviteten att vidareutvecklas under 2016.
5. Hålla introduktionsutbildning för nytilkomna kommunrepresentanter så att de förstår samarbetets upplägg, kommunrepresentanternas och värdkommunernas roller och ansvar samt hittar information på intranätet.
6. Värdkommunerna kan bokas som resurs till lokala projekt (ej helger och företrädesvis dagtid). Häri ingår t.ex. att informera om EKR vid lokala möten och träffar med förvaltningar och politiker, medverka vid energi- och miljödag, events etc. Omfattning 1 dag/kommun (inkl för-/ efterarbete och resor).
7. Värdkommunerna fungerar som bollplank/stöd i planering av lokal verksamhet.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Kommunrepresentanter rekommenderas gå EKR-utbildningen i mån av tid.

Kommunrepresentanterna kan löpande ta kontakt med värdkommunerna för att få stöd eller bokas till lokala evenemang.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Energimyndighetens utbildningar utvärderas av myndigheten.

Egna aktiviteter utvärderas via enkät.

I samband med genomförd utbildning redovisning via Nyhetsbrev och i årsrapporten.

Kompetensutvecklande aktiviteter inom samarbetet rapporteras av KSL till

Energimyndigheten.

Relevant material och presentationer från utbildningar och seminarier läggs på intranätet så att alla i samarbetet har tillgång till det.

Enkät till kommunrepresentanter om upplevt stöd och delaktighet. Antal kommunbesök, antal deltagare vid "politikermötet", antal nyhetsbrev och genomförda aktiviteter (t.ex. introduktionsutbildning).

I samband med årsrapporten sammanställer och utvärderar värdkommunerna resultatet av aktiviteterna.

C7. Kvalitetssäkring, rapportering och administration

Projektansvarig:	Emma Borggren-Franck, Stockholms stad
Datum:	2015-11-11
Status:	Slutversion

1. BAKGRUND

Det gemensamma arbetet inom Energi- och klimatrådgivningen (EKR) styrs av vår årliga verksamhetsplan och samarbetsavtalet. Övergripande styrning sker genom de förordningar som gäller för EKR samt riktlinjer från Energimyndigheten. Samtidigt behöver verksamheten ges utrymme för viss flexibilitet i projekt och arbetssätt. Administration avser kostnadspost för eventuella möten utanför KSLs egna lokaler.

2. SYFTE

Kvalitetssäkringen syftar till att säkerställa att vi dels gör rätt saker (det vi kommit överens om i verksamhetsplanen), dels gör saker rätt (såsom vi beskrivit projekten i projektplaner och andra styrdokument). Rapporteringen ska informera om hur verksamheten bedrivs och om projekten når sina mål.

3. MÅL

Att säkerställa att verksamhetsplanens olika delmoment har projektplaner med formulerat syfte och mål, samt kriterier/indikatorer för att kunna kontrollera om syfte och mål uppnåtts.

Att eventuella förändringar i projektplaner, arbetssätt mm förankras och dokumenteras. Att rapportering av projektens resultat sker enligt de kriterier som ställts i projektplaner och/eller i samarbetsavtalet.

4. MÅLGRUPP

EKR:s kommunrepresentanter, Energimyndigheten och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL).

5. BUDGET

Gemensamma projektmedel: 12 000 SEK

Världkommuntid: 1874 timmar

6. VÄRDKOMMUNERNAS UPPGIFTER OCH AKTIVITETER

1. Projekten beskrivs i en årlig verksamhetsplan som beslutas av Referensgruppen.
2. Innehållet i verksamhetsplanen preciseras i projektplaner enligt mall.
3. Protokoll/Minnesanteckningar förs vid möten i Världkommun- respektive Referensgrupperna. Agendan har en fast punkt "Föregående protokoll", vilket ska möjliggöra uppföljning av fattade beslut.
4. Rapportering på projektnivå sker så som fastställs i projektplaner.
5. Det gemensamma arbetet rapporteras vid Referensgruppsmöten, genom en årsrapport till Energimyndigheten samt i tillämpliga delar via "Kontakten", (Energimyndighetens Extranät för Energi- och klimatrådgivare).
6. Dessutom sker rapportering och informationsspridning via e-post/Nyhetsbrev, webben/intranätet samt i en separat årlig rapport.
7. Nyhetsbrevet skickas ut med ca två veckors intervall.
8. Sammanställa information till den årliga redovisningen.

9. Samordna studentavtalet.

10. Genomföra en utvärdering av samarbetsavtalet under 2016. Görs i samverkan med KSL.

7. ÖVRIGA ROLLER OCH ANSVAR

Gemensamt uppdrag för Vårdkommunerna.

8. UTVÄRDERING OCH REDOVISNING

Sker vid återkommande interna eller externa analyser.

Enligt Energimyndighetens krav och Referensgruppens beslut.

9. TIDPLAN

Uppföljning sker dels återkommande under året med rapportering till Referensgruppen, dels vid den årliga rapporteringen till Energimyndigheten under perioden november - januari.